

İngiltere, işbirliği için Sovyet Rusya'ya katî teklifte bulundu

Sovyet Rusya da İngiltereye bir teklif yaparak Romanyanın vaziyetini tedkik etmek üzere Türkiyenin ve alâkadar diğer devletlerin iştirakile bir konferans akdini istedi

Romanya, Macaristan hududuna geniş mikyasta sevkiyata başladı

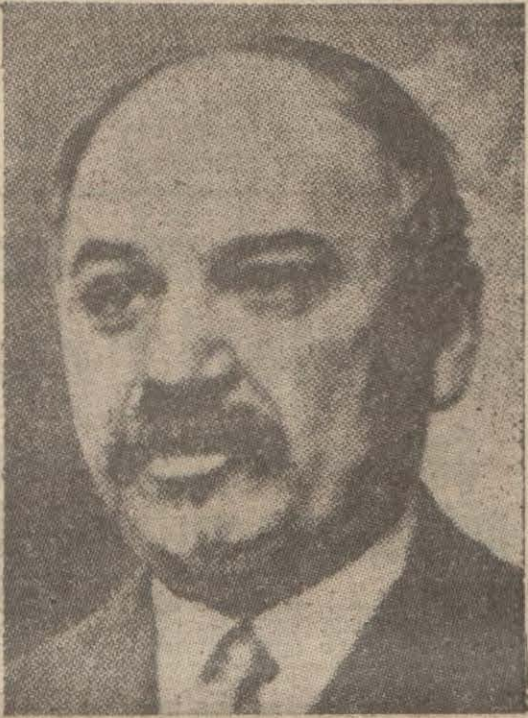
Londra 20 (A.A.) — Havas ajansı: Salâhiyettar bir menbada haber alındığına göre İngiliz hariciye nazırı Lord Halifax İngiltere ile Sovyet Rusya arasında işbirliği için dün Sovyet Rusyanın Londra sefirine bir teklifte bulunmuştur.

Sovyet sefiri B. Maisky bu teklife şu cevabı vermiştir: «Hükümetimin demokrasiler tarafından teklif edilecek her türlü müsterek emniyet sistemine müzaheretle hazır bulunduğuna şahsen kanım. Teklifi hükümetime bildireceğim.»

Sovyet hükümetinin bu hususta pek yakında cevap vermesi beklenmektedir.

Sovyet Rusyanın İngiltereye teklifi

Londra 20 (A.A.) — Reuter'in diplomatik muhabirinin öğrendiğine göre, Sovyet hükümeti, İngiliz hükümetine, İngilterenin, Fransanın, Sovyetler birliğinin, Polonyanın, Romanyanın ve aralarında muhtemel olarak Türkiye ve Yunanistan da bulunduğu halde diğer alâkadar devletlerin iştirakile bir konferans teklifinde

Sovyet Rusyanın Londra sefiri Maisky

bulunmuştur. Bu konferansın hedefi, Çekoslovakyanın Almanya tarafından ilhak edilmesi ve Romanyanın tehdidi altında bulunması ile doğan vaziyeti

tedkik etmek olacaktır.

B. Maisky, bu teklifi, Lord Halifax ile yaptığı ilk görüşme esnasında iletti. Lord Halifax da pek yakında bizzat İngiliz hükümetinin bu mahiyette bazı tekliflerde bulunacağını cevaben bildirmiştir.

Londradaki faaliyet

Londra 20 — Orta Avrupa hadiselerinin sebep olduğu heyecan devam ediyor. Kabine bu sabah saat 10,30 da Başvekâlet binasında toplanmış, bir saat üç çeyrek müzakerede bulunmuştur. Toplantıda, yabancı memlekette bulunan B. Runciman hariç olmak üzere bütün Nazırlar bulunmuşlardır. Nazırlar Londraya gelen İngilterenin Berlin sefiri Hendersonnun Hariciye Nazırı Lord Halifaxa verdiği raporu tedkik etmişlerdir.

Kabinenin toplantısından evvel Hariciye Nazırı saraya giderek kral ile yarım saat kadar görüşmüştür.

Kabinenin toplantısını müteakip muhalefet liderleri Başvekâlet binasına davet edilmişlerdir. Bunlar Başvekil ile yarım saat kadar görüşmüşlerdir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Dikkatler:

Bir arpa boyu yol

Bütün İstanbul sabırsızlıkla şu otobüs işi halledilsin diye bekliyordu. Diğer şehirlerin artığı şimdiki hususi arabaların yerine belediyenin getireceği yeni ve modern otobüsler kaim olacak; «icâbeden muamele yapıyor!» deniyordu. Bu havadis de çalkılı oluyor.

Dünkü gazetelerde ise şöyle bir haber neşredildi: Belediye tedkik etmiş, mazot yakan motorlar bize elverişli değil. Onlardan ısmarlamak üzere bir proje hazırlanmış!

Masallarda vardır:

Az gitmiş, uz gitmiş, bir de arkasına bakmış ki bir arpa boyu yol gitmiş...

Bizimki de o hesap... Hangi tip motorün şeraitimize uygun olduğu erbabınca yirmi dört saat tedkikle keştilerilemez mi ki bunun için yıl geçiriyor!... Projenin hazırlanması da bir iki sene sürer... Şartnamenin münakaşası keza... İstanbul hemşehrisi beklesin işi yoksa...

Bulgar Başvekili bu akşam hareket ediyor

Dün misafirlerimize şehir namına Perapalas otelinde bir ziyafet verildi

B. Köseivanof Cümhuriyet âbidesine çelenk koydu

Bulgar Başvekil Haydarpaşa istasyonundan çıkarken ve Cümhuriyet âbidesine çelenk koyduktan sonra

Bulgar Başvekil B. Köseivanof refakatindeki zatlarla birlikte dün sabah saat 10,45 te hususi trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Muhterem misafirimiz Haydarpaşa garında vali muavini B. Hüdaî Karataban,

İstanbul kumandanı general Hâlis Bıyıktaş, Belediye ve Parti erkânı ve Bulgar kolonisi tarafından hararetle karşılanmış, bir polis müfrezesi selâm resmini ifa etmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

“Almanya Çek-Slovakya'ya yaptığı hareketten çok pişman olacaktır,,

Dün Lordlar kamarasında haricî siyaseti izah eden Lord Halifax böyle dedi

Başvekil B. Chamberlain de Avam kamarasında beyanatta bulunarak millî müdafaa programının tadil edileceğini anlattı

Londra 20 (A.A.) — Bugün Avam kamarasında mebus Benn Başvekil Chamberlainden şu suali sormuştur: «Almanyanın Çek - Slovakya'daki silâh fabrikalarına ve harp levazımına tesahüb etmesi üzerine Başvekil millî müdafaa programının tadilini derpiş ediyor mu?»

Chamberlain şu cevabı vermiştir: «17 martta Birminghamda söylediğim nutukta millî hissiyatımızın bütün vechelerini millî emniyetimiz

bakımından tekrar tedkik etmeliyiz» demiştim. Bu, bittabi millî müdafaa programımıza da şamildir.»

Bayan Wilkinson, şöyle bir sual irad etmiştir:

«Son umumî harpte Almanyaya dökme ve demir satılmıştı. Bu kere satılmaması için demir ve çelik federasyonu nezdinde teşebbüsatta bulunulacak mıdır?»

(Devamı 13 üncü sahifede)

Tavsiye edilen üç çeşit karakter:

Polonya hiç bir tazyike boyun eğmiyecek

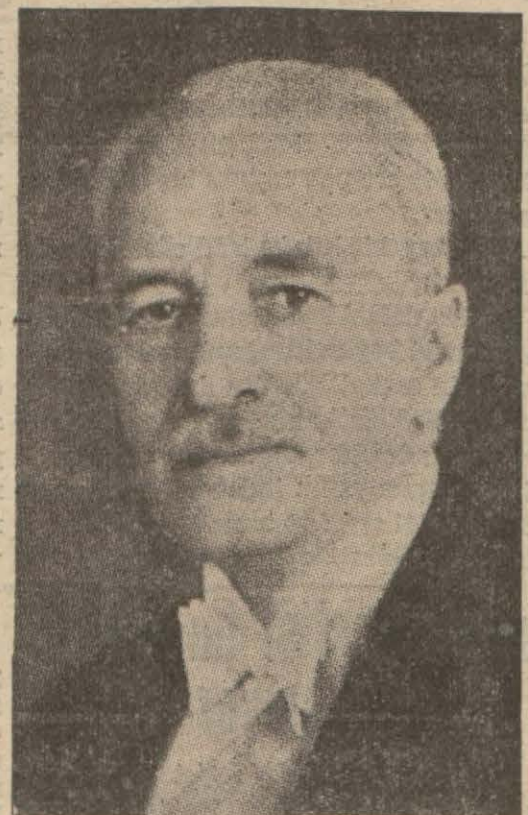
Polonya Cümhurreisi bir toplantıda mühim bir nutuk söyledi

Varşova 20 — Mareşal Pilsudskinin isim günü münasebetile dün mareşalın hatırasını tebci için Riyaseticümhur sarayında merasim yapılmıştır. Merasimde Cümhurreisi B. Moscicki, mareşal Smigly Ridz, hükümet erkânı ve birçok zevat hazır bulunmuştur. Cümhurreisi bu münasebetle bir nutuk söyliyerek Polonya milletinin istiklâlini müdafaa etmek ve hiç bir ecnebi tazyikine boyun eğmemek için katî bir karar vermiş olduğunu söylemiştir.

Reisicümhur vaziyetin vahameti gitkice arttığından bahsetmiş ve bütün milletin uyanık bulunması, her türlü fedakârlıkları kabul etmesi lâzımgeldiğini söylemiştir. Cümhurreisi sözlerine şu suretle devam etmiştir:

«Siyasetimiz müstakildir. Millî şerefimiz, böyle bir istiklâlî âmidir. Milletimizin temellerini kendi kuvvetlerimiz ile inşa etmekteyiz. Mukadderatımızı hiç bir ecnebi kuvvetin mukadderatına bağlamadığımız gibi, hiç bir ecnebi himayesine de bağlamıyoruz. Mukadderatımız, her dakika kendisini feda etmeğe âmiade olan bütün milletin devamlı faaliyetine istinad etmektedir.»

Varşova 20 (A.A.) — Yarı resmî Gazeta Polska, baş makalesinde geçen hafta zarfında cereyan den hadiselerin vahameti karşısında Polonya efkârı umumiyesinin müttehid olduğunu

Polonya Cümhurreisi B. Moscicki

tiği sükûnet kayıtsızlıktan değil azimden neşet etmektedir. Polonyanın askerî kuvvetini inkişaf ettirmek üzere yeni bir gayret sarfedilmesi lâzım geldiği noktasında bütün Polonyalılar müttefiklerdir.

Bu gazete dahilî kavgalara nihayet verilmesini tavsiye etmekte, çünkü birliği ihlâl eden hareketlerin bu-

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Almanya Peşte hükûmetinden Macar toprağından geçiş serbestîsi istemiş!

İngiltere hükûmeti, Rusya ve Balkan devletleri ile temasa girişti

Macarlar Rumenlerin tahşidat yaptıklarını ileri sürerek hududa sevkiyat yapıyorlar

Budapeşte 21 — Alman malûmata göre Almanya hükûmeti, harp vukuu halinde, Peşte hükûmetinden Alman ordusunun Macar toprakları arasından geçiş hakkını istemiştir.

İngilterenin Sovyetler ve Balkan devletleriyle temaları

Londra 21 — Royter ajansının istihbaratına göre İngiltere Orta Avrupa'daki siyasi vaziyetin tedkiki için Sovyet Rusya, Romanya, Yugoslavya,

Türkiye ve Bulgaristan hükûmetleri ile temaslara girmiştir.

Macar tahşidatı

Budapeşte 21 — Romanyanın Macar - Karpat hududunda normal hâdiseler fevkinde askerî tahşidat yapmakta bulunması sebebiyle Macar askerî makamatı da hududa tabii adedilebilecek bu kabil tedbirler almışlardır.

Paris Macar sefaretinin bir tekzibi

Paris 21 — Buradaki Macar sefaret-hanesi, Macaristanın cenup ve cenubu şarkî hududlarında tahşidat yaptığı, mevzii seferberlik yaptığını tekzip etmekte ve yalnız Karpat Ukraynasına askerî hareket için sevk edilen alayların kadrolarını tamamlamak için bazı şahsî davetler yaptığını bildirmektedir.

“Amerika ekonomik harbe başlıyor,”

Totaliter devletlerin genişlemesine mâni olacak siyaset takibi isteniyor

Vaşington 20 (A.A.) — Radyoda bir nutuk söyleyen ayandan King, bitaraflık kanununun ilgası hakkında kongreye tevdi ettiği projeye dair izahat vermiştir.

Hatib, komintern aleyhtarı paktı imza eden devletlerin genişlemesine mâni olacak bir siyaset takibi edilmesi lâzım geldiğini çünkü parçalama usullerinin ne zaman ortadan kalkacağı malûm olmadığını söylemiş ve Roma - Berlin - Tokyo mihverinin birçok hükûmetlerin tahribini ve milyonlarca insanın zalimane bir kontrol altına alınmasını derpiş ettiğini ilâve eylemiştir.

«Amerika ekonomik harbe başlıyor»

Berlin 20 (A.A.) — Amerikanın Alman mallarından hususî bir gümrük resmi alacağı hakkındaki haber National Zeitung gazetesi tarafından «Amerika ekonomik harbe başlıyor» başlığı altında tefsir edilmektedir.

Gazete diyor ki:

Amerikanın bu kararı, Rooseveltle adamlarının halen dünya barışını tehdit eden tahrikâta hizmet ettikleri hakkındaki umumî kanaati teyid eylemektedir. Amerika, Almanyanın bu ekonomik harp tehdidine icap ettiği şekilde mukabele edeceğinden emin olabilir.

Gazete bundan başka Alman mütecilerini nakleden vapurun tahliyesini menetmiş bulunan cenup Afrikası hükûmetine de çatarak diyor ki:

Bu tedbirlerden, Münih'teki İngiliz - Alman dostluk anlaşmasını tahrikiâmiz bir surette bozarak dominyonlarda bir kin halleti ruhiyesi ihdasına muvaffak olan Chamberlain mesuldür.

Nevyorkta büyük miting

Nevyork 21 — 27 Martta burada Alman mallarına boykotaj ilân etmek için büyük bir miting yapılacaktır.

Chamberlain'in istifası ihtimalleri kuvvetleniyor

Lord Halifax, Şimdiki Başvekilin tabîi halefi sayılıyor

Londra 21 — Siyasi mahafilde, Başvekil B. Chamberlain'in istifası ihtimalleri kuvvetle mevzu bahis olmaktadır. Başvekil istifa ederse, yerine Hariciye Nazırı Lord Halifax geçecektir. Lord Halifax son günlerde kral Jorj ile birkaç defa mülakat etmiştir.

Londra 21 — Daily Mail gazetesi, Almanyayı, çember içine almak siyasetine Lord Halifaxın ön ayak olduğunu yazmaktadır.

Daily Telegraf İngiliz ordusunun teslihatında mevcut noksanların biran evvel tamamlanmasını talep ediyor.

Fransa üç sınıf askeri davet etti

İtalya, hürriyet kahramanlarıyla çarpışmağa sabırsızlanıyor

B. Daladier de Londraya gidecek

Sovyetlerin iktisadî tedbirleri

Paris 20 — Fransada üç sınıf ihtiyat efrat silâh altına çağırılmıştır. Bunların teknisyen olduğu ve Maginot hattına sevk edilecekleri söyleniyor.

Temps gazetesi yazdığı bir makalede diyor ki:

«Alman hegemonyası Çekoslovakya'da durmayacaktır. Burasının işgali Romanya ile temas temini için yapılmıştır. Avrupa devletlerinin Alman himayesi altına girmesine mani olmak lâzımdır.»

Roma 21 — Gayda, Giornale d'Italia gazetesinde yazdığı bir makalede diyor ki:

«İtalya, Almanyadan ayrılmıyacak ve Fransaya yaklaşılmayacaktır. İtalya harpten korkmuyor ve «hürriyet kahramanları» ile bir an evvel çarpışmak için sabırsızlık gösteriyor.»

B. Daladier Londraya gidecek

Paris 21 — Hükûmetin silâh altına çağırıldığı uzmanlar yarın icabet edeceklerdir. Kabine, bu hafta içinde tekrar toplanarak alınan tedbirlerin neticelerini tedkik edecektir.

Başvekil B. Daladier yakında Londraya gidecektir. Bu seyahat ağırlıklı İhtimal B. Lebrun Londradan dönüşünü müteakib vukubulacaktır.

Berlin 21 — Almanyanın Paris

Halka ve ikinci müntehiplere beyanname neşredilecek

Parti umumî riyaşet divanî içtimama Reisicümhur riyaşet buyuracaklar

Ankara 21 (Telefonla) — Cumhuriyet Halk Partisi umumî riyaşet divanı çarşamba, daha galib bir ihtimal ile perşembe günü içtima edecektir. Bu içtimaa Partinin değişmez genel başkanı Reisicümhur İsmet İnönünün riyaşet eylemeleri muhtemeldir.

Söylenişine göre, içtimai müteakib halka ve ikinci müntehiplere hitaben mühim bir beyanname neşredilecektir. Bunda, altıncı Büyük Millet Meclisinin farik vasıfları tebarüz ettirilecektir.

Partice mebusluğa namzed gösterileceklerin listesinin de bu beyanname ile neşredilmesi çok muhtemel görülmektedir.

Cumhuriyet Halk partisi Ankara İyönkurulu başkanlığı, Ankara şehri müntehibi sanilerini yarın dokuz buçukta Halkevi salonunda toplanmağa davet etmiştir.

Bir derece daha yüksek memuriyete alınmalarını isteyenler

Ankara 20 (Telefonla) — Devlet memurları maaşlarının tevhid ve teadülüne dair olan kanuna göre baremin 14 üncü ve 11 inci derecelerinden bir derece daha yüksek memuriyetlere alınmalarını temin etmek üzere garp dillerinden birine vakıf olduklarını imtiha ile isbat etmek istediğini bulunanların imtiha tarafından bir talimatname hazırlanmıştır.

Bu talimatnameye göre, imtiha fakültesinde ve İstanbulda Üniversitede her yıl mart, mayıs ve ikinciteşrin aylarında yapılacaktır. İmtihan günleri Maarif Vekâletince tesbit ve ilân edilecektir.

Garp dili imtihanına girecek memurlardan bildikleri garp dilinde yazılmış en az üç sahifelik bir parçayı türkçeye ve türkçe yazılmış bir ibareyi garp diline lûgata müracaat etmeden ve doğru olarak tercüme edenler imtiha muvaffak olmuş sayılacaktır.

Suriye hükûmetinin salâhiyetleri Fransaya geçti

Şam askerî işgal altına alındı, sokaklara mitralyözler yerleştirildi. Örfî idare ilân edildi

Şam 20 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Bir çok hadiselerin çıkmış olmasına binaen Suriye fevkalâde komiseri Suriye hükûmetine bütün zabıta işlerinin oradaki delegesine tevdiini tebliğ eylemiştir. Suriye hükûmeti selâhiyetlerinin Fransa müessesiline devri üzerine Şam askerî işgal altına alınmıştır.

Diğer taraftan Arslane paşa Kabinayı teşkilden imtina ettiği için Kabine buhranı devam etmektedir. Milli blok, 1936 muahedesini derhal ve tamamilen tatbik etmeyecek bir hükûmete müzaheretle bulunmayacağını bildirmiştir.

Şam 20 (A.A.) — Şamdaki Suriye fevkalâde komiserinin delegesini duvarlara beyannameler yapıştirarak memlekette asayişin teminine memur edilmiş olduğunu halka ilân etmiştir.

Toplantılar yasak edilmiştir. İtaat edilmediği takdirde çok şiddetli cezalar tatbik olunacaktır. Örfî idare ilân olunmuştur. Sokaklara mitralyözler yerleştirilmiştir.

B. Hitler Berlinde büyük tezahüratla karşılandı

B.Goering söylediği nutukta“Bize sulh emniyetini getirdiniz,, dedi

Berlin 20 — «Havas ajansından»: Berlin halkı çok şiddetli soğuşa ve kara rağmen B. Goebelsin davetine icabetle «Alman Reich'ını büyütmiş olan» Führere pek coşkun bir istikbal yapmıştır. B. Goering, bir hitabe irad ederek demiştir ki:

«İki defa Alman kıtaatını, Almanları cenebi boyunduruğundan kurtarmak için sevkettiniz. Bu defa Almanyaya getirdikleriniz yalnız Alman kardeşleriniz değildiniz, bize aynı zamanda büyük Almanyanın ihdas edilmesinin tevli ettiği şeref ve azamete birlikte sulh emniyetini de getirdiniz. Hayatı-

nızın en güzel anını yaşıyorsunuz. Büyük Almanya, bayrağını Hradschin şatosunun direğine çektiğinizden zaman doğmuştur. Hasede ve husumete rağmen büyük eserlerinizin tahrib edilmesine asla müsaade etmiyeceğimize alenen yemin ederiz.»

Führer, bundan sonra otomobile binmiş ve bunun üzerine imparatorluk şatosu ve parlak bir surette tenvir edilmiş olan Unter den Linden caddesi yoluyla Berlin caddelerinde bir zafer geçidi başlamıştır. Bu esnada Berlinin bütün kiliselerinin ve mabedlerinin çanları bütün kuvvetleriyle çalmış ve 21 pare top atılmıştır.

Faşist meclisi bu akşam toplanıyor

Roma 21 — Büyük faşist meclisi bu akşam toplanıyor. Bu içtimada mühim kararlar verileceği söyleniyor.

1933 ve 1934 Türk borcu tahvilleri

Ankara 20 (Telefonla) — 1933 ve 1934 Türk borcu tahvillerinin kesri muameleleri mübayaatında tatbik edilmekte olan yüzde bir banka komisyonunun yine hamiller tarafından tediye edilmek şartıyla yüzde 2 ye çıkarılması Vekiller heyetince kararlaştırılmıştır.

Maarifte tayinler

Ankara 20 (Telefonla) — İzmir erkek lisesi tabiiye muallimi B. Halit İzmir ikinci erkek lisesi müdürlüğüne, İstanbul Cumhuriyet ortaokulu müdürü B. Cafer Cumhuriyet kız lisesi müdürlüğüne, İnönü kız ortaokulu müdürü B. Emin İnönü kız lisesi müdürlüğüne, Erenköy kız lisesi başmüdür muavinlerinden B. Cevdet Çam-ıca kız lisesi müdürlüğüne, İzmir Karataş orta mektebi müdürlerinden B. Ziya İzmir Tilkilik orta mektebi müdürlüğüne, Vefa lisesi müdür muavinlerinden B. Hamdi Zeyrek orta mektebi müdürlüğüne, Kadıköy birinci orta mektep müdür muavinlerinden B. Naci Pendik orta mektep müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Polonyada bir facia

Varşova 20 (A.A.) — Krzemiec'de çocukların üzerinde kaydıkları buz tabakası catlamış ve 45 çocuk boğulmuştur.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Kolayca beliren bir koruluk...

Geçen yaz, bir kaç ahbab, şehrimizin maruf simalarından bir zatın bahçesinde yemek yedik... Burası, iki katlı binayı, kuytulukları içinde gizliyen harikulâde bir koruluktu...

Civarında, avuç içi gibi dümdüz tarlalar var... Anlattığım koruluk o muhitte âdetâ vaha gibi duruyor.

Lâf arasında, sorduk:

— Köşkü hazır mı aldınız?

Ev sahibesi güldü:

— Hayır... Ben yaptırım... Plânını çizdim; inşaat esnasında burada bulundum... Ağaçları da teker teker diktim...

Semalara doğru baktık.

Başımızın üstü mavilikten ziyade yeşillikle kaplıydı.

— Ağaçları mı?...

— Evet... Şu yanımdaki arazi nasıldüpedüz tarlaya, burası da öyleydi... Aile dostlarımızdan bir hanımefendi, Erenköyündeki bahçesinden şukadarcık şukadarcık fıstık fidanları verdi. Onları diktik... İşte şunlar... (Muazzam şemsiyeler halinde, bahçenin bir tarafını yapıyorlardı.) Yemiş ağaçlarını da diktik... İşte hâli arsa bu hale geldi.

Meclisimizde Yahya Kemal de vardı. Böyle bir ümrân eseri meydana getiren ev sahibesini şaheser yarıtan bir edibden bile daha fazla takdir ettiğini samimiyetle söyledi...

Köşkte bizimle beraber bulunanlardan bir çocuk, acaba bu konuşulanları alâkayla mı dinlemiş, bilmiyorum; ağaçlardan düşen üç beş fıstığı mini mini saklılara bir kaç santim derinliğinde sokmuş.

— Tutar mı? - diye soruyordu.

— Canım, o kadar kolay değil...

Buna rağmen geçen yazdan şimdiye kadar, bütün saklılarıdaki fıstık ağaçları iki, üç parmak irtifanda belirliverdi.

Gerçi bu, şaşılacak harikulâde bir şey değil amma, ibret alınacak ders! Geçenlerde, Osmanlılar devrinde yazılan bir kitapta şu cümle gözüme çarptı: «Ankara ile Sivas arasındaki ormanların kuytuluklarında...»

Halbuki şimdi bilmem oralarda bir tek ağaç topluluğu var mıdır? Ben geçtim, göremedim.

Buna rağmen ağaç, - hem de ağaçların en makbülleri, en sairaneleri, en süsleyicileri - işte böylece, kadınlar ve çocuklar tarafından, toprağa bir çubuk sokmak, bir çekirdek dikmek suretile hasıl olan şeylerdir.

Dünkü gazetelerin birinde Floryanın arkasında muazzam bir suni orman yaratıldığı yazılıyordu. Resmini de koymuşlar. Baktım, istikbal nam ve hesabına içim ferahladı.

Düşündüm ki:

— Yalnız devlete bırakmamalı... Ferdler de azıcık himmet etmeli... Bu kadar arsalar, metrük bahçeler...

(Vâ - Nû)

Belediye harap binaları tetkik ediyor

Belediye, şehrin muhtelif yerlerinde harap ve ahşap binaları birer birer tedkike karar vermiştir. Bu arada Heybeliada'da bulunan eski bir binanın maili inhidam olduğu görülmüş ve yıktırılmasına karar verilmiştir.

Mebus seçim günü belli değil

Müntehibisanilerin hüviyet varakaları hazırlanıyor

Evvelki akşamki tasnif neticesinde intihab edildikleri anlaşılan müntehibisanilere verilecek hüviyet varakalarının tanzimine başlanmıştır. Hüviyet varakalarının muayyen bir şekilde bulunması için bunlar hazırlanan nümune göre matbaada tabedilmişlerdir. Yarından itibaren verilmeğe başlanacaktır.

Parti umumî idare heyeti namına Dr. İbrahim Tali ve B. Şemseddin şehrimize gelmişlerdir. Bu ilk zat, dün toplanan ilyönkurul toplantısına iştirak etmiştir.

Dün bir gazete, mebus intihabının 26 marttan evvel yapılacağını yazıyordu. Dün gerek Belediye, gerek Parti mahafilinde yaptığımız tahkikat göre, gazetelerdeki haberlere rağmen, mebus intihabının martın yirmi altısında yapılacağına dair resmi bir tebliğ olmadığı gibi bu tarihten evvel yapılacağına dair de tebliğ yoktur. Gene bazı gazeteler İstanbul, Ankara, İzmir gibi yerlerde Partice çift namzed gösterileceğini yazıyorlardı. Buna dair de şehrimize malûmat gelmemiştir.

52 nci okula çocuk bahçesi ilâve edilecek

Beşiktaşta 52 nci ilkökula bir Çocuk bahçesi ilâvesine karar verilmiştir. Daimî encümen mektebe bitişik olan iki arsanın istimlakine karar vermiştir.

Belediyede teftişler

Müfettişler iki grup halinde tetkiklerine devam ediyorlar

Belediyenin umumî muamelâtını tedkik ve teftiş eden mükiye müfettişleri iki gruba ayrılarak çalışmaya başlamışlardır. Müfettişlerden B. İhsan'ın reisliği altındaki grup Belediyenin muamelât kısmını, B. Hikmet'in reisliği altındaki grup ta hesab kısmını tedkik etmektedirler.

Müfettişler, gerek hariçten yapılan şikâyetler, gerek Belediye reisliği makamı tarafından tesadüf edilen ve mükiye müfettişlerine tevdi edilen noktalar üzerinde meşgul oluyorlar. Mükiye müfettişlerinin yapacakları tedkiklerin ne kadar süreceği henüz belli değildir. Tedkikatın hangi senelere kadar teşmil edileceği Dahiliye Vekâletinden gelecek emirden sonra anlaşılabilecektir.

Bir Alman grubu bizden tütün alacak

Türk Tütün Limited şirketinden vasi mikiyasta tütün almak üzere şehrimize gelen Alman tütün grubu direktörü B. Zengel şerefine dün öğleyin Tütün Limited şirketi müdürü B. Saffet tarafından Perapalasta bir ziyafet verilmiştir.

Ziyafette inhisarlar umum müdürlüğü namına müdür muavini B. Münir Hüsrev, Türkofis müdürü B. Cemal Hüsni, Ziraat bankasından B. Hâmid Tahsin, maruf tütün ihracat tacirleri ve Alman grubunun şehrimizdeki mümessili hazır bulunmuştur.

Karilerimizin mektupları

Beşiktaş pazarına intizam vermeli

Geçenlerde hükümetin yaptığı bir tebligattan sonra Beşiktaş pazarında bağurmak yasak oldu...

Fakat ne yazık ki bu haber, bu tebliğat yalnız, o haftaya mahus oldu; ilk ve son oldu. Onu takibeden hafta bağurmalar başladı. Bu hafta ise bütün sınırları sarsan feryatlar uzak mesafelerden duyulur oldu.

Sihhate muzur olan ve mahalle a-ralarına kadar sokulmuş olan bu pazarın ilerisinde boş duran ve pazara daha elverişli bir saha olan İhlamur nakli mümkünse bu cihetten Belediyenin nazarı dikkatini celbederiz.

Hele geçenlerde bir vakaya şahid oldum: Gece karanlığı yaklaşmaktaydı. 14 - 15 yaşlarında bir çocuk koşarak geliyordu. İpleri göremiyerek çarptı ve bu darbe esnasında burnu kana bulandı. Sokak başlarında böyle bahlık ağı şeklinde gerilmiş olan geçit zorlaştıran, tente iplerinin de münasip bir şekilde sokulması ve zarar vermiyecek bir şekilde durması icap etmez mi? Belediyenin tekrar dikkatini celbederiz...

Aynı semitten bir okuyucunuz

Profesör Lipman'ın cenazesi

Bugün Üniversiteden merasimle kaldırılacak

Vefatı haberini dün teessürle yazdığımız tıp fakültesi profesörlerinden Lipman'ın cenazesi bugün merasimle kaldırılacaktır.

Cenaze saat 13 de üniversite merkez binasına getirilecek, burada nutuklar söylendikten sonra talebe ve profesörler cenazeyi üniversiteden Sultanahmede kadar yaya olarak takib edeceklerdir.

Sultanahmedden otomobillere binilerek profesörün cenazesi Feriköy protestan mezarlığına götürülecek ve orada merasimle defnedilecektir.

Dün profesörün Haseki hastanesindeki faaliyetinden bahsetmiştik. Bundan hastane idaresine karşı tariz mânası çıkranlar olduğunu haber aldık. Böyle bir şey aklımızdan geçmemiştir. Biz sadece profesör Lipman'ın faaliyetini kaydettik. Hastane idare heyeti de bu faaliyetten büyük bir takdirle bahsetmektedir.

Bugün Üniversitede halk konferansı verilmeyecek

Üniversite profesörlerinden B. Lipman'ın vefatı münasebetile Üniversite konferans salonunda her hafta salı günü verilen halk konferansları bugün tehir edilmiştir. Gelecek hafta konferanslara devam olunacaktır.

Üsküdar İskele meydanı

Üsküdar İskele meydanının plânı tasdik edilmek üzere Nafia Vekâletine gönderilmiştir. Yeni plâna göre araba iskelesi yanındaki dükkânlarla vapur iskelesi medhalindeki dükkânlar kaldırılacaktır.

Üsküdar vapur iskelesinin de şimdiki araba vapuru iskelesinin bulunduğu yerde inşası muvafık görülmüştür. Bu sahanın tanzimi ve plânın tatbiki için elde kâfi tahsisat vardır. İşe hemen başlanacaktır.

Hasan ecza deposu yangını

Enkazdan hâlâ duman çıktığından keşif yapılamadı

Hasan ecza deposu yangını etrafında müddeiumumilik tahkikata devam etmektedir. Dün yangın yerinde ehliivukuf heyeti tarafından bir keşif yapılması kararlaştırılmıştı. Bu vakanın tahkikatile meşgul olan müddeiumumî muavini B. Rifatın iştirakile Sultanahmed birinci sulh ceza hâkimi B. Reşid ve bir mühendisden müteşekkil ehliivukuf heyeti dün öğleden sonra keşif ve tedkikat yapmak üzere yangın yerine gitmişlerdir.

Bu esnada enkaz yığını arasından henüz duman çıkıyor ve itfaiye su sıkmağa devam ediyordu. Diğer taraftan enkaz yığını ve binanın duvarları yıkılmak tehlikesi gösteriyordu. Bu yüzden ehliivukuf heyeti yangın yerine girememiş ve bir müddet dışarıdan tedkikat yaptıktan sonra yan tarafta bulunan Hacıbekir hanına girerek binanın arka tarafında yangın mahallini gören pencere-lerden ilk tedkikatı yapmışlardır. Tedkikler esnasında depo sahibi B. Hasan da beraber bulunmuş ve mağazanın vaziyeti hakkında izahat vermiştir.

Heyet bu tedkiklerin neticesini raporia müddeiumumiliğe bildirecektir. Enkaz arasındaki ateş tamamile söndürülerek yıkılma tehlikesi gösteren yerler kaldırıldıktan sonra asıl yangın yerinde bir keşif daha yapılacaktır.

3 kaçakçılık vakası

Kaçak kumaş yakalandı, afyon ve zaharin kaçakçılığı meydana çıkarıldı

Gümrük kaçakçılık istihbarat teşkilâtı dün, üç kaçakçılık hadisesi tesbit etmiştir. Limanımıza gelen Besarabya vapurundan kaçak kumaş çıkarmakta olan Muiz isminde biri, memurlar tarafından cürümüşud halinde yakalanmış ve hakkında tanzim olunan evrakla birlikte asliye beşinci ceza mahkemesine verilmiştir.

Aziz isminde birinin evinde yapılan araştırmada bir miktar afyon, bir de afyonu çekmek üzere kullanılan ve «kabak» tesmiye edilen bir âlet ele geçirilmiş, Aziz hakkında kanunî takibata girişilmiştir.

Bundan başka Mahir isminde birinin odasında kaçak olarak sokulmuş bulunan bir hayli zaharin ele geçirilerek müsadere olunmuştur. Mahir hakkındaki tahkikat da derinleştirilmektedir.

Taksimdeki yeni helânın inşası bitiyor

Taksimde Çeşme sokağında yapılan iki kısımdan mürekkeb umumî helâ, bugünlerde bitecektir. Meydana nazır helâ derhal yıktırılacaktır. Taksimdeki su bazinesi duvarı da tanzim edilmektedir. Duvar şimdiki seviyesinden iki metre daha yükseltilecektir. Hazinenin duvarının üzeri bahçe haline konacak ve duvar sarmaşıkla sarılacaktır.

İSTANBUL HAYATI

Eteğini çekmek şartile!

At koşularından bahsediliyordu. Kıvrık saçlı adam gözlerini kırp kırpa sözü kesti:

— Ata pek meraklıyım. Vaktile bir Arap atım vardı, dünyada eşine tesadüf edemedim. Bir gün sokakta hayvana binerken tam ayağımı üzengeye bastığım sırada birden bire ürktü. O hızla yandanki duvarın üzerinden komşunun bahçesine atlamaz mı? Bereket versin biniciliğim mükelmeldir. Bir ayağım üzengeye olduğu halde hayvanla beraber duvarda asım da düşmedim.

Yanımda oturan çıplak başlı adam gülererek mırıldandı:

— Ceketinin eteğini çekmek lâzım. Kıvrık saçlı adam sigarasını tazelileyerek devam etti:

— Hayatta başımdan böyle bir çöküşler geçmiştir. Hele geçirdiğim bir deniz kazasını hiç unutamam. İskeleyden vapura biniyordum, nasılsa ayağım takıldı, denize düştüm. Evvelâ şaşırılmışım. Biraz sonra kendime gelip denizin dibinde olduğumu anlayınca saatime baktım. Tam on dakika suyun dibinde kalmamış mıyım?!.. Az kalsın boğuluyormuşum. Fakat yüzcülükte de pek ustayım. Derhal yüze yüze iskeleye çıktım.

Çıplak başlı zat bu defa bir kahkahaya attı:

— Ceketin iki eteğini birden çekmek lâzım. Kimsenin darılmaması şartile size bir hikâye anlatayım. Vaktile köy ağalarından biri çok mübalâğalı konuşmuş. Etraftakileri istihzalarına tahammül edemeyen kâhyası kendisini bu huydan vazgeçirmek için nasihatler etmiş ve nihayet, ağa bir daha böyle mübalâğa yaparsa kâhyanın yavaşca ceketinin eteğini çekerek kendisini ikaz etmesini kararlaştırmışlar.

Günün birinde bir ziyafete davet edilen ağa yemekten sonra gene mübalâğalara başlamış; «vaktile benim yüz bin koyunum vardı.» der demeyanında oturan kâhya yavaşca ceketinin eteğini çekmiş. Ağa derhal rakamı değiştirmiş; «yanlış söyledim. Yüz bin değil, on bin koyunum vardı.» Kâhya tekrar ceketinin eteğini çekmiş. Ağa koyun adedinden bir sıfır daha atmış. O sırada kâhya dediği yemeklerin ağırlığıyla ağanın yanında uykuya dalmış. Fakat üzeri ne aldığı vazifeyi o kadar benimsemiş ki, uykusu arasında mütemadiyen ağanın ceketini çekmeğe devam etmiş ve her çekişinde ağa da koyun adedinden birer sıfır indirmiş. Nihayet adamcağız yüz binden on koyuna kadar inmiş. Fakat ceket gene çekilmez mi? Ağa artık dayanamamış hiddetle ağaya dönerek:

— Behey kârata! Benim hiç mi koyunum yoktu?...

Diye azarı basmış. Kâhya uykudan uyanmış, hafasını anlamış amma, işten geçmiş.

Biz gültüşürken kıvrık saçlı zat hiddetini zapta çalışarak zoraki bir tebessümle:

— Yanı, dedi, ben ata binmedim denize düşmedim mi?

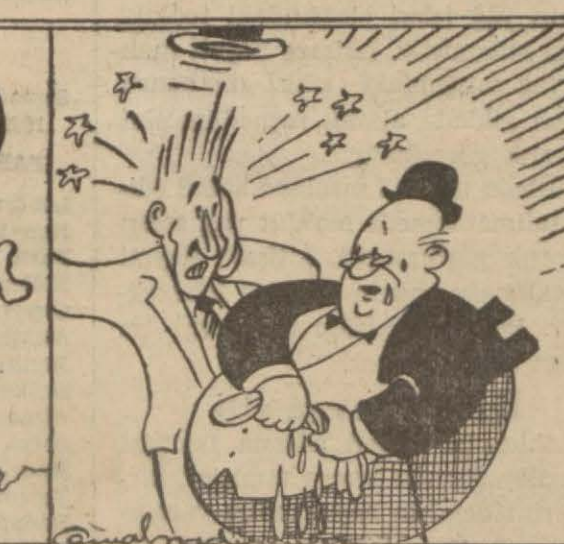
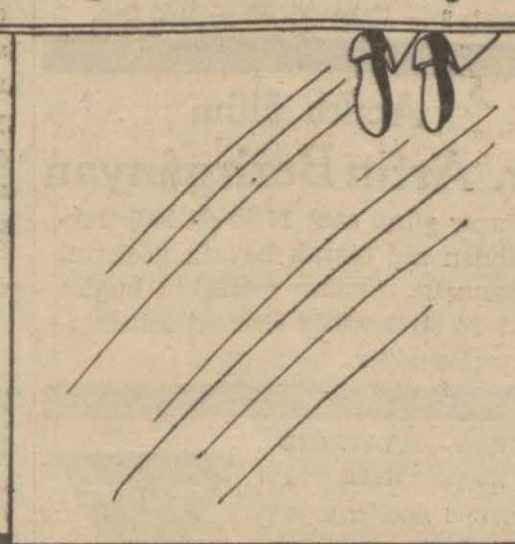
Öteki cevap verdi:

— Belki ikisini de yapmışsınız ama, ceketinizin eteğini çekmek şartile!... Cemal Refik

Belediyenin Sipahiocağına teberrü

Belediye, Sipahiocağına üç yüz lir teberrü etmeğe karar vermiştir.

Bay Amca istasyonda !..

Bulgar Başvekili bu akşam hareket ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Misafirimiz garı dolduran kalabalığı selamladıktan sonra hususî vapurla Haydarpaşadan Tophaneye geçmiş ve oradan da otomobile Perapalas oteline gitmiştir. B. Köseivanof saat 12 de vali muavinini ziyaret etmiştir. Öğle üzeri vali muavinini tarafından misafirler şerefine Perapalas oteline bir ziyafet verilmiştir. Vali muavini B. Hüdaî Karataban ilk kadehi dost Bulgaristan şerefine kaldırmış, B. Köseivanof da kadehini Türkiye şerefine kaldırmak suretiyle mukabelede bulunmuştur. Ziyafet çok samimi bir hava içerisinde saat 16 ya kadar devam etmiştir.

Misafirimiz Cumhuriyet âbidesine çelenk koydu

Misafirimiz ve refakatindeki zatlar ziyafetten sonra otomobile Dolmabahçeye giderek sarayı ziyaret etmiş ve müteakiben de Savarona yatını gezmişlerdir. B. Köseivanof saat 17,20 de Taksim Cumhuriyet âbidesine çelenk koymuştur.

Muhterem misafirimiz dün akşam saat 20 ye kadar Bulgar konsolosluğunda Bulgar kolonisinin ziyaretlerini kabul etmiştir.

Misafirlerimiz bugün öğle yemeğini Perapalas oteline hususî surette yiyecekler, öğleden sonra otomobillerle şehrin görülmeğe değer yerlerini gezeceklerdir.

B. Köseivanof bu akşam gidiyor

B. Köseivanof ile beraberindeki zevatı Sofyaya götürecek olan hususî tren bu akşam saat 21 de Sirkeci garından hareket edecek, yarın sabahı saat 8 de Edirne'de duracaktır. Muhterem misafirimiz Edirne istasyonunda da merasimle karşılanacak ve teşeyi edilecektir.

Bir Rumen gazetesi resmî tebliğ hakkında ne diyor? Bükreş 20 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Bütün Romanya gazeteleri, Türk - Bulgar görüşmeleri sonunda Ankara'da neşredilen resmî tebliği, ilk sahifelerinde başlık olarak neşretmekte ve bu tebliğin ehemmiyetini tebarrüz ettirmektedir.

Timpul diyor ki:

«Ankara tebliği, Balkan antantının esasını teşkil eden Balkan devletleri arasında hakiki dostluk ve işbirliği zihniyetini tebarüz ettirmektedir. Bu sebepten dolayı tebliğ, Romanyada tam bir surette tasvib olunmaktadır. Herkesi düşündürmeğe davet eden bugünkü şarkı Avrupada müsterek gayretlerle sulhu teyid etmek azimimizi bildiren müttefik Türkiye ile komşu Bulgaristanı tebrik etmeliyiz.

Sandığımız göre, bu dostluk, işbirliği ve milli istiklâl arzuları, bugün her tarafı nufuz etmiş bir vaziyettedir. Nitekim Almanyanın «Avrupada hiçbir millet eski Çekoslovakya ile aynı seviyede tutulamaz ve eski Çekoslovakya kuyas edilemez» tarzındaki beyanatını - ki bu beyanatı dün neşretmiştik - biz, bu arzuya hamle ediyoruz.

Balkanlardan Şimal denizine kadar statünün tamamiyle tesbit edilmiş olduğu hakkındaki İtalyan beyanatı da aynı mahiyettedir.

Paris, Londra, Vasington ve Moskovada hükümet mahfillerinde ve halk arasında vukua gelen mühim aksülâmeler de yine bu tarzda tefsir edilebilir. Biz, bunları nazarı dikkate almak mecburiyetindeyiz. Bunlar ise, umumi sulhun Avrupanın bu muntakasında âdâlet ve küçük, büyük her milletin istiklâline hümmet üzerine müesses bir sulha bağlı olduğu umumi kanaati sarıh surette kendisini göstermektedir.

İtalya Kralı

Faşist meclisinin toplantısından sonra bir nutuk söyleyecek

Paris 20 — Romadan bildirildiğine göre İtalya kralı Viktor Emanuel, 24 martta büyük faşist meclisinin toplantısından sonra çok mühim bir nutuk söyleyecektir.

İtalyada faşist rejimi kurulduğundanberi kral ilk defa olarak böyle nutuk söylemektedir.

Talebe ve âdabı muâşeret kaideleri

Mekteplerde talebenin adabı muâşeret kaidelerine riayet edecek şekilde yetiştirilmesi için Maarif Vekâleti tarafından verilen emir üzerine dün maarif müdürlüğünde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda bazı esaslar tesbit edilmiş ve bir de komisyon ayrılmıştır. Komisyon gelecek salı günü tekrar toplanarak mekteplerde tatbik edilecek adabı muâşeret kaideleri hakkında bir program tanzim edecektir.

Bayan Münevver zehirlenerek mi öldü?

Kumkapıda oturan Münevver adında bir kadın evvelki gün evinde ölmüş, müddeiumumiliğe yapılan bir ihbarda Münevverin zehirlenme neticesinde öldüğü iddia edilmiştir. Bu iddia üzerine müddeiumumilik tahkikata başlamıştır. Adliye doktoru B. Salih Haşim dün cesedi muayene etmiş ve ölümün hakiki sebebinin tesbiti için otopsi yapılmak üzere Morga göndermiştir.

Muhtelit yağ satmak yasak mı olacak?

Belediye İktisad İstisare heyeti şehrin yağ işleri etrafındaki tedkiklerini bitirmiştir. İstisare heyeti mahlûl yağ satışındaki sıhhi mahzuru nazarı dikkate alarak menedilmesini muvafık görmüştür.

Halbuki umumî meclisce kabul edilen talimatnemede mahlûl yağ satışı muvafık görülmüştü. İstisare heyeti bu talimatnamenin tadilini istemektedir. Belediye reisliği makamı, bu kararı tedkik ediyor.

İki kişi kavga etti

İbrahim ve İsmail adında iki kişi dün Beyoğlunda kavga etmişler, birbirlerini demirle başlarından yaralamışlardır. Her ikisinin de yaraları tedkik edilmiştir.

Sovyet Rusyada

On sekizinci komünist kongresi müzakerelerini bitirdi

Moskova 20 (A.A.) — Sovyetler Birliği Komünist partisinin 18 inci kongresi müzakereleri, Jdanov'un raporu üzerine yapılan görüşmeleri müteakip sona ermiştir.

Kongre, Sovyet Komünist partisi statüsünde yapılacak değişiklikler hakkında Jdanov'un raporunu esas olarak almağa karar vermiştir. Bu değişiklikleri tesbit etmek ve yapmak için bir komisyon seçilmiştir. Bu komisyonda ezümle Stalin, Molotov, Vorosilov, Kaganoviç, Andreev, Jdanov, Kurşev, Malenkov ve Meklis âza olarak bulunmaktadır.

Vergi kaçakçılığı ihbarı muhakemesi

Orozdibak ticarethanesinin vergi kaçakçılığı yaptığı ihbar edeceğini söyleyerek ticarethaneden 1250 lira aldığı sırada yakalanmaktan maznun Lütfi aslıye dördüncü ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde beraet etmiş, temyiz mahkemesi bu kararı nakzettiği cihetle yeniden muhakemeye başlanmıştır.

Dün dördüncü ceza mahkemesi bu muhakemeye bakmış ve neticede yine ilk celsede olduğu gibi bu paranın tehditle alındığı sabit olmadığı cihetle Lütfi hakkında evvelce verilen beraet kararında ittifakla ısrar edilmiştir.

Ankara Borsası

20 — 3 — 939

Esham ve Tahvilât

Sivas - Erzurum I 19,35
1932 % 5 ikramiyeli hazine tahvili 93,—

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatları)

Londra	1 Sterlin	5,93
New-York	100 Dolar	126,67
Paris	100 Frank	3,35
Milano	100 Lire	6,655
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28,53
Amsterdam	100 Florin	67,225
Berlin	100 Rayhsmark	50,835
Brüksel	100 Belga	21,30,50
Atina	100 Drahmi	1,08,25
Sofya	100 Leva	1,56
Madrid	100 Pezeta	5,93
Varşova	100 Zloti	23,96
Budapeşte	100 Pengo	24,96,75
Bükreş	100 Ley	0,90,50
Belgrad	100 Dinar	2,90,75

ABDÜLVEHAP
ve
LEYLÂ MURAD
Şaheseri
Görülmemiş
muvaffakiyet

YAŞASIN AŞK
TAKSİM ve SUMER

Türkçe sözlü
Arapça şarkılı
Sinemalarında
kazanmaktadır.

Yarın akşam **MELEK** sinemasında

Çok acı çekmiş - Çok mesud olmuş bir kadının romanı

DAMGALI KADIN

Bütün İstanbul halkını heyecanlandıracak bir Film. Baş Rollerde:

GLADYS GEORGE - WARREN WILLIAM - JOHN BEAL

En Nefis Şark Musikisi ile - En Mükemmel

Türkçe Sözlere... Kendi Dilimizde Konuşan ve esrarlı Hindistanı en cana yakın bir aşk mevzuu içinde canlandıran Racaların Muhteşem Saraylarında Filime Alınmış - Muazzam Mizansenli

RACANIN HAZİNELERİ

Baş Rollerde: Unutulmaz

ŞEYH AHMED filimlerini
ve Şeyhin Aşkı yaratan

RAMON NOVARRO

Musiki kısımlarını tertip eden:

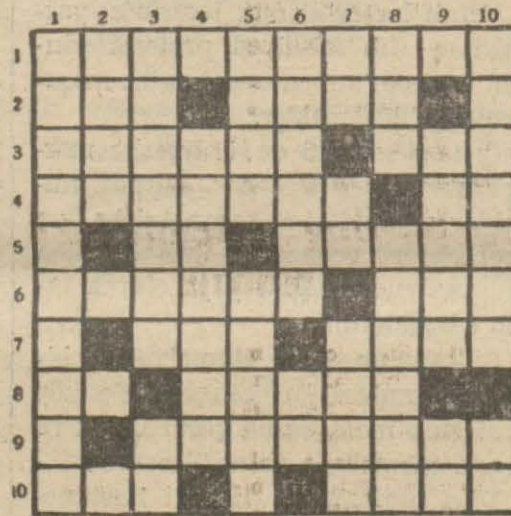
Başlıca şarkı ve gazeller:

M. C. ve üstad Cevdet Kozan

Hâmid Diksese ve K. Safiye

Perşembe akşamı **İPEK ve SARAY** sinemalarında birden

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Türkiye'nin idare şekli.
- 2 — Üye - Yüze gültüklük.
- 3 — En uzun boyunlu hayvan - Şüphe.
- 4 — Başına «H» gelirse dünyanın en yüksek dağı silsilesi olur - Sonuna «H» gelirse bir nevi ince kum olur.
- 5 — Beyan edati - Rakamlar.
- 6 — Esirlik - Kaba kumaş.
- 7 — Ters dere kenarlarında biter - Bir Arap hükümeti.
- 8 — Beyaz - Eski bir divan şairi.
- 9 — Lüks bir içki.
- 10 — Sonuna «R» gelirse ziyaretçi olur - Din ve dünya işini ayıran.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Yerin çekici kuvveti.
- 2 — Bir meyva.
- 3 — Yeni vapurlarımızdan biri - Ters meşguliyettir.
- 4 — İnhisarlar Vekilimiz.
- 5 — Cennet vilâyetlerimizden biri - İsimler.
- 6 — Hümmet - Sicimin kalını.
- 7 — Dokuma tezgâhı iğnesi - Güzel sanat - Yapmak.
- 8 — Sıcak mevsim - Geminin deniz içindeki kısmı.
- 9 — Tekerekli nakil vasıtası - Başına «İ» gelirse fena değil.
- 10 — Teşhis etmek - Beyaz.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 — Çarşıkapi, 2 — Mürallik, 3 — Arabl, Batı, 4 — Müsir, Irak, 5 — Ukte, Trak, 6 — Taş, 7 — Akropol, Se, 8 — Temsileden, 9 — Matrus, 10 — Zeki, Fil.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Mamulât, 2 — Çürük, Keme, 3 — Araştırmak, 4 — Rabie, Osti, 5 — Şiir, Epir, 6 — II, Oluk, 7 — Kibir, Leg, 8 — Akarat, 9 — Takasevi, 10 — İlk, Şen.

Acıklı ölüm

Dr. Artin Bezirgânyan

Pazar günü saat 14,30 da kalb sektesinden ani olarak hayata gözlerini kapamıştır. Cenaze merasimi bugün saat 14 de Feriköy Ermeni kilisesinde yapılacaktır.

TURAN TİYATROSU

Bu akşam Halk Gecesi

Ertuğrul Sadı Tek ve arkadaşları. BASKIN

Vodvil 3 P. (Se) Atilla re-

Bu Perşembe Akşamı **SAKARYA** Sinemasında

Türkçe
izahatlı

STAD İLÂHLARI

(1936 Berlin olimpiyatlarının tam hakiki ve yegâne Filmi)

Henüz misli görülmemiş fevkalâde spor ve gençlik Filmi

Bu akşam saat 21,30 da **FRANSIZ** Tiyatrosunda

Şef Bay SEYFEDDİN ASAL idaresindeki

KONSERVATUAR ORKESTRASININ İSTİRAKİLE

Meşhur Fransız

Viyolonisti

FRANSESKATI

Büyük Senfonik konseri

Solist olarak

Yarınki Çarşamba

Matinelere den itibaren

Şehzadebaşı

FERAH

Gedikpaşa

AZAK

Beyoğlu sinemalarından evvel, Türkiye'de ilk defa olarak:

Çöl

Kızı

CEMİLE

Yahut

ŞEYH ABDULLAH

En büyük filimlerde (Şeyh Ahmed) Türkçe sözlü Süper Filmini Türk sinemacılığına hediye eden (Kemal Film) in Aşk, İhtiras ve maceralar romanı Türkçe sözlü Türkçe musikili

Talebe ve Muallimlere New York sergisi

İçin

ENBÜYÜK FIRSAT

9 Temmuz kafil seyahati

Bükreş ve Pariste ikamet

14 gün New Yorkta

Muazzam Transatlantiklerle 100

kişilik kadrosu olan bu gruba bir

an evvel kaydolmanızı tavsiye

ederiz.

NATTA

Seyahat Acentası Galatasaray

Telefon: 44914

TEŞEKKÜR

18 Mart 939 cumartesi günü 13 de Heybeliada'daki hanesinde vefat eden zevcim Erenköy serkumiserliğinden emekli Hilmi Baysalın cenaze merasimine iştirak eyliyen meslekdaşları ile teknil dostlarına, gerek beni ziyaret ve gerek tel ve mektup ile acıklı günlerimi teselli eyliyen akraba ve ahbablarıma derin şükranlarımı takdim eylerim.

Eşi: Refika Baysal

TEŞEKKÜR

3 mart cuma gecesi Atabey hanında çıkan yangın neticesi fabrikamın kâmilan yanması üzerine şahsi dostlarım ve müşterilerim tarafından gönderilmek lütfunda bulunulan taziyet mektup ve telgraflarının beni son derece mütehasis ettiği bildirir, kendilerine bu derin alâkaları için ayrı ayrı teşekkür etmek imkânı ol-

Yarın Matinelere den itibaren

YILDIZ

Sinemasında

Tino Rosinin en güzel Filmi

YAKAN BUSELER

Ayrıca ŞIRLEY TEMPL'nin en

güzel Filmi

RADYO KRALİÇESİ

HALK OPERET

Bu akşam 9 da

HALİME

Zozo Dalmasla Macar

baleti.

Çarşamba M. Yese-

rinin

AŞK BORSASI

Yeni operet

Tepebaşı Dram kısmı

Akşam saat 20,30 da

KORKUNÇ GECE

3 perde

Her güzelliğe aşık

«Tezad» ve «Sermed» muharirir

İzzet Melih'in

en yeni en eniş vakıflar

POLİTİKA

Memelin vaziyeti

Almanya bütün siyasî faaliyet ve gayretini üç senedenberi Orta Avrupa temerküz ettirmiş bulunuyor. Avusturyayı ve Südet havalisini aldıktan sonra şimdi de Habsburg saltanatının ikinci büyük direği olan Bohemya ile Moravyayı almış bulunuyor. Habsburgların Macar kralı olarak hâkim bulundukları Slovakya da zahirde hükümlanlık hukukunu muhafaza etmekle beraber Almanya tabi olmuştur. Şimdi bütün Alem, Almanyanın bundan sonra yine Orta Avrupa'da ne gibi hareket ve hamlede bulunacağını keşfetmeğe çalışıyor. Macaristan ile beraber Romanya'ya karşı teşebbüs ve harekette bulunmasından endişe ediliyor.

Bu sırada Almanyanın başka sahalarda herhangi ciddi bir harekette bulunacağına ihtimal verilmemektedir. Halbuki Baltık sahilindeki Memel muntakası vaziyeti birdenbire vehamet kesbetmiştir. Litvanyalıların bu muntakayı işgalleri üzerine Memel şehrinde indirilmiş olan Almanya imparator heykelinin tekrar yerine konulması münasebetile yapılan tezahüratla Almanya iltihak temayülü gösterilmiştir. Hükümlanlık hukuku Litvanyaya ait olan bu muntakada Nazi rejimi ve Alman unsurunun hâkimiyeti tamamen yerleşmiştir. Memelin Almanya iltihakı bu mühim köprü başının Alman ordusu tarafından işgali olacaktır.

Şu kadar var ki Memelin işgali Almanyanın Baltık denizi boyunda daha ziyade ilerliyeceğine bir alamet sayılmayacaktır. Çünkü şimaldeki küçük devletler hiçbir endişe izhar etmiyorlar. Bu devletlerin tamamıyet ve istiklallerini korumak için İngilterenin kefalette bulunmak istediği Avam Kamarasında beyan edilmişti. Lâkin bu hükümetler böyle bir kefaleti memnuniyetle karşılamayacaklarını şimdiden izhar ettiler. İngilterenin kefaletinin faydalı olmak şöyle dursun bilâkis Almanya'yı kuşkulandırmak gibi zarar ıka edeceğini izhar ediyorlar. Norveç parlamento reisi bunu açıktan açığa söylemiştir.

Zaten artık Garpli büyük devletlerin vaad ve teminlerine Çekoslovakyanın vaziyetini göz önünde bulunduran küçük devletlerden birçoğu inanmıyorlar. Herhalde bundan sonraki siyasî teşebbüs ve hareketler Avrupa'nın şimalinde ve şimali şarkisinde cereyan edecek değildir. AKŞAM

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Esperanto konuşan memur

Pariste, Luvr sokağındaki posta merkezine girdiniz mi?... Bu suale evet diyenler de bulunur, hayır diyenler de...

Hayır diyenleri bir yana bırakıyorum, evet diyenlere soruyorum: Saat 15 ile 18 arasında posta binasında nazarı dikkatinize çarpan bir şey oldu mu?... Hayır mı?... Yazık, etrafınıza dikkatli bakmamışsınız.

Küçük bir gişenin üstünde bir yaf-ta vardır. Bu yaf-tada bir yıldızla bir çapa resmi görürsünüz?... Ne demek

bu?... Altında şu satır yazılır:

«Bu gişede esperanto konuşan bir memur vardır. Saat 15 ile 18 arasında çalışır.»

Fransa hükümeti posta merkezlerinde esperanto bilen birer memur bulundurmağa karar verdi, gazetelerle ilân etti ve ancak bir tek esperanto bilen adam çıktı. İşte Luvr sokağındaki posta merkezinde çalışan memur o zattır.

Esperantonun canlı bir dil olduğu anlaşıyor. birkaç miyonda bir kişi!...

Radyoda konser

Pariste intişar eden 1 mart 1909 tarihli gazetelerde şöyle bir havadis çıkmıştı:

Akademi âzasından bay Hanri Puankare çok alâka uyandıran bir konferans verdi. Âlimin bu konferansı telsiz ve mevcelere dairdi.

«Bay Hanri Puankare, lâtikeyi çok seven bir zattır. İşte gene dinleyicileri ile lâtiye etti ve birkaç sene sonra, telsiz ve mevceler sayesinde, odamızda,

oturduğumuz yerde, koltuğumuzdan kımıldamadan, hattâ yatağımızdan kalkmadan dünyanın başka bir yerinde verilen konserleri dinliyeceğimizi söyledi: İlim her zaman çatık kaşı olmaz ya, işte bazan da böyle nükteler yapar!..»

Otuz sene evvel bunları yazan muharrirler, acaba radyonun önünde konser dinlerlerken, otuz sene evvelki gafletlerini hatırlıyorlar mı?

Milletler cemiyetinin iki memuru şehrimize geldi

Mühassıslar memleketimizde afyon ekim sahalarını tetkik edecekler

Milletler Cemiyeti afyon ve içtimai muavenet bürosu şefi B. Ekstrand ile muavini B. Renborg dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiş, Sirkeci garında Türk - Yugoslav afyon bürosu şefi B. Ali Sami, Toprak mahsulleri ofisi umum müdür muavini B. Şakir, Toprak mahsulleri ofisi İstanbul şubesi müdürü B. Nuri tarafından karşılanmışlardır.

Afyon işleri üzerinde umumî bir tedkik seyahatine çıkan bu iki zat şehrimize Yugoslavyadan gelmişlerdir. Milletler Cemiyeti afyon ve içtimai muavenet bürosu şefi ile muavini Yugoslavyada tedkik ve temaslarda bulunmuşlardır. Şehrimizde ve Ankara'da da afyon işleriyle meşgul olacaklardır. B. Ekstrand ve B. Renborg Fariciye Vekâleti namına Perapalas Oteline misafir edilmişlerdir. Yarın aksam Ankara'ya hareket edecekler, bir ahare afyon ekim muntakalarında da tedkikler yapacaklardır.

Mavnalar üzerinde oynarken denizde düştü

Küçükpazarda oturan on bir yaşlarında Kemal isminde bir çocuk Eminönünde mavnalar üzerinde oynarken muvazenesini kaybederek denize düşmüş ise de etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Burdurda zelzele ve şiddetli fırtınalar

Zelzele civar köylerde bazı ufak hasarlara sebep oldu

Burdur (Akşam) — Pazar gecesi saat 5,15 - 6 arasında beş zelzele oldu. Bunlardan ikisi oldukça kuvvetli, diğerleri de hafifçe geçmiştir.

Pazartesi günü saat 10 da tekrar bir sarsıntı daha duyuldu. Birbiri arkasına sıralanan bu sarsıntılar memlekette epice korku uyandırmış ve evvelce memleketi harabeyle çeviren vakarın tekrarı deçeği tahmin olunmuşsa da Burdurda hiç bir zarar olmamıştır. Yalnız zelzelenin 20 kilometre ilerideki Çeltikçi nahiye merkez ile bitişigindeki Kuzköyünde bir kısım evlerin duvarlarında çatlaklıklar ve eğrilmeler husule getirdiği, Çeltikçi yatı okulu bacalarından birisinin yıkıldığı ve Kuzköy caminin minaresinin devrilecek şekilde tehlikeli bir surette eğildiği görülmüştür.

Kuzköyün yakınında bir krater bulunması ve zelzelenin de burada çok kuvvetle hissedilmesi dolayısıyla vaziyeti tedkik etmek üzere vilâyet mühassısı ile ortaokul tabiye öğretmeni B. Nuri Şungar bu mahalle gideceklerdir.

Dört gündenberi memlekette şiddetli bir fırtına ortalığı kasıp kavurmaktadır. Bilhassa pazar günü fırtına şiddetini arttırmış ve istasyon bulvarı üzerindeki takı yıkılmış, bir çok ağaçları kökleri devirmişti.

Yeni yapılacak stadyom için ayrılan saha dar geliyor

Havagazı fabrikasından daha bir miktar arazi alınması lâzım. Bu takdirde de fabrika çalışmayacak. Şimdi Belediye bir hal şekli arıyor

Belediyenin Dolmabahçe'de yeni bir stadyom yapmağa karar verdiğini yazmıştık. Belediye, bu sene Belediye bankasında istikraz edilecek beş milyon liradan bir kısmını bu stadyomun inşasına sarfetmeği düşünmektedir.

Stadyom sahası yapılacak İtalya-âmire binası ile müstemilâtı Belediye'ye terk edildiğinden, yakında bu binaların yıktırılmasına başlanacaktır.

Belediye, stadyom planı için beynelmilel bir müsabaka açacaktır. Plan, şehircilik mühassısı B. Prost'un hazırladığı avanprojenin esasları dairesinde yapılacaktır. B. Prost, stadyomun İstahâmire binası ile Dolmabahçe gazhanesinden tefrik edilecek bir kısım erazi üzerinde yapılmasını muvafık görmüştür. Ancak yapılacak stadyoma tahsis edilen saha, kâfi gelmemektedir. Çünkü Prost'un planına göre stadyom, bugünkü İstahâmire binası arsasından harice taşarak Dolmabahçe meydanının bir kısmını işgal edecektir. Halbuki Dolmabahçe'de şimdiki meydanın biraz genişletilmesi gene B. Prost'un hazırladığı plan iltizasıdır. Şu vaziyete göre, stadyomun meydana tecavüzüne imkân vermemek için, şimdiki sahanın geriye doğru biraz daha genişletilmesi zarurî görülmüştür. Geriye doğru alınacak erazi, Dolmabahçe gazhanesine ait sa-

Üzerinde stadyom yapılacak sahadan İstahâmire ve müstemilâtı

hadır. Bu takdirde Gazhane müstemilâtından mühim bir kısmının kaldırılması lâzımgelcektir ki, bu, Havagazı fabrikasının faaliyetine mani olacaktır. Bu vaziyet karşısında Dolmabahçe gazhanesinin, şehrin diğer bir münasip yerine nakli zaruridir.

Esasen B. Prost ta Gazhaneyi şehir dışına nakletmeği muvafık görmüştür. Fakat Dolmabahçe Havagazı şirketi he-

nüz hükümetçe satın alınmadığından Gazhanenin derhal başka yere nakline imkân yoktur. Buna imkân bulunsa bile, yeni bir gazhane tesis edilmeden ve şehrin havagazı ihtiyacını ıktasız temin etmeden Dolmabahçe gazhanesinin kaldırılması mümkün olmayacaktır.

Bu vaziyet karşısında Belediye, mahzurları ortadan kaldırmak için bir çare aramaktadır.

İktisadî meseleler

Klering sistemindeki mahzur

Klering ticaret muahedesi ile bağlandırılmış bazı memleketler bizden aldıkları malları, dövizle başka memleketlere satıyorlar. Halbuki biz bu malı pahalı almak suretile takasla onlara satıyoruz. Klering anlaşmalarındaki bir hükme göre, ihraç ettiğimiz malın o memlekette sarfedilmesi lâzımdır. Anlaşmadaki bu hüküm tatbik ve mürakabe etmek ne dereceye kadar kabil olabilir?

İhracat yaptığımız bir memleketin, malımızı başka bir yere sattığını isbat etmek bile, alacağımız cevap şu olabilir: «Sizden aldığımız tiftik yikanmamış, işlenmemiş bir maldır. Bu malın üzerinde yeniden muamele yapmak suretile, onun kıymetini arttırmış oluyoruz. Yani ham maddeyi yarı mamul bir hale koyuyoruz. Bu serait altında istediğim yere satabilirim. Bu cevaba itiraz etmeğe hakkımız yoktur. Bütün bunlar klering sisteminin doğan mahzurlardır.

İhracat maddelerimizi daha kıymetli ve yarı işlenmiş bir şekilde dışarıya satabilmek bahsi üzerinde durmak lâzımgelir. Bu bir alelade bahis değil, bir mesele ve bir davadır. Çünkü bir çok ihracat maddelerimizi, tamamiyle ham olarak dışarıya satıyoruz. Memleketimizde çeşid çeşid sanayi şubeleri teşekkül ettiği halde, ihracat maddelerimizi yarı mamul bir hale koyacak imalâthaneler kuramadık. Halbuki ihracat maddelerimizi daha kıymetli bir hale getirmek için böyle bir endüstriye ihtiyaç vardır.

Halbuki bize karşı en büyük alıcı olan memleketler, ham maddelerimizi yarı mamul bir hale koyarak başka memleketlere satış yapmak suretile de para kazanıyorlar.

Son senelerde ihracat maddelerimizin kontrolüne verilen ehemmiyet yüzünden, bir çok maddelerimiz memleket dahilinde standardize edildiği için mallarımızı daha kıymetli bir fiatle satıyoruz. Meselâ fındık nizamnamesinin tatbikinden evvel, tüccar her önüne gelen malı Avrupa'ya sevk eder, bu mallar Avrupa'nın ticaret limanlarında yeniden tasnif edilir, cinslere ayrılır. Bu yüzden, Avrupa'nın ticaret limanlarında dışarıdan gelen ham maddeleri temizlemek, cinslerine göre ayırmak için imalâthaneler teşessüs etmiştir. Demek oluyor ki bu sahada atılması lâzımgelen adımlar vardır. Daha ziyade ileri giderek, ham maddelerimizi daha kıymetli olarak satabiliriz.

Hüseyin Avni

Sinemada oturacak yer ararken düştü

Fatihte oturan Lütfi isminde bir genç Şehzadebaşı'nda bir sinemaya giderek karanlıkta kendine oturacak bir yer ararken düşmüş, başından yaralandığı cihetle polisçe tedavi altına alınmıştır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Almanya sanayiinde kullanılan PETROL

Almanyanın Romanya'ya bilhassa ehemmiyet vermesi, orada petrol membalanının bulunması ile ilgili. Zira motorle işleyen bir ordunun müteakip faaliyetine devam edebilmek için evvelâ petrol lâzımdır.

Avrupanın başlıca petrol mambaları Romanya, Galiya ve Bakü'dür. Mahsul itibarile Bakü, Birleşik Amerika hükümetlerine nisbetle ikinci gelir. Asyanın meşhur petrol mambaları İran, Irak, Borneo, Felemenk müstemlekeleri ve Japonya'dır. Çinde ve Sibiryada da petrol membaları vardır. Afrika'da, bilhassa Mısırda petrol mevcuttur. Avustralya kıtasında henüz petrol bulunmamıştır. 1859 dan itibaren Amerika, dünyadaki petrol mahsulünün % 65 ini vermektedir.

Almanya, 1924 senesinde 133,9 milyon marklık iş yaparken, dört senelik programla çalışması neticesinde, bu rakamı, 1939 da 266,4 milyon marka çıkarmıştır.

Bu işlerin çoğu petrol kullanmağı icab ettiriyor. Binaenaleyh ham petrole ihtiyacı artmıştır.

1924 senesinde Amerika 85,5 milyon mark miktarında her türlü ham petrolü Almanya'ya gönderiyordu. Ondan sonra Almanya petrol gönderen memleketler - ehemmiyetleri sırasile - Rusya ve Polonya idi.

1938 senesinde, Amerikanın Almanya'ya petrol gönderiş nisbeti % 30 azalmıştır. Sovyet Rusya ile Polonyanın ham petrol-ları Alman piyasalarından silinmiştir. Buna mukabil Romanya petrolü beş misline çıkmıştır.

Felemenk müstemlekeleri 1924 de Almanya'ya hiç petrol sevk etmezken 1938 de 76,7 milyon mark kıymetinde ham petrol yollamıştır.

Katil Muradın muhakemesi

Çatalca'da Tarla yolunda Lütfi adında birini öldürmekten maznun Muradın muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde bakılmıştır. Dünkü celsede müddeiumumi iddianamesini okuyarak Muradın, Tarla yoluna saklanarak Lütfiyi tüfek ve bıçakla yaralayıp taammüden öldürdüğü sabit olduğundan ceza kanununun 450 nci maddesine göre cezalandırılmasını ve ancak cürmü işlediği zaman Muradın yirmi bir yaşını ikmal etmemiş olmasının ve bir müddet evvel de Lütfi tarafından Muradın amcasının öldürülmüş olmasının cezaı hafifletici sebep olarak göz önünde tutulmasını istemiştir. Maznun vekilinin müdafaasını hazırlaması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Sütten yandı

Şişlide Çiftecevizlerde oturan bayan Şerife, mangalda kaynatmakta olduğu südü kazaan koluna dökerek yakmış, zabitanın müdahalesile Şişli Çocuk hastanesine yatırılmıştır.

Yolda düşen iki kişi hastaneye kaldırıldı

Üsküdar'da oturan Suphi isminde biri, dün Köprü altında dolaşırken birdenbire sarası tutarak düşmüş, polis tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

Tarlabasında oturan yirmi beş yaşlarında Zoi isminde bir kadın da, dün Hamalbaşı caddesinden geçerken birdenbire yere düşüp bayılmış, işe el koyan zabita tarafından Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Mevzun vücut

Birkaç senedenberi kadınlar arasında zayıflık modası hüküm sürüyordu. Bu yaz modellerinde belin incelmeye, göğüs ve kalçaların müdevverleşmesi, vaziyette değişiklikler yapılmıştır. Şimdi zayıflığa veya şişmanlığa bakılmıyor, mevsun vücut aranıyor.

Bir kadın normal kilodan fazla veya eksik olsa bile göğüs, kalça, bel, kol bacak ölçüleri birbirini tutarsa vücut mevsun sayılıyor.

Normal kilo ile göğüs zayıf, kalçalar fazla olursa vücut çirkin görünür, kalçalar tamam göğüs fazla olursa aynı mahzur baş gösterir. Vücudun her tarafı mevsun olunca bacakların veya kolların fazla tombulluğu nazara hoş gelmez.

Mevzun vücut olması için ölçüler şudur: Boyun uzunluğu ölçüldükten sonra:

Göğüs kalınlığı: Boyun yarısı ve üç santim fazla.

Kalça kalınlığı: Boyun yarısı ve yedi santim fazla.

Bel kalınlığı: Boyun bir metresi çıkarıldıktan sonraki küsuratı ve beş santim fazla.

Kolun kalınlığı: Boyun altıda biri. Baldırın kalınlığı: Boyun beşte biri ve bir santim fazla.

Yani bir metre altmış boyunda bir kadının göğüsü 83 santim (160) yarısı 80 üç fazla 83), Kalça kalınlığı 87 santim, bel kalınlığı 65 santim, kolun kalınlığı 26,6 santim, baldır kalınlığı 33 santim olmalıdır.

Boy uzunluğuna göre vücudun her tarafı bu gösterdiğimiz ölçülerde olması normaldir. Bu hale gelmek için vücutlarının şişman kısımlarını zayıflatmağa, zayıf yerleri şişmanlatmağa çalışanlar pek çoktur. Yalnız vücudun bazı kısımlarını şişmanlatmak veya zayıflatmak için rejim takip etmenin hiç faydası yoktur, çünkü vücudun her tarafı ekseriyetle birden zayıflar veya şişmanlar.

Mevzun vücut için başlıca çare jimnastiktir, şişmanlaması istenilen kısımlara besleyici kremlerle masajlar ve ağır ağır yapılan beden hareketlerinin çok faydası görülmektedir. Zayıflaması istenilen taraflara kalın yünlüler sarılarak çabuk beden hareketleri yapılır, bu lettiği için o kısımların yağları erimektedir.

Çeken yün fanilâlar nasıl gevşetilir?

Yıkandıktan sonra çekerek sıkışan bazı yünlü kumaş ve fanileleri eski haline getirmek için büyük bir çamaşır leğenini fıkır fıkır kaynar su ile doldurmalı. Bu sudan çıkan buhar üzerine fanileyi gerek tutmalı, sonra asmalı. Buhara tutulan fanile veya kumaş gevşiyerek eski halini alır.

Bu yaz görülecek yenilikler

Yazın moda olarak bir çok yenilikler görülecektir:

1 — 2 Saçları tepeye toplamak modası geçmiştir. Şimdi saçları ikiye ayıran çizgi enseye kadar uzamaktadır. Saçlar iki tarafa fırçalandıktan sonra gevşek bukle olarak taranıyor.

3 — Elbiselerin etekleri çok bol ve kloştur. Kısahğı diz kapağına kadar-

dır. 4 — Açık renk (mavi, pembe, yeşil, leylâki) giyilecek eldivenlerin kenarları simli dantellerle süslenecektir.

5 — Kalın ipekliden yapılan elbiseler. Yaka ve kol kapakları dantelle süslenmektedir. Aynı dantel eteğin aşağısından da görülmektedir.

6 — Gece elbiseleri ile omuzlara ka-

dar sarkan uzun küpeler takılıyor. Gündüz ise yuvarlak ve kulağa yapışık küpeler tercih ediliyor.

7 — Mevsimlik mantolar da kloştur. 8 — Yazlık şapkaların tepesi gayet küçüktür.

9 — Kloş eteklerin şişik ve bol durması için altına kolalı fistonlu eteklikler giyilmektedir.

Renards Plâtine

Bir kürk birkaç bin liraya mal oluyor

Norveçte (Renards platine) ismi verilen yeni bir cins tilki yetiştirmeye muvaffak olmuşlardır. Bu tilkilerin rengi beyaza yakın açık gümüşü renktedir. Sırtının ortasında, başından kuyruğuna kadar uzanan siyah bir yol vardır. Şimdiye kadar bu cinsten ancak on beş tilki yetiştirilmiştir. Bu tilkilerin hepsini Paristeki meşhur terzi-lerden (Molyneux) almış ve ilkbahar modelleri ile bunları göstermiştir. Çok beğenilen bu kürklerin (adedi mahdut olduğu için) her birini birkaç bin liraya satmıştır.

Bu tilkilere (platine) denilmesi acaba renginden mi yoksa fiatından mı kinaye?

ZENCİ PASTASI

75 gram paket çikolatası (kalem halinde) 75 gram pudra şekeri, 75 gram pirinç unu, 75 gram tereyağı, 75 gram kakao, iki yumurta, bir tutam toz vanilya almalı.

Paket çikolatasını iki kaşık su ile bir tencereye koyarak hafif ateşte karıştırarak eritmeli. Koyu bir krem halinde olunca ateşten indirmeli içine kakaoyu atıp karıştırmalı.

Diğer bir kap içerisinde yumurtaların yalnız sarılarını ile toz şekeri telle çırparak kabartmalı ve içerisine vanilyayı ilik olan pişmiş çikolatayı azar azar akıtmalı, karıştırmalı. Sonra pirinç ununu ilâve ederek bir çeyrek saat vurmali. Tereyağını ateşte sulandırmalı (katiyen kızdırmamalı) ve azar azar hamura ilâve etmeli. En nihayet yumurta aklarını telle köpürtüp hamura katmalı hafifçe karıştırmalı yağlanmış tepsiye veya kalba dökerek orta sıcaklıkta bir fırında yarım saat pişirmelidir.

Cild güzelliği

Limonata, yahud portakal şerbetinin tesiri

Cildin güzelleşmesi için her sabah bir bardak limonata veya portakal şerbeti içmek çok faydalıdır. Yalnız limonata veya portakal şerbeti şu suretle hazırlanmalıdır.

Gece yataken olgun ve ince kabuklu bir limon veya portakalı çeşme altında yıkamalı, sonra kabuğuyla beraber bir parmak eninde yuvarlaklara keserek bir çay fincanı içerisine koymalı, üzerine fıkır fıkır kaynar su dökmeli, fincanın üzerine bir tabak kapayarak sabaha kadar öylece bırakmalı.

Sabah kalkınca limon parçalarını bir tülbent içerisinde fincadaki suya sıtkmalı. Arzu edildiği kadar şeker atmalı ve yudum yudum içmeli.

Moda haberleri

★ Mevsimlik tayörlerde ceketin uzunluğu 65 santimdir.

★ Tayörler ekseriyetle parlak şeritle çevrilmiştir.

★ Ekose, yahut çizgili etekle düz tayör ceket, yahut düz etekle ekose veya çizgili ceket modadır.

★ Plise, kloş veya fazla düzgünlü etekler modadır.

★ Prenses biçimi denilen sıkı ve kemersiz elbiseler çok beğeniliyor.

★ Siyah ve lâcivert elbiseler beyazla süsleniyor.

★ Çizgili kumaşlar modadır. Tayör, bluz, ve spor elbiseleri hep çizgili kumaştan yapılıyor.

★ Kemerler ensiz olacaktır.

★ Şapkalar küçük ve öne doğru eğilmiş giyilecektir.

MUŞKULLERE CEVAP

Kirpikler rimelsiz nasıl kıvrılır?

İzmir, S. Bilge: 1 — Düz kirpikleri rimelsiz olarak kıvrırmak için rimel fırçasını pek hafif olarak tatlı badem yağı yahut hint yağını sürerek kirpiklere rimel sürmüş gibi üst kapak kirpiklerini yukarı doğru, alttakilerini aşağıya doğru her gün fırçalayınız. Bir müddet sonra kirpikler bu şekle alışır ve kıvrılır.

2 — Kirpik kıvrırma maşası vardır. Krem, pudra ve tuvalet eşyası satan mağazalarda ve kadın berberlerinde bulunur.

Muslin gatosu

Ankara, M. M.: Muslin gatosunun tertibi şudur:

Altı yumurta, 250 gram pudra şekeri, 60 gram un, 60 gram nişasta, toz vanilya, bir tatlı kaşığı bakiye.

Derin bir kap içerisine yumurtaların yalnız sarılarını koyunuz. Vanilya ve şekeri azar azar ilâve ederek telle vurunuz. Evvelce elekten geçmiş unu, nişastayı bakiye karıştırarak telle vurmakta devam ettiniz yumurtaların içerisine ilâve ediniz. Nihayet ayrı bir kaptaki telle vurulup sertleştirerek köpürtülen yumurta aklarını katınız. Hafifçe karıştırınız ve yağlanmış yepsiye veya kalba dökerek kızgın fırında 45 dakika pişiriniz.

Cildi yumuşatmak için

Kadıköy, Leylâ: 1 — Cildiniz soğuktan, veya rüzgardan müteessir olarak kızardığı zaman yüzünüzün derisi gerilerek sizi rahatsız ediyorsa o akşam şu ilâci yüzünüze sürünüz:

90 gram arpa unu, 35 gram bal, taze bir yumurtanın yalnız akını alınız. Yumurta akını telle çırparak köpürtünüz, içine balı ve arpa ununu karıştırınız, krem haline gelince yüze sürünüz.

İki, üç saat yüze kalmalıdır. Sonra sıcak suyla yüzü yıkayıp temizleyiniz.

2 — Sürmenin modası geçmiştir. Rimel kullanabilirsiniz.

3 — Papatya kaynatıp suyu ile saçlarınızı çalkalayınız rengi açılır.

AKŞAM'ın tefrikası

Tefrika No. 45

AŞKIN KURBANI

— Büyük macera romanı —

Nakleden: (Vâ-Nû)

Bu sözleri söylerken, delikanlının sesinde garip bir istihza hissediliyordu. Nadire de, Refet de bunu sezdiler. Fahri ayağa kalktı:

— Artık sizi fazla rahatsız etmiyeyim. Geldiğim zaman da gitmek üzereydiniz galiba...

— Evet...

— O halde güle güle... İnşallah yine görüşüz.

Kadri Memduh paşa garsonu çağırdı. Hesabı temizledi. Ve sonra eski şeriki cürmüne biraz para vermenin munasip olacağını düşünerek Fahriyi bir köşeye çekti.

— Parasızlıktan bahsettin. Filhakika ben de sıkıntıdayım amma, istersen sana beş on lira borç vereyim.

— Hay Allah razı olsun...

Refetin uzattığı on kâğıdı derhal cebine indirdi. Nadire ile aşğının dışarı çıkıp bir otomobile bindiklerini gören Fahri, kendi kendine:

«Parasızlıktan dem vuruyor ama, taksiye biniyor. Üstü başı mükemmel. Parmaklarında vakat bir vü-

zük var. Bana para vermek için cüzdanını açtığı zaman kabarıklık gözümüne çarptı. Nadire gûya onu misafir etmiş amma, ben malımı bilirim... Para çekmese herifin yüzüne bile bakmaz... Bu işi takip etmeli... Sonunda etmek var...»

Otomobilde Nadire, Refete sokulurak:

— Senin için fena bir tesadüf oldu, değil mi? - dedi.

Erkek, omuz silkti:

— Adam sende!... Arada sırada beş on lira verir ağzını tıklarım.

Nadirenin yanında geçirdiği tatlı anları fena düşüncelerle bozmak istemiyor, ne olursa olsun ince eleyip sık dokumuyordu. Saadet arasında herşey ona kolay ve basit görünüyordu.

Kadri Memduh paşa o akşam köşke geldiği zaman birkaç günlük kayboluşunu fazla meşgalesine atfederek:

— Hepinizi pek göreceğim geldi. Bu akşam da burada kalacağım!... demisti.

Oynadığı bu baba rolüne gitgide alışıyor, âdeta zevk duymağa da başlıyordu.

Perihanın uçuk benzile odadan içeri girdiğini görünce:

— A!... Ne oldunuz? Bir derdiniz mi var? - dedi.

— Hem de nasıl!

— Ne oldu?

— Tendü ile Ratip, red cevabınıza rağmen evlenmekten vaz geçmediler.

— Canım bunda üzülecek birşey yok ki... Birbirlerini cidden seven insanlar o kadar kolay kolay emre itaat ederler mi? Fakat zamanla onları ayırmağa muvaffak oluruz. Zira kararım da musır kalacağımı biliyorsunuz. Bu izdivaca asla razı gelmiyeceğim.

— Malûm amma onlar bir çare buldular.

— Ne gibi?

— Tendunun rüşünü isbat etmesini bekliyecekler.

— Oh! O zamana kadar birbirlerini unutulur bile!

— Kabil mi? Hergün görüşüyorlar. Birbirlerine ümid vererek beklemek için kuvvet buluyorlar.

— Nasıl? Görüşüyorlar mı?

— Her gece bahçede randevuları var. Gözümle gördüm. Kulaklarım ile işittim.

— Buna mâni olmak pek güç birşey değil!

ni olabilelim, sevimlerine de mâni olamayız ya! Bilâkis ne kadar sıkıya girerlerse o kadar iştiaqları artacaktır.

— Peki amma bundan başka ne çare var ki?

— Ah! Ben Tenduyu bilirim. İçinde ufak bir ümid kaldıkça sebat edecektir.

— Neticede de Ratiple evlenecek öyle mi?

Genç kadın acı bir feryadla:

— Bu söz söylemeyin! - diye bağırdı.

Refet dalgın dalgın:

— Ümidini kırmak için acaba ne yapmalı!

Biran ikisi de sustular. Sonra erkek:

— Durun - dedi. - Bir çare buldum.

— Ne?

— Tenduyu evlendirmeli!

Perihanın gözleri sevinçle parladı:

— İşte, en güzel çarei hal... Fakat iyi bir adam bulmalı... Kardeşimi mesud edecek bir erkek.

— Zannedersem iyi düşündük. Amma mesele erkeği bulmakta...

— Davetler veririm. Çaylara balolara giderim. İhmal ettiğim eski ahbabları toplaya görüşürüm. Tendü güzeldir, eminim ki birçok gençler talip olurlar.

— Mükemmel.

— Maamafih bu müddet zarfında da randevularına mâni olmalı.

— Merak etmeyin onun da çaresini bulurum.

Ertesi gün Refet bahçede dolaşırken postacı kendisine bir zarf uzattı. Daktilo ile yazılmış adrese bakarak:

— Allah Allah bana kim yazıyor, burada oturduğumu kim biliyor? - diyerek zarfı yırttı.

Ve şu satırları okudu:

«Aziz dostum!

Size sekiz gün evvel rasladığım zaman şu sözleri söylediğimi hatırlarsınız.

— Bir kere bana uğur getirmiştiniz. Gene bugünkü fena vaziyetten kurtulmama siz sebep olursunuz! - demiştim...

Meğer bu sözleri söylemekte pek haklı imişim. Biraz hüsnüniyet sarfederek beni yeniden ihya etmek elinizdedir. Zaten bu da zannedirim ki işinize gelir.

Bu hususta görüşmek için sizi yarın eskiden yemek yediğimiz küçük lokantaya çağırıyorum. Orası tenhadır. Rahat rahat konuşuruz.

Geleceğinize emin olarak samimiyetle ellerinizi sıkarım.

Fahri

Sahte Kadri Memduh paşa mektubu iki kere okudu. Bu beklenen ve umulan bir şantajdı. Boyun eğecek miydi?

(Arkası var)

Haçlılar ordusu evvelâ Ayastafanosa çıktı

Venedik doju: "Beni dinleyiniz! - dedi. - Ben bu şehri hepinizden daha iyi bilirim! İlk önce Adaları yağma edelim!,"

İstanbul üzerine yürüyen haçlılar donanmasının maceralarını, mareşal Villehardouin'in hatıratından naklen anlatmakta devam ediyoruz:

Ordu Zara şehrinde böylece bütün kışı geçirdi. Macar kralına karşı vaziyet almış bulunuyorduk. Hiç birimizin içi rahat edemedi. Zira bir kısım arkadaşlarımız, ordunun parçalanmasını, öbür kısım da toplu kalmasını istiyordu.

Asil olmiyan insanlardan bir çokları tüccar gemilerle kaçtılar. Bu fıtari gemilerden birinde beş yüz adam vardı. Hepsinde de boğuldular, kayboldular. Bir kafil de karadan, Esklavonya yoluyla sıvışmak istedi. Fakat halkın taarruzuna uğradılar. Pek çok zayıyat verdiler. Bunlardan bazıları geri dönmek mecburiyetinde kaldı.

Böylece, ordu gündün güne azalıyordu.

O sıralarda ordudaki yüksek şahsiyetlerden Borlande isimli bir Alman, bizi terketti. Bir tüccar gemisiyle geri döndü. Çok lânetlere uğradı.

Bir müddet sonra Montmirail isimli bir Fransız baronu Suriyeye muvafık olmak arzusunda gösterdi. İncil üzerine elini basarak, orada ancak beş gün kalacağını, geri döneceğini söyledi. Diğer şövalyeler de böylece yemin ettiler. Bu şerait altında ordu dağıldı. Verdikleri sözleri tutmadılar.

Diğer taraftan da, evvelce bahsettiğimiz Flandr donanması, Marsilyaya gelmişti. Haberini aldık. Bize iltihak etmesini bildirdik. Lâkin, heyhat! dinlemeyip doğrudan Suriyeye doğru yollandılar.

Şayed Allah bu orduyu sevmeseydi muhakkak dağıtırdı. Zira dağılması için içimizde pek çok çalışanlar vardı.

Baronlar aralarında toplanarak, Romaya bir murahhas göndermeğe karar verdiler. Zira Zara'nın alınmasını Papanın iyi telâkki etmediğini öğrenmişlerdi.

Murahhas olarak iki şövalye ile iki rahip seçildi. Bunlar, İncil üzerine yemin ettiler. Vazifelerini doğru göreceklərini söylediler.

Üçü sözünü iyi tuttu; döndüncüler olan şövalye Boves tutmadı. Zira heyetten ayrılarak Suriyeye doğru yollandı.

Mütebaki üç kişi, Papaya şöyle dedi:

— Baronlar, Zara'nın alınmasından dolayı affınızı rica ediyorlar. Ordumuzun bir kısmı başka taraflara dağıldığı ve ordunun mütebaki kısmını ancak bu suretle muhafaza etmek kabil olduğu için bu suretle hareket etmek mecburiyetinde kaldılar. Emrinizi bekliyoruz. Bundan sonrası için nasıl muvafık bulursanız öyle hareket edeceğiz.

Papa, cevaben, başkalarının hatası yüzünden haçlıların bu şekilde harekete mecbur kaldıklarını söyledi. Merhametini dirg etmedi.

Baronlara ve diğer Kudüs haçlılarına selâm yolladı. Onları evlâdları gibi tanıdığını, ordunun toplu kalması için duadan geri durmayacağını bildirdi.

Aradan epi zaman geçti. Mevsim, bahara ulaştı. Gemiler hazırlanmağa başlandı. Venedikliler, şehrin yıkılan surlarını, kulelerini yapırdılar.

Bu sırada orduya pek pahalıya mal olan bir hâdis cereyan etti. Ordunun yüksek baronlarından Montfort baronu, meğer, Macar kralı ile anlaşma akdetmiş. Bunun neticesinde ordudan ayrıldı. Biraderile ve diğer asilzadelerle beraber düşman tarafına geçti. Orduya vaktile nifak eken rahip Vaux da onlarla birliktedi.

Bu ayrılış ordu için utanç teşkil etti. Gemilerimize bindik, limandan ayrıldık. Korfuya yerleşmek üzere sözleşmiştik. Orada toplanacaktık. Öyle de yaptık.

Biz Zara'dan ayrılmadan evvel, İstanbul prensi Aleksi ile Alman kralı Filip'in murahhasları da yanımıza geldi. Bunları layık oldukları itibarla karşıladık. Venedik doju kendilerine ve maiyetlerine ne kadar gemi lâzımsa hepsini verdi. Onlar da bizimle birlikte Zara limanından çıktılar.

İyi bir rüzgâr altında Draç limanı

na vardık. Şehir halkı, sadakatlerini izhar ettiler.

Oradan Korfuya kittedik. Şehrin önüne asker çıkarıldı. Çadırlar kuruldu, bayraklar dikildi.

Bizans prensi Aleksi'nin de bizimle birlikte olduğunu öğrenmeleri üzerine, bir çok silâhşorlar hürmetle yanımıza geldiler. Prens de, çadırını, ordunun ortasında kurdurdu. Kumandanımız Marki Bonifas Monferra'nın çadırı ile onunki yanyana idi.

Korfuda üç hafta kaldı. Bu müddet zarfında da başımızdan nahoş bir vaka geçti. Ordunun parçalanmasını isteyenler gene bir takım fesadlar çevirdiler. Nihayet, kumandanımız kendilerile görüştü; onlara yalvardı. Muayyen bir mühlet tayin ettik. O zaman zarfında Suriyeye gideceğimize dair kendilerine vaaide bulunduk.

Böylece akid yapıldı. Yeminler edildi. Gene gemilere bindik.

24 - 25 mayıs günleri Korfudan hareket olundu. 1203 senesiydi. Hava güzeldi. Tatlı, lâtif bir rüzgâr esiyordu.

Böylece yol aldık. Male burnuna geldik. Orada, Suriyeden dönmekte olan hacılarla şövalyelerin iki gemisine rastladık. Bunlar, bize iltihak edecek yerde Marsilyadan doğrudan Suriyeye gidenlerdi.

Bizim pek güzel, pek parlak filomuzu görmeleri üzerine kendilerini tanıtmamak istediler. Kont Boduen bunların gemilerine, kim olduklarını anlamak üzere kayığı yolladı.

Çavuşlardan biri, kendini bu kayığa attı. Gemidekilere hitaben:

— Yukarıda nem varsa hepsi sizin olsun! - diye seslendi. - Ben bunlarla birlikte sefere gideceğim. Zira bunlar fütuhata muvaffak olacağına benziyorlar.

Böyle bir harekette bulunan çavuş, bizim donanmada gayet iyi karışlandı.

Kuvvetimiz böylece ilerledi. Nigreye vardık. Adada gayet güzel bir şehir var. Adına Negröfon diyorlar. Baronlar burada aralarında toplandılar. Bonifas ile Boduen İstanbul prensile birlikte Andre adasına gittiler. Karaya çıktılar. Ada halkı, imparatorun oğlu tarafından istenenleri verdi.

Sonra Avie limanında hep birleştik. Marmaraya girdik. Ayastafanos önlerine gelerek orada demirledik.

Uzaktan İstanbul görünüyordu. Dünyada bu derece kuvvetli bir şehir bulunmasına herkes şaşı... Bu yüksek duvarlar, bu muazzam surlar, bu saraylar, bu kiliseler, nasıl fethedilebilirdi?

Baronlar ve doju ile maiyeti karaya indiler. Ayastafanos kilisesinde bir toplantı akteildi; muhtelif noktai nazarlar ileri sürüldü.

Venedik doju şu sözleri söyledi:

— Ben bu şehrin vaziyetini hepinizden daha iyi bilirim. Zira evvelce burada bulundum. Sizler, şimdiye kadar kimsenin başaramadığı bir işe giriştiniz. İhtiyatla hareket etmeniz lâzımdır. Biliniz ki bu memleket büyüktür, geniştir. Halbuki bizim adamlarımız fakirdirler, geçimleri yoktur. Şayed öteye beriye gıda aramak üzere dağılacak olurlarsa civarda kalabalık vardır. Azim kayıplara uğrayabiliriz. Pek yakın bir mesafede adalar mevcuttur. Buraya, İstanbulun kibarları malikâneler yaptırmışlardır. Orada pek çok yiyecekler vesaire vardır. Oraya gidip demir atalım. Cenabıhak ne nasip ederse gemilerimize taşıyalım. Böylelikle harbi daha emniyetli bir şekilde yapabiliriz.

Bu karar verildikten sonra, hepimiz gemilerimize döndük.

İstanbul üzerine hücumu gelecek yazımızda anlatacağız.

Yürük Çelebi

Millî sanayiînin kurulmasında ve işletilmesinde dikkat edilen esaslar

Limanlar hakkındaki tedkikler ne safhadadır? - Denizbank kadrosunda yeni değişiklik yapılacak mı?

Ankara 20 (Telefonla) — Bugün İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır ziyaret ederek iktisadi işlerimiz hakkında kendisiyle görüştüm. İktisad Vekili, millî sanayimizin takib ettiği inkişaf seyri hakkındaki sualime şu cevabı verdi:

— Millî sanayiînin kurulmasında ve işletilmesinde, normal şartlar altında ve büyük kitlenin ihtiyacına cevap verecek şekilde inkişaf prensipine dikkat ediyoruz. Devletin bu sadadaki çalışmalarında her şeyden evvel umumî menfaat gözönünde tutulmaktadır. Halkın bu uğurda vergi namile vereceği veya dahili mamulâtı satın almak için ödeyeceği paranın her santimi ihtiyaçların ve sağlam hesapların mukabili olmalıdır.

Hulâsa bu mevzulardan hasıl olabilecek veya beklenilebilecek bütün menfaatlerin, onun külfetini çeken halka zayıtsız intikal etmesi esastır. Gayretlerimize bu esaslar rehber olmaktadır.

— Sanayi plânlarının tatbikat safhası ne merkezdedir?

— Birinci beş senelik sanayi plânlarının ikmalî için çalışıyoruz. İkinci beş senelik sanayi plânının en mühim kısmını teşkil eden madenleri işletmek meselesi üzerinde ehemmiyetle meşgul oluyoruz. Bilhassa Zonguldak havzasının istihsalatını artırmak ve bakır madenlerini işletmek mesaimizin başında geliyor. Bu husustaki faaliyetlerimizde hazinenin intizamı ve muntazam bir maliye sistemi ahenkdar olarak ilerlemesini gözönünde bulunduruyoruz. Vekil, bu plânların tatbik ve tahakkuk ettirilmesinde İngiliz kredisinden istifademiz tabii olacağını söylemiştir.

Sorduğum diğer suallere Vekilin verdiği cevaplar şunlardır:

— Limanlar hakkındaki tedkikler ne safhadadır?

— Çatalağzı limanı meselesi henüz tedkik ve münakaşa edilmektedir. İngiltereden gelen heyetle, İktisad ve Nafia Vekâleti murahhasları bu işi tedkikle meşguldürler. Neticeye göre hükümet kararını verecektir.

— Denizbank kadrosunda daha bazı değişiklikler yapılacağı ve me-

İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır

murin kadrosunun bir miktar tenkis edileceği söyleniyor, doğru mudur?

— Büyük Millet Meclisinden geçen sene çıkan devlet teşekküllerinin mürakabesi kanunu, devletin iktisadi teşekküllerinin meşgul oldukları teşebbüslerin ayrı ayrı ve muhtar bir müessesce haline getirilmesini emreder. Bu kanunun tatbikatına geçilmiştir. Bunu yaparken her hangi bir kadroda değişiklik olması mevzu bahis değildir. Her halde vücudlarından istifade edilen, devamlı ve muntazam çalışmalarla normal dereceye varmış olan memurların hakları daima mahfuzdur.

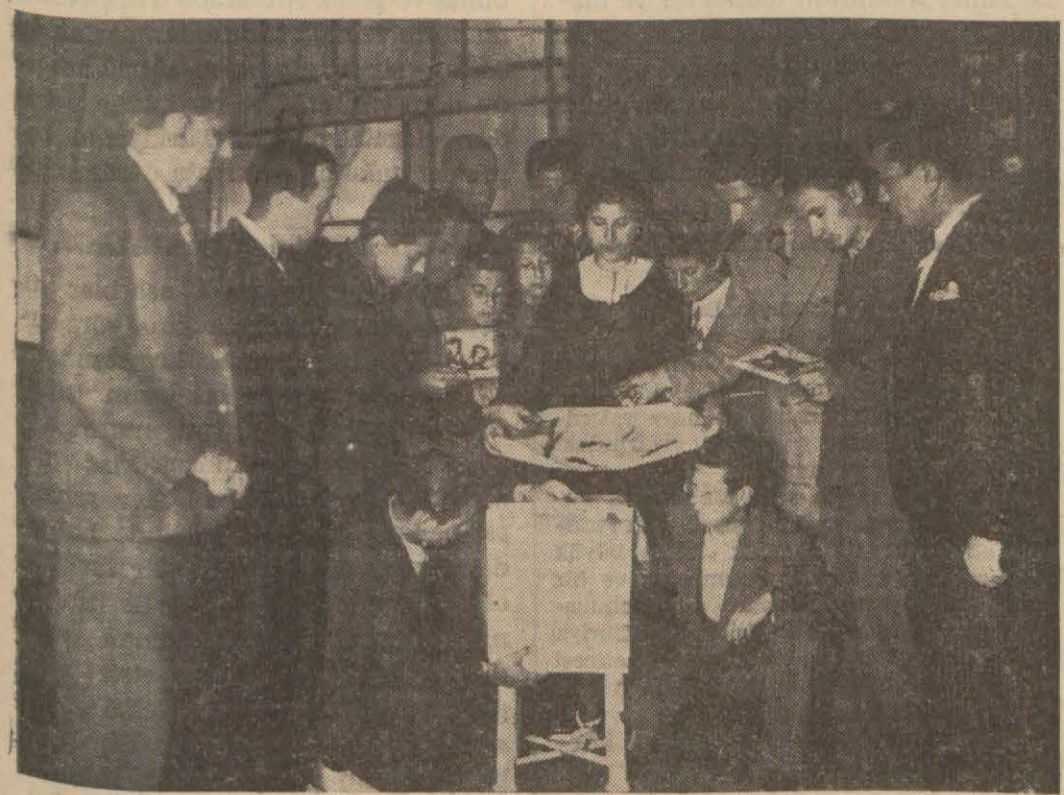
— İngiltereye sipariş edilecek vapurlar için yapımakta olan müzakereler bitti mi?

— İngiltereye sipariş edilecek vapurlar meselesini Denizbank tedkik edecektir. Varacağı neticeyi Vekâlete bildirdikten sonra kararımızı vereceğiz.

— İktisad Vekâleti teşkilatında değişiklik yapılması mevzubahis midir?

— Şimdilik böyle bir şey düşünülmemiştir.

Trakya kozacılık inkişaf ediyor

Edirne (Akşam) — Trakya kozacılığın inkişafı için alınan tedbirler arasında bilhassa kurslardan çok iyi neticeler elde edilmektedir.

Geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da kurslar açılmak üzeredir; gereken tahsisat da gelmiştir.

Ayrıca kozacılar dağıtılmak üzere vekâletten hastaliksız böcek tohumları istenmiştir. Bu arada geçen ve evvelki yıllarda Bursa ve Beypazarından getirtilen dut tohumlarından bölge fidanlıklarında yetiştirilen fidanlar halka dağıtılarak yeniden dut bahçeleri tesis edilmektedir. Ziraat vekâleti

bu sene de yirmi kilo (Elit) dut tohumu göndermiş, bunlar kozacılık bölgelerine dağıtılmıştır.

Yukarıdaki resim kozacılık kursunda böceklik tatbikatı yapan gençleri göstermektedir.

Sivasta kimsesiz çocukları himaye

Sivas (Akşam) — Şehrimiz ilkokullarında okuyan kimsesiz yavruları himaye etmek için çalışan okul himaye heyetleri gittikçe faaliyetlerini arttırmaktadırlar. Bu yıl da ilkokullarda 173 çocuğa muntazaman öğle yemeği verilmektedir.

Trakya çam ormanları hastalıklarından temizleniyor

General Kâzım Dirik Geliboluda

Edirne (Akşam) — Trakya çam ormanlarının tırtıl savaşı ciddi ve harekette devam ediyor. Sıklet merkezi Çanak-kale, Biga ve Gelibolu idare merkezleriyle Çanak-kale ve Keşanda 60 kadar orman mesaha memuru köylü grupları çadır ve makasları ile çalışmaktadır. Ziraat Vekâleti bu iş üzerinde sıkı emirler vermiştir. Umumi müfettişlik bu emirleri vilâyet üzerinde takip ediyor. Vekâletin orman fen şube müdürü bu maksatlar için temas ve tedkiklerde bulunmak üzere Trakya'ya gelmiş, U. Müfettişliği ziyareten sonra Keşan ve Geliboluya gitmiştir. Üç günde bir raporlar gel-

mektedir. Şimdiye kadar 186 bin keso toplanmıştır.

Vekâlet 7,000 lira tahsisatı Çanak-kale ve Edirneye göndermiştir. Tekirdağ, Malkara ve Çanak-kalenin Gelibolu, Edirnenin Keşan ormanları Keşandan idare edilecektir. Az vakitte bunların arkası alınacak ve gelecek yıla daha kuvvetli tedbirler alınacaktır.

Edirne ceza evi

Edirne (Akşam) — Avrupa cezaevlerinin mükemmel bir örneği olan Edirne cezaevi ziraat çiftliklerinde her türlü faaliyetleri arasında 15 bin meyva fidanı dahi dikilmiştir.

Istanbul'da yangından korunmak için ne yapılmalıdır?

İtfaiye müdürü dikkate şayan bazı noktaları anlatıyor

Kârgir ve beton binalar da yanabilir. En mühim nokta şudur: Hiç vakit kaybetmeden yangını en kısa yoldan itfaiyeye haber vermek..

[Kısa bir zaman içinde Bahçekapıda iki mühim yangın oldu ve milyonlarca liralık servet kayboldu. Yangın felâketinden korunmak ve şehrimizdeki yangınları asgari hadde indirmek için ne yapmak lâzımdır?... Bu hususta uluorta söz söylemekten, tecrübe ve ihtisasından aldığı neticelere göre halkımızı tenvir edecek en salâhiyetli mevkiye bulunan İtfaiye müdürüne müracaat ettik. İtfaiye müdürü, alınması lâzımgelen tedbirlere dair bir yazı yazdı. Bu yazıyı aşağıya dercediyoruz:]

4/3/939 tarihinde Sultanhamamında vukubulan yangını müteakip bazı gazeteler yangınlardan, yangından korunma tedbirlerinden, Avrupa'da çıkan yangınların genişlemekten bastırıldığından, itfaiye teşkilatlarından ve daha bir çok şeylerden bahsettiler. Bunları teşrihe geçmeden evvel Sultanhamamında çıkan yangının neden mevzî kalmamış olduğunu izah etmek isterim:

İçerisi manifatura eşyası ile dolu olan Ata Atabek mağazası yanarken şimali şarkiden saniyede 17 metre süratle bir rüzgâr esiyordu. Bu rüzgâr, yangından hasıl olan kıvılcımları, eşya ve tahta parçalarını öteye beriye atmıştır. Bunların yanmağa müsaid binaları tutuşturulması için hiç bir sebep yoktur. Nitekim bu hanın gerisinde iki sokak aşırı Kendros hanı ile Selânik ve Roma bankalarının çıkma ahşap katlarının ve Katiroğlu hanının ahşap pencerelerinin ve Dilsizade hanı ile Küçük Ticaret hanının tutuşması da bundan ileri gelmiştir.

Yangın kulesinin verdiği felâket haberi üzerine harekete geçen muntaka İtfaiye grubu ve takviyeye gelen diğer itfaiye grupları, yangın çıkan binalardan atlama suretile tutuşan ve her biri ayrı birer yangın halini alıp civarı tehlide başlamış olan sekiz binayı oldukları vaziyette izole ederek alevlerin etrafa daha fazla sırayetine mâni olacak şekilde derhal icab eden tedabiri almağa başlayarak Terkos, sarnıcı ve denizden temin ettiği su ile yedi saat süren lâyenkatli bir mesai sarfîle durdurmağa muvaffak olmuştur.

İstanbulun en faal ticaret merkezini teşkil eden Sultanhamamı, Bahçekapı ve civarındaki binalar beton veya kâğır olduğu için insana yeknazarda yanamaz hissini verir. Halbuki bu kanaat hiç te doğru değildir. Gerçi bu muntakada bulunan binalar tamamen kâğır görünürlerse de yüzde sekseninin içerisi, çatıları ve bir kısmının ise merdivenleri bile kâmilan ahşaptır. Fazla olarak kısmi âzaminin üstünde birer de ahşap çıkma kat bulunur. Bu binaların içerisi de kumaş, manifatura, eczayı tabiye, kırtasiye, lâstik, deri ve muhtelif ticari emtiayı muhtevi yazıhanelerle dolu olduğu gibi bir kısmının da alt katlarında ve bodrumlarında çabuk ışıial eden maddeler vardır. Bunların her hangi birinde zuhur edecek bir yangın başlangıcı derakap haber verilmiyecek olursa pek tabiidir ki alevler kolaylıkla civarda bulunan binalara da sırayet edecek ve telâfisi gayri kabil neticeler verecektir.

Geçen sene tamamen kâğır olan Katiroğlu hanının üst çıkma ahşap katı gene vaktinde haber verilmemesi yüzünden yanmış, handa bulunan ticarethaneleri pek büyük zararlara sokmuş ve civarda bulunan binalar da büyük tehlikeler geçirmişti. Bu çıkma kat o zaman yanmamış bulur.saydı şüphe yok ki bu

Amsterdamda Volkswild sarayının yanmadan evvel ve yangından sonraki hali

son yangında ateş altında kalması dolayısıyla muhakkak yanacak ve buradan intişar edecek ateşler de pek kolaylıkla Mahmudpaşa ve civarını kül edecektir.

Bu muntakadaki binaların yapılaş tarzını tedkik edecek olursak kademe kademe yükselmiş vaziyette oldukları görülür. Bu tarzda olan binalardan çıkan yangının intişarı pek kolay olur. Çünkü yangın, yokuş yukarı süratle çıktığı için bu vaziyetten çok istifade eder. Üstelik sokakların umumiyet itibarıyla darlığı İtfaiyenin mesaisine mâni teşkil ederek tam bir randıman ile çalışmasına engel olur. Bu muntaka böyle olduğu gibi Galata ve Beyoğlu cihetinin bir çok yerleri de buna benzer.

Binaenaleyh hâlâ binaların üstüne tahta kat çıkmak ve hariç duvarlarının üstüne tahta kaplamakta devam etmek demek mal sahibinin kendi elile mülkünün yangınına hazırlaması demektir. Aşağıdan tamamen kâğır gibi görünen binalara bir de kuş bakışı ile Galata ve Beyazıt yangın kulelerinden bakacak olursak buralarının ahşap bir mahalleden farksız ve bunlardan daha tehlikeli olduklarını görür ve hayli düşüncelere dalarız. Hele İstanbul muhtelif köşelerinde oda oda kiraya verilen ve her bir odasında iki üç çocuklu aileler ikamet eden 30 - 40 odalı öyle cesim ahşap konaklar vardır ki bunların birinde bir yangın zuhur ettiği takdirde ne kadar mükemmel bir itfaiye teşkilâtı olursa olsun içinde bulunan küçük ve büyük bir çok insandan kısmi âzami-

nın kurtarılması mümkün olamaz.

Tamamen kâğır veya beton binaların yanması bahsine gelince: Bu gibi binalarda çıkan yangınlar tevessü ederse içindeki eşya, döşeme ve sairinin yanması ile husule gelen hararet binadaki demirlerin eğilmesine ve binnetice yıkılarak toprak yığını halini almasına sebep olmaktadır. Beyoğlundaki Suriye hanı ile Anadolu hanı yangını şüphesiz unutulmamıştır. Avrupa, Amerika ve Japonyada vukubulan mühim yangınlardan bir kaçını da misal olarak gösterebiliriz:

- 1 — 1913 de Şikagoda İrokua tiyatrosunda çıkan yangında bina ile beraber (587) insan yanmıştır.
- 2 — 1881 de Viyanada Ring tiyatrosunda yangın çıkmış ve içinde (450) kişi telef olmuştur.
- 3 — Pariste Komedi Fransez yangının da (30) aktör yanmıştır.
- 4 — Hamburg Dokları yangınında (60) kişi yanmıştır.
- 5 — 1929 da Amerika hastanelerinden birinde film yüzünden çıkan bir yangın neticesinde (100) kişi yaralanmış ve (90) kişi ölmüştür.
- 6 — 1929 da Amsterdama heyeti umumiyesi cam, demir ve betondan ibaret bulunan Volkswild sarayı mutfağından çıkan bir yangın yüzünden kâmilan yanmıştır.
- 7 — 1931 de Nevyorkta Lingolen tiyatrosunda çıkan yangında bina kâmilan ve içinde de (132) insan yanmıştır.
- 8 — 1933 de Berlinde zahire ambarlarından çıkan bir yangın neticesinde (36) bina yanmıştır.
- 9 — 1934 de Tokyoda bir mahalle kâmilan yanmış ve beş yüzden fazla insan ölmüştür.
- 10 — Keza 1934 de Şikagoda bir yangın çıkmış ve (32) bina yanarak (1500) yaralı tesbit edilmiştir.
- 11 — 1936 da Londradaki Kristal Palas tamamen yanmış ve içinde bulunan müstahdemin kendilerini güç kurtarabil-

Bulgar gazetelerinin hararetli makaleleri

iki memleket arasında kültür sahasında da yakınlaşma lüzumundan bahsediyorlar

Sofya (Akşam) — Bulgar gazeteleri Türk - Bulgar dostluk münasebatı ve Türkiyenin iktisadi, kültürel ve siyasi inkişafı hakkında sütunlar dolusu makaleler yazıyorlar ve Ankara'ya ait resimler basıyorlar.

Resmî Dnes gazetesinde Nikolay Donçev: «Türkiye ile kültür rabitalarımız» başlığı altında yazdığı makalede, Türk - Bulgar dostluğunun kuvvetlenmesi için her iki millet edebiyatının bilinmesi ve tanınması lâzımgeldiğini söylüyor ve diyor ki:

«Türkiye ile münasebatımız en samimi olarak geçmiştir. Fakat bu münasebatımızın daha derinden inkişaf bularak kuvvetlenmesi için diğer bir saha daha vardır ki o da edebiyat sahasıdır.

Komşu olmamıza rağmen, Türk edebiyatını biz pek az tanıyoruz. Kezâlik Türkler de bizim edebiyatımızı tanımıyorlar.

Edebiyatla tiyatro, propaganda yapmak için iki kuvvetli âlettir. Balkan memleketleri bu vasitalardan istifade etmesini bilmiyorlar. Biz eminiz ki, edipler, muharrirler ve artistler, edebiyat ve tiyatro Balkan milletlerinin yakınlaşmalarına çok hizmet edecekler. Bunun için konferanslar vermek, iki tarafın edip, muharrir ve artistleri arasında ziyaretler yapmak ve kitaplar tercüme etmek lâzımdır.

Biz meselâ, Sofyada ve diğer şehirlerimizde İstanbulun Şehir tiyatrosunu büyük bir âlaka ile karşılayıp memnuniyetle seyredebiliriz. Yeni Türkiyenin, kıymet vererek, tiyatro sahasında sarfettiği gayreti görebilmek için millî Türk trupunun Bulgaristanı ziyareti hepimizi sevindirebilir.

Türklerin müteveffa Ahmed Haşım gibi harikulâde şairleri ve Sadri Ertem gibi romancıları ve Vedat Nedim gibi birçok dram muharrirleri vardır. Maalesef onların zengin eserlerini tanımıyoruz ve eminiz ki cenup komşularımızın da İvan Vazov, Penço Slaveykov, Yavorov veya yeni zamandan Yovkov, Trayanov, Liliev, Raynov gibi şair ve ediplerimizin eserlerine vakıf değildirlir.

Birbirlerini anlamak için evvelâ, milletlerin birbirlerini tanımaları lâzımdır. Türkiye ile Bulgaristan arasında manen de teşriki mesaiyi arttırmak için dostluğumuzu sağlam ve dayanıklı entelektüel çalışma esaslarına bağlamalıyız.

Türkiye, bugünkü Cümhuriyeti kur'an Atatürkün ve şimdiki Cümhuriyeti İsmet İnönünün münevver ve makul idareleriyle hakiki bir siyasi, sosyal ve manevi revölüsyon yaşadı ve bu revölüsyon Türkiye'ye yeni istikamet tayin ettirerek bir zamanki Osmanlı imparatorluğunun çehresini kâmilan değiştirdi.

miştir.

12 — 1937 de Viyanada Botonde sergi binası tamamen yanmıştır.

13 — 1937 de Şantung şehrinde Manchukov tiyatrosu yanmış ve (650) insan ölmüş ve bir çok yaralı hastaneye yatırılmıştır. Bu tiyatro yangını, civarındaki (30) binayı da yakmıştır.

14 — Daha geçen sene Marsilyada büyük bir ticarethaneden çıkan bir yangın etrafı sırayet ederek sekiz büyük mağaza ile üç kişinin yanmasına ve bir çok insanın yaralanmasına sebep olmuştur. Gene geçen sene Bükreşte Eforiya tiyatrosunda çıkan bir yangın neticesi bina ile beraber iki kadın yanmış ve on iki erkek yaralanmıştır.

Bütün bu binaların tamamen kârgir olduğunu, yangınların pek mükemmel olan ihbar vasıtaları ile vaktinde haber verildiğini, muntazam olan itfaiyelerin de vaktinde yetiştğini, bu binaların her birinde mükemmel yangından korunma teşkilâtı bulunduğunu münakaşasız ve tereddüdsüz kabul etmek lâzımgeldiği gibi yanan tiyatrolardaki sahne ile salonu ayıran perdelerin bile maddenî olduğunu bilhassa işaret etmek isterim.

Şu halde demek oluyor ki yangın dakika geçtikçe kuvveti artan, mütemadiyen dal budak salan ve âdeta zaman zaman itfaiye ile istihza eden

Komşu, dost Türk ve Bulgarlar, siyasi ve ekonomik münasebetlerini gittikçe kuvvetlendirirken edebiyat, tiyatro ve sanatın bahşettiği zengin imkânlardan da istifade etmelidirler..

«Mir» gazetesi de, «Bulgaristan ve Türkiye» başlıklı makalesinde diyor ki:

«Harbi umumiden sonra Bulgaristanın dostane münasebatta bulunmamağa hiçbir sebep olmıyan komşusu Türkiyedir. İşte bu sebeplerdir ki, 1918 den sonra Bulgaristan, ilk defa olarak Türkiye ile dostluk muahedesi akdetmişti. Harp esnasında da iki millet müttefikler ve harpten sonra da onlar dost olarak kalmalıydılar. Bundan başka Bulgaristanın Türkiyeden hiçbir erazi isteği yoktur. Bütün bunlar her iki memleket arasında devamlı dostluğun meydana gelmesine hizmet eder. Bunun için daha birçok deliller vardır ki hatırlatılmaları lüzumsuzdur.

İki milletin, gerek siyasi, gerek gerek ekonomik sahada umumî menfaatleri birdir. Bu menfaatlerin iyice anlaşılması için coğrafi haritaya bir göz atmak kâfidir. Mazide iki millet müttefik idiseler, bugün de dostturlar, yarın da sulh ve adalet uğrunda müttefik olacaklardır. Türk - Bulgar münasebatı sağlam ve mahsuldar sahada yetişiyor. Ona hususî harici bir şekil vermeksizin, iki memleketin devlet adamları bunu iyice biliyorlar.

Başvekilimizin ziyareti, iki komşu arasında samimî dostluğu ifade ettikten başka, Türk devlet adamları ile şahsî temasta bulunarak bugünkü beynelmîlel vaziyete karşı, Sofya ile Ankara arasındaki bağları daha ziyade sağlamlaştıracak ve kuvvetlendirecektir..

«Zora», «Yeni Türkiye ve Bulgaristan» serlavhali makalesinde diyor ki:

«Uyanan milliyetperver Türkiye, dahili ve harici siyasetinde muvaffak oldu. Gerek dahilde ve gerek haricte ekonomik ve kültürel inkişafı millette sahalar açtı. Türkiye, ekonomik ve kültürel sahalarda geri kalan daha birçok devletlere misal olabilir.

Birçok münasebetlerinde Türklere yakın olan bir Bulgarlar kadar hiçbir devlet ve millet, yeni Türkiyenin muvaffakiyetlerini âlaka ve svgi ile takip etmemiştir..

Bütün Bulgar gazeteleri, muhterem misafirimiz Bulgar Başvekilli gospodin Koseivanof'un gerek İstanbul'da ve gerek Ankara'da Türk resmî mahafilî ve halk tarafından parlak ve coşkun bir surette nasıl karşılandığına dair yazılarla ve resimlerle doludur. Gazeteler, yeni Türkiyenin terakkisi hakkında neşriyata devam ediyorlar.

bir düşmandır. Muhtelif sebepler yüzünden tevessü edebildiğine göre artık ne derece hassas davranmamız icab ettiğini takdire bırakırım. Binaenaleyh vukuagelen yangınların haber verme müddetini çok kısa bir zamana indirmek, yani alev saçığı sarmadan itfaiyeyi vaktinde haberdar etmek çok isabetli bir hareket olur. Yangının çıktığı an ile itfaiyenin haberdar edildiği zaman uzakdıkça bidayette ehemmiyetsiz gibi görünen bir yangının tevessü etmesi de o nisbette kolaylaşır. Büyümüş bir yangının genişlemesine hiç bir itfaiye teşkilâtı mâni olamaz. Milyonlar sarfîle teşkil edilen ve senelerce talim ve terbiye için emek sarfîle yetiştirilen itfaiyeden matlûp istifadeyi temin etmek ve yangın zararının azalması için bahusus binaları yüzde seksen veya seksen beş ahşap olan, yangının tevessüünü teşvil edici şiddetli rüzgârları eksik olmıyan İstanbul'da pek hassasa davranarak her ferdin hiç vakit kaybetmeden yangını en kısa yoldan itfaiyeye haber vermesi icab eder.

[Makalenin ikinci kısmını yarınki nüshamızda neşredeceğiz.]

Deniz kızının ölümü dolayısıyla.. “Paramı geri isterim. Beni aldattınız? Bu nasıl deniz kızı?”

Senelerce sesile yüz binlerce kişiyi neşelendiren deniz kızının hayatı

Geçen hafta eğlence ve musiki âlemi maruf bir simasını kaybetti: Deniz kızı Eftalya...

Senelerdenberi sesile yüz binlerce kişiyi neşelendiren, coşturan, gene aynı sesile hatırlatan Deniz kızı İstanbul kenar mahallelerinden, Anadolunun en uzak kasabalarına, köylerine kadar büyük bir şöhret yapmıştı. Hatta daha ileri gidelim. Amerikaya geçelim. Newyorkun en büyük en hareketli caddelerinden biri olan 42 nci sokaktaki şarkı musikisi plâkaları satan dükkânlardan birine girelim. Yeni dünyada da Deniz kızının sesini işitebiliriz. Belki şu dakikada bile gramofonun başında onu dinleyenler vardır.

Onun on bir senelik kocası, hocası, menejeri, herşeyi olan meşhur kemani Sadi ile büyük sanatkar Hazımın apartmanında karşılıklı oturmuş, eski günlerden bahsediyorduk. Kemani Sadi:

— Biliyor musunuz? Bir gün bize gelmiştin. Karı koca mutfaka girip size yassı kadaifi yapmıştık. Hatırlar-sınız değil mi?

Bundan sonra Deniz kızının ölümünden bahsediyoruz. Eftalyanın ölümü hakkında halk dilinde dolaşan türlü türlü rivayetler var. Halbuki Deniz kızının ölümü şöyle olmuştur: Meşhur ses sanatkarı iki sene, yedi aydanberi bir kalb hastalığından yatıyordu. Kendisine pek tanınmış bir dahiliye doktorumuz bakıyordu. Ölümünden dört gün evvel bu doktor gelmiş, kendisini muayene etmiş ve artık hayatından ümid kalmadığını anlamış:

— Lâca lüzum yok... Bundan sonra iğne yapmayacağız. Sizi iyi görüyorum Eftalya... Haydi daha iyileş de Mayista seni Avrupaya gönderelim... demiştir.

Bunun üzerine Deniz kızı:

— Hakikaten iyiyim doktor... Madem ki iyileştin, ne zamandanberi size rica ediyorum. İşkembe çorbasını, tandırlanmış kuzu başını, sardalye balığını o kadar canım çekiyor ki... Bunları yiyebilir miyim?

Doktor ümitsiz hastasına:

— Yiyebilirsiniz. Amma azar azar... demiştir.

Bunun üzerine Deniz kızı iki buçuk sedenberi hasretini çektiği ve çok sevdiği sardalye balığına, kuzu başına, işkembe çorbasına kavuşmuştur. Bunları yedikten sonra ses sanatkarı:

— Kendimi daha iyi hissediyorum... demiştir. Lâkin dördüncü günü de hataya gözlerini kapamıştır.

Kemani Sadiye soruyorum:

— En son ne zaman şarkı söylemiş-ti?

— En son Şirketi Hayriyenin gezin-tisinde şarkı söylemişti. Hatta o gece yanımızda Hazım da vardı. Deniz kızı biraz üşüdüğünden bahsediyordu. Yat-tı. Lâkin hastalığı kalbtı.

Deniz kızına niçin bu ismin verildiğini kemani Sadiye sormağa lüzum görmedim. Çünkü onu bir gün Deniz kızının kendi ağzından dinlemiştim. Bu isim kendisine konulduğu zaman çok gençmiş 16-17 yaşlarında ya var-mış, ya yokmuş. Mehtaplı gecelerde

Deniz kızı kocası sanatkar Kemani Sadi ile bir arada

Boğazda sandal âlemlerine çıkarmış. Mehtabın ışığında gür ve taze sesile şarkı söyler, sandalının arkasına yüzlerce kayık takılmış. Halk yüzünü görmediği v eyalınız mehtaplı yaz gecelerinde deniz üzerinde sesini dinlediği bu meçhul kıza «Deniz kızı» adını takmış.

Kemani Sadi bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

— Vakıâ Deniz kızının şöhreti almış, yürümüştü. Fakat hep plâklarda ve hususî meclislerde söylemiş. Hiç sahneye çıkmamıştı. Onu evvelâ ben halkın karşısına ve sahneye çıkardım. Hem de nerede bilir misiniz? Pariste... Evet plâk doldurmak için gitmiştik. Bu arada konserler de verdik.

Bu sırada kıymetli sanatkar Hazım da:

— Sonra, dedi, Deniz kızına musiki-nin tekniğini öğreten, onu hakikaten yetiştiren, kendisine tam mânasile hocalık eden Sadidir.

— Evet... Onunla çok uğraştım. Allah ona iki oktav üzerinden şayanı hayret bir ses vermişti. Fakat ne musiki makamlarından anlıyor, hattâ ne de okuduğu şarkıların kimlerin eserleri olduğunu biliyordu. Zaten okuması yazması da yoktu. Üzerinde çok uğraşmak lâzım gelmişti. Fakat istidadlı kadındı.

— Halk kendisinin yaşlı olduğunu söyler?... Kaç yaşında idi.

— Vallahi kadınların yaşını tahmin etmek, bu hususta hakikati öğrenmek çok müşküldür.

— Lâkin siz 11 senelik kocası idiniz.

— Evet... Nüfus kâğıdında 52 yaşında olduğu yazıyordu. Kilisedeki vaftiz kâğıdında ise 48 yaşında olduğu gösteriliyordu.

— Kendisi ne derdi?

— Vaftiz kâğıdındaki yaşın doğru olduğunu söylerdi.

— Tabiatı nasıldı?

— Onun size birkaç hususiyetini söyleyeyim. Bir kere şayanı hayret bir cesareti vardı. Korku nedir bilmezdi. 31 Mart vakasında evinde, kümeşte, mutfakta kendisine iltica eden zabıtları nasıl sakladığından İttihad ve Terakki tarihini yazan muharrirler uzun uzun bahsetmişlerdir. En büyük zaafı şu idi: Kendisini medheden bir insana, icap ederse elindeki avucundakini verirdi. Çok tesir altında kalırdı. Benimle tanışmadan evvel son derece müsrifmiş. Lâkin son zamanlarda hesabını fevkalâde iyi biliyordu. «Aman biri, iki; ikiyi üç yapalım. İstikbalimizi temin edelim» diye para biriktiriyor-du. İşte dişimizden turnağımızdan ayır-

dığımız para ile Taksimde 12 daireli bir apartman yaptırıldı. 50 bin liraya çıktı. Şimdi 55 bin lira ediyor. Vaktile alko çok severdi. Fıçılar devirdiğini söylerdi. İki büyük şişe Kulüp rakısı içtiği olmuştur. Fakat 10 senedir ağzına rakı koymuyordu. Son zamanlarda bütün zevki istikbal için para biriktirmektir. Altı sene evvel geçirdiği büyük bir ameliyattan sonra içkiyi kendisine büsbütün menetmişlerdi. Safra kesesinden taş çıkarılmıştı.

— Evde hususî surette şarkı söyler miydi?

— Tuhaftır, hiç söylemezdi. Ona şarkı söylemekten bıkmışlık gelmişti. Sonra «sesim bozulacak» diye hiç itina etmezdi. Meselâ günde üç paket sigara içtiği çok olurdu. Evde üzerine başına pek itina etmez fakat sahnede çok sık giyinmek isterdi. Birçok mücevherleri olduğu halde sadece parmağına bir tek yüzük takardı. Son derece dindardı. Pazarları kiliseyi kaçırmazdı.

— Ne kadar kazanırdı?

— Üç sene mütemadiyen biz ikimiz 1400 lira aylık aldık. 400 lira ben, 1000 lira o... Haftada beş gün çalışırdık. Günümüz yetmiş liraya gelirdi. Eskiden de çok kazanmış amma tutmamış...

— Bu paranın ne kadarını sarfeder-diniz?

— 3-4 yüz lirasını... Yoksa öyle ol-masa apartman filân yaptırılmazdık ki. Tabii arttırıyorduk.

Şimdi Deniz kızına aid vakalardan, hatıralardan bahsediyoruz:

— Atatürkün daima iltifatlarına mazhar olmuştuk. Bilhassa Eftalyanın 31 Marttaki vakasının kendisinin Türk-leri, bilhassa askerleri ne kadar sevdiğini Atatürk biliyordu. 31 Martta ölümünden kurtulmak için Eftalyanın evindeki kümeşte, mutfakta saklanan zabıtlar yüzünden Deniz kızı 24 saat muvakkat polis idaresinde alakonul-muştu. Bu vaka Atatürkün çok hoşuna giderdi. Bazen bundan bahsettikleri olurdu.

Bir gün gene sarayda Deniz kızı vardı. Ben, konservatuar profesörü Ferdi Şatzer... Atatürk Ferdide:

— Siz musikiden ve sesten anlarsı-nız. Eftalyanın sesi nasıl?

— 10 kadın sesine bedel efendim...

Hakikaten, oktav üzerine şarkı söy-liyen bizde ondan başka kimse yoktu.

Kemani Sadi:

— Tuhaftır, dedi, halk onu hem dinlemek ister, hem de kendisini me-rak eder; bazen sırf görmek için ge-lirdi. İlk zamanlar onu deniz kızı is-minden yanı sıra insan yanısı balık sa-nanlar da pek çoktu.

Kıbrısta bir gece tiyatrunun kapı-sında müthiş bir kavgaya rasladık. Köylünün biri gişeye yaklaşmış:

— Ben tâ köyümden kalktım gel-dim. Beni aldattınız. Deniz kızı diye kandırdınız beni... diyerek paramı ge-kandırdınız beni... Verin paramı ge-riye... diyordu.

Gişe memuru:

— Canım Deniz kızı içeride ya... di-ye lâf anlatmağa çalışıyor, fakat köy-lü:

— Sen kime yutturuyorsun. Onun neresi Deniz kızı. Senin gibi, benim gibi insan o be... Ver paramı geriye... diyordu.

Kemani Sadiye sordum:

— Nasıl geçinirdiniz?

— 11 sene içinde bir kere bile kavga etmemiştim. Yalnız son senelerde onun sinirleri biraz bozulmuştu. Bu yüzden pek ehemmiyetsiz bazı münakaşaları-mız oldu. Amma hayatta olsaydı da-ha uzun zaman gene patırdız gü-rül-süz tabii yaşıyacaktık.

Sadiye, Hazım veda ederek ayrıl-dım. Tramvaya bindim. Sirkéciden ge-çiyordum. Bir dükkândan Deniz kızı-nın sesi yükseliyor:

«Dizlerine kapansam...»

Hikmet Feridun Es

Az Yumurta yiyoruz

Yumurta ihracatı azalıyor, dahilde sarfiyatı çoğaltmak yolunu bulmalıyız

Yumurta ihracatımız gittikçe azalıyor. Son senenin istatistiklerine göre, dışarıya sattığımız yumurtaların geliri, 700 bin lirayı bulmaktadır. Halbuki sekiz, on sene evvel dışarıya 11 milyon liralık yumurta satıyorduk. O zaman yumurta ihracatı yapan otu-zu mütevaciz tacir vardı. Geçen sene on üç tacir kalmıştı. Bu sene yumur-ta tacirlerinin miktarı üçtür.

Yumurta ihracatının azalması kismen elimizde olmayan hâdiselerden ileri gelmektedir. Her memleketin millî ekonomi politikası takip ederek her şeyini kendi yetiştirmesi... Yumurta ihracatına en büyük darbeyi vuran bu hâdisedir. İhracat tacirleri buna ilâve olarak birçok sebepler daha ileriye sürerler. Meselâ: Yumurta ihracatını kontrol eden nizamnamenin ihtiyaca uygun olmaması...

Tedkik edilecek olursa bu da bir sebep olabilir. Fakat bu sebep, dördüncü ve beşinci derecede kalabilir. Yegâne sebep, bizden yumurta alan memleketlerin ortadan çekilmesidir. Bellibaşlı bir müşteri vardı: İspanya... Malûm olan dahili muharebeler yüzünden bu pazar da kapanmıştır.

Az yumurta yiyoruz

Yumurta ihracatı azalıyor diye, yumurta yetiştirenler de azalmaktadır. Çünkü bizde, ihracat bakımından bu işe büyük bir ehemmiyet verilirdi. Sebebi de dahili sarfiyatın pek az olmasıdır. Denilebilir ki Türkiye, en az yumurta sarfeden memleketler arasındadır. Vaktile Ticaret odası tarafından hazırlanan bir raporda bu meseleden bahsedilirken, Türkiye vasaflı olarak adam başına bir senede 30 yumurta isabet ettiği yazılıyordu. Gene bu rapora göre, en çok yumurta sarfedilen şehirler İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerdir. Bu şehirlerde de adam başına sarfedilen yumurta yüzü tecavüz etmemektedir.

Halbuki Avrupa memleketlerinde nüfus başına 200 yumurta isabet etmektedir. Bu miktar şimal memleketlerinde daha fazladır. İngilterede 250 - 300 arasındadır.

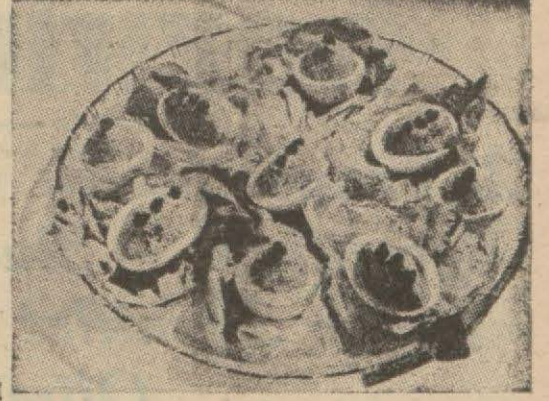
Yumurta sarfiyatı hakkında yapılan beynelmilel hesaplara göre, en çok yumurta istihlak eden memleket Kanadadır. Avrupada İngiltere, sonra İspanya gelmektedir. Kanada adam başına düşen yumurta miktarı 500 dür. Kanadalılar sabah ve akşam yemeklerinde mütemadiyen yumurta ve yumurtalı yemekler yemektedirler.

Avrupa ve Amerika memleketlerinde yumurta sarfiyatının çok olmasındaki en büyük sebeplerden biri de yumurtayla yapılan yemeklerin pek mütevaciz olmasıdır. Halbuki bizde yumurtayla yapılan yemekler pek mahduttur. Bilhassa Anadolunun küçük şehir ve kasabalarında yumurta pek az sarfedilir; en basit ve hatıra gelen yumurta yemeği pastırması, sucuklu ve yahut sadeyağın içine kırılan yumurta yemekleridir. Bundan başka yumurtanın sarfedildiği bellibaşlı işlerden biri de hamur işleridir. Bütün bunların haricinde yumurta istihlakı pek taammüm etmiş değildir. Büyük şehirlerin haricinde kalan küçük kasaba ve köylerde yumurtadan neler yapılacağı malûm değildir. Omlet yemeği garpten aldığımız bir yemektir, Karadeniz şehir ve köylerinde omlete benzer yumurtalı bir yemek nevine tesadüf edilmektedir. Buna «kaygana» ismi verilmektedir. Ekseriyetle tuzlanmış hamsiden yapılan bir nevi omlettir. Bundan başka pazı ve ispanak, siyah lâhana ve taze soğandan da kaygana denilen yemek yapılmaktadır.

Bundan başka gene Karadeniz sahillerinde mısır ekmeğinin içine, paskalya çöreklerinde olduğu gibi, yumurta konulmaktadır. Hasılı Karadeniz sahillerinde yumurta daha çok sarfedilmektedir. İç Anadoluda yumurta istihlakını bilmiyen köyler çoktur.

Yumurtadan neler yapılır?

Yukarıda yazdığımız gibi Avrupa ve Amerikada yumurtanın karıştığı ve doğrudan doğruya yumurtadan yapılan yemekler pek çoktur. Ruslar da yumurta istihlakinde Avrupalılardan geri değildirler. Hatta Ruslar balık yemeklerinde bile yumurta kullanırlar.

Yumurta dolması

Uskumru dolması gibi, balığın içine yumurta sarısı doldurulmuş bir balık yemeği bile vardır. Ruslarda da sabah kahvaltılarında omlet bulundurmamak bir âdettir. Fakat yumurtadan en iyi yemekleri yapan İngilizler olsa gerek... Çünkü yumurta sarısının balık içinde bulunması pek de hoş a gider bir şey değil...

İngiliz ve Fransızların haşlanmış yumurtadan yaptıkları yumurta dolması, yumurtalı balık gibi garip birşey değildir. Sırası gelmiş iken, bu yemeği burada tarif edelim: Haşlanmış yumurtaları, ikiye bölmeli, içlerindeki sarısını çıkarmalı bu yumurta sarısını beyaz salça ve diğer maddelerle karıştırmalı, ve yumurtaların ortasına tekrar yerleştirmeli. Sonra fırına vermeli... Bu suretle yumurtadan yapılacak yemekler hakkında, yemek kitaplarında çeşid çeşid izahat almak kabildir. Fakat maalesef halkımızın çoğu, yapılması kolay olan bu yumurta yemeklerini bilemiyor.

Aksam kız sanat mektepleri, elektrik idaresinin halka verdiği yemek derslerinde ev kadınlarına yumurtadan neler yapılacağını öğretmek lâzımdır. Yumurtaya aid yemek neville-rini halka öğretecek olursak, memleketimizde yumurta sarfiyatını arttırmış oluruz. Halbuki bizde yumurta sarfiyatı, pek mahduttur.

Bi de ne kadar yumurta çıkar

Türkiyede ne kadar yumurta çıktığını tam ve katî bir surette tesbit etmek mümkün değildir. Vaktile yumurtacılık hakkında yazılan raporlarda da, bu cihete tahmini olarak temas edilmiştir. Fakat tavuk istatistiği malûmdur. Türkiye 935 senesinde 19 milyon tavuk vardı, yapılan hesaplara göre, her tavuk senede vasaflı olarak 70 yumurta vermektedir. Bu hesap neticesinde Türkiye, yumurta istihlakı 1 milyar 42 milyonı tecavüz etmektedir.

Yumurtaların muhafazası

Memleketimizde taze yumurta bulmak da meseledir. Bakkallardaki sandık yumurtalarını, sabah kahvaltılarında rafadan diye kullanamıyoruz, taze yumurta ihtiyacını duyan bir kimse, komşularının tavuklarından, ve yahud köyden gelen kimselerden taze yumurta almak mecburiyetindedir. Vakıa son zamanlarda, tereyağ ve süt satan mağazalarda «günlük» damgasını taşıyan taze yumurtalar da bulunmaktadır.

Bakkallar ve yumurta satan dükkânlar, yumurta muhafazasını bilemiyorlar. Evlerimizde bile yumurtaları muhafaza etmek için tedbirler azdır. Halbuki yumurtaları muhafaza etmek için birçok basit usuller vardır. Meselâ küllerin içine veya odun tozu içine gömmek... İnce tuz içinde saklamak, üzerine parafin yağı sürmek ve yahud mumla etrafını kaplamak ve saire...

Bakkallarda, bir sandık yumurta, dükkânın en sıcak bir yerinde, güneş karşı aylarca müşteri bekler. Bir sandık yumurta satılınca kadar yumurtalar civciv çıkaracak derecede bayat bir hale gelir.

Hasılı yumurtalı yemekleri öğrenmek, yumurtayı muhafaza etmek usullerini halka bildirmek lâzımdır. Bütün bunları yapamazsak, yumurta istihlakı günün birinde pek azalacaktır. Memleketimizde tavukçuluğun ve yumurtacılığın inkişafı için ihracata güvenmemeliyiz. Biraz da biz yemeliyiz, hiç değilse adam başına 100 tane...

Hüseyin Avni

1940 olimpiyadlarının hazırlıkları ilerliyor

21 Transatlantik otel vazifesi görecek - Polise lisan öğretiliyor - Stadların inşası ilerliyor - Şimdiye kadar 30 millet müracaat etti - Afiş hazırlandı - Olimpiyad köyü yapılıyor

Finlandiyanın merkezli Helsinki'de yapılacak olan 1940 olimpiyadlarının hazırlıkları oldukça ilerlemiştir. Büyük, muhteşem ve şimdiye kadar yapılan bütün beynelmilel organizasyonlara fâik olan on birinci Berlin olimpiyadlarından sonra, Finlandiyanın bu işi üzerine almış olması şayanı takdir bir hareket olarak telâkki edilmektedir. Bugüne kadar bütün olimpiyadlarda çok iyi neticeler almış ve Nurmi, Ritole gibi büyük atletler yetiştirmiş olan Finlandiya, spor âleminde temiz sporculuğu ile çok iyi şöhreti olan bir millettir.

Helsinki olimpiyadları belki Berlin olimpiyadları kadar muazzam bir eser olmayacaktır. Fakat hiç şüphesiz kursuz bir organizasyon ve hakiki spor bakımından bir nümune olacaktır.

Finlandiya Dahiliye Nazırı Bay Urho Kekkonen bütün sporculuğa hitaben yazdığı bir makalede, Berlin olimpiyadlarının azametinden bahsettikten sonra, 1940 da Finlandiyaya gelecek olan atletlere asil ve hakiki mânada bir spor organizasyonu takdir edeceklerini söylemektedir.

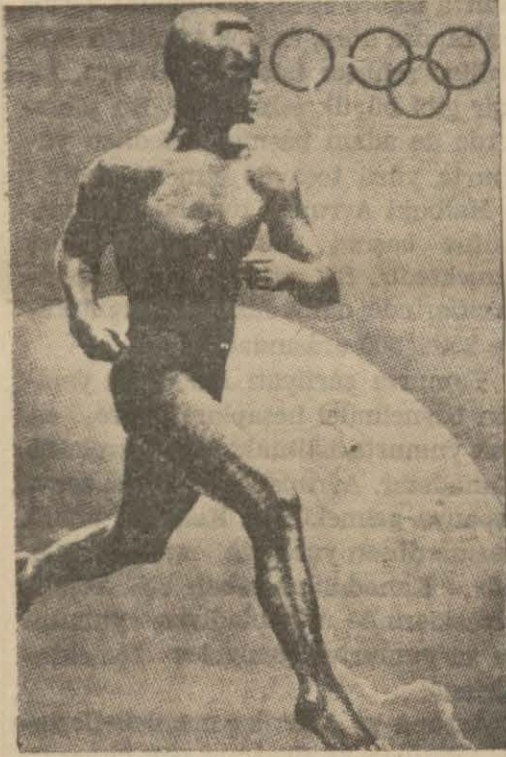
Bu vesile ile şunu da ilâve edelim ki, bugün Finlandiya Dahiliye Nazırı ve olimpiyad komitesi reisi olan Bay Kekkonen 1924 ve 1925 senelerinde Finlandiya yüksek atlama şampiyonu ve hız almadan üç adım atlama dünyaya rokordmeni idi.

Finlandiya olimpiyad komitesi ilk iş olarak Helsinki'ye gelecek atletlerin yerleştirilmesi ile meşgul olmağa başlamıştır. Helsinki şehrinin otelleri gelecek olan binlerce seyirciyi istiafa kâfi gelmeyeceği için gemileri otel olarak kullanmağa karar vermişler ve limanda 21 transatlantikli yataştıracak tertibat almışlardır.

Finlandiya Dahiliye Nazırı ve Olimpiyad komitesi reisi bay Kekkonen, yüksek atlama ve disk şampiyonu Kotkasi bir müsabakadan sonra tebrik ederken

Seyyahların hareketini kolaylaştırmak için de Finlandiya polisi içinden ayrılan bir gruba lisan dersleri verilmeğe başlanmıştır.

Olimpiyad afişi

1038 senesi başındanberi şehrin muhtelif yerlerinde stadların inşasına başlanmıştır. Tevsi ve yeniden inşa olunan sahalar ve seyirci haddi istabilleri şunlardır:

Olimpiyad stadı	60,000 seyirci
Yüzme stadı	11,500
Kürek müsabakaları yeri	11,500
Velodrom	7,000
Boks, güreş vî diğer sporlar salonu	8,500
Futbol eliminasyonları stadı	25,000
Konkurhipik stadı	8,500
Atış sahası	10,000
Eskrim salonu	1,100
Yelken sahasının civarındaki yerler	20,000

Bu stadlara biletler geçen aydan itibaren muhtelif memleketlerde satışa çıkarılmıştır.

Şimdiye kadar müsabakalara 30 federasyon iştirak edeceğini bildirmiştir. Bunların isimleri şunlardır:

Finlandiya, İngiltere, Danimarka, Norveç, İtalya, Romanya, İsviçre, Yugoslavya, Belçika, Kostarika, İsveç, Filistin, Yunanistan, Portekiz, Hollanda, Lihtensteyn, Lüksemburg, Almanya, Hindistan, Amerika, Avustralya, Arjantin, Brezilya, Estonya, Hayti, Macaristan, İzlanda, Letonya, Malta, Çekoslovakya.

Bütün dünya federasyonlarına ve seyahat acentelerine gönderilecek olan olimpiyad afişi için Finlandiyalı sanatkarlar arasında bir müsabaka açılmış ve müsabakaya 72 ressam iştirak etmiştir. Komiteye verilen 106 proje arasında yapılan müsabaka neticesinde, resmini koyduğumuz Jlonari Spsimetsa isimindeki sanatkarın yaptığı resim kabul edilmiştir. Bu tablonun hususiyeti üzerinde meşhur atlet Nurmi'nin Helsinki'deki heykelinin bir resmi ve dünya üzerinde Finlandiya haritasının işaret edilmiş olmasından ibarettir.

Olimpiyadlara gelecek atletlerin ikametne ve çalışmasına tahsis edilmek üzere bir olimpiyad köyünün inşasına da başlanmıştır. Şimdiye kadar olimpiyad köyleri münferid binalardan ibaretti. Halbuki bu sefer üç katlı büyük apartmanlar inşa olunacaktır. Bu mahallenin yanında 400 metrelik pisti bulunan bir futbol sahası ile bir bisiklet pisti sporcuların çalışmasına tahsis olunacaktır. Olimpiyad köyü staddan 2 kilometre kadar uzaktadır.

Müsabakaları idare edecek olan muhtelif hakem heyetlerinin çalıştırılmasına başlanmıştır.

Olimpiyad müsabakalarının programı şimdiden tertib edilmiştir. Oyunlara 20 Temmuz Cumartesi günü saat 14 de küşad merasimi ile başlanacak, 4 Ağustos Pazar günü saat 20 de kapanış töreni ile nihayet verilecektir.

İstanbul bölgesinin bütçe ve kadrosu hazırlanıyor

Beden terbiyesi umum müdürlüğü tarafından verilen bir emir üzerine İstanbul bölgesinin bütçe ve kadrolarının hazırlanmasına başlanmıştır. Bütçe ve kadrolar tesbit edildikten sonra yeniden teşkil edilecek bölge istişare heyetine verilecek ve mezkûr heyetçe tedkik ve tasdiki müteakib umum müdürlüğe gönderilecektir. Bu hazırlıklar haziran birden itibaren faaliyete geçecek olan beden terbiyesi müdürlüğünün İstanbuldaki teşkilâtı içindir.

Belçika - Hollanda millî takımları maçı

Paris 20 — Dün Anvers şehrinde Belçika - Hollanda millî takımları arasında vuku bulan millî maçta Belçika millî takımı 5-4 galib gelmiştir.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABİALİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 5

Abdülhamid'in Reşad efendi hakkında bir sözü, işret iptilâsı şayiası

Açık ve hafif meşrep, âşıkane vakalarile meşhur olan bu kadın şehzadeyi görür ve:

— Sarı oğlan! Gel seni bir sarayım!

Diye söz atar; Amcasının haremine göz atmakta çekinen Reşad efendi adımlarını sıkıştırıp kaçarken arkasından kadının:

— Aptal!

— Dedğini duyar.

Yıldız sarayında Reşad efendi nararının isabeti ile hoş görülmezdi. Bizat Abdülhamid bundan çok şikâyet ederdi.

Abdülhamid bir defa Paris elçisi Münir paşaya Reşad efendiden bahsederken şu sözleri söylemişti:

— Reşad efendi biraderimiz hilkaten fena bir adam değildir. Lâkin gözlerinde, bakışında, hasılı kendisinde bir uğursuzluk vardır. Prensiğimizde sultan Murad ve sair kardeşlerimiz hep birbirimizle görüşürdük; amma Reşad efendi dairelerimize veya köşkerimize gelecek diye kasavet çekerdik. Çünkü o bir kimseyi veya canlı bir mahlûku, meselâ bir atı veya bir kuşu görüp beğenecek olursa o insan ve hayvan ya ağır bir hastalığa uğrar yahud ölürdü; eşyadan hoşuna gidenler de mutlakla kırılır, bozulur, dökülür, zayı olurdu. Pek beğendiği ağaçlar, meyvalar, çiçekler kururdu. Dairelerimizin halkı birbirine girerdi; aralarında kavgalar çıkardı. Hasılı ayak bastığı yerlerde fenalık olmasın olmazdı! (1)

Mabeyin başkâtibi Tahsin paşa Abdülhamid'den bu yolda birçok misaller işittiğini nakledece:

Abdülhamid'in iyi talim görmüş bir kanaryası varmış. Reşad efendinin bir ziyareti esnasında bu kanarya salona getirilir; Reşad efendinin gözüne ilişir, ilişmez düşüp ölür!

Veliahdın diğer bir ziyaretinde birlikte ahıra giderler. Abdülhamid, arabaya tek koşulan güzel ve kıymetli bir atını kardeşine gösterir. O akşam at birdenbire ölür!

Abdülhamid'in bir kızı da ne zaman amcası Reşad efendiyi ziyarete gitse hastalanırmış! Validesi bundan teşevvüm ederek kızını bu ziyaretten menetmiş; Tahsin paşanın anlattıklarından başka saray haremünde Abdülhamid'in Reşad efendinin göz isabetinden kurtulmak için üstünde mavi boncuk taşıdığı gibi kendi çocuklarına da yollarında böyle birer boncuk bulundurmağı tenbih ettiği söylenirdi.

Abdülhamid babasına yapılan sulakad tertibinde ve sonra Osmanlı ahrarının bütün teşebbüslerinde Hezarğadlı şeyh Feyzullah, Kuşadlı şeyh Ahmed efendiler gibi tarikat mensupları arasında nüfuzları kuvvetli olanların, bu arada Mevlevî şeyhlerinin el altından zahir olduklarına inanır, Mevlevî Osman Salâhaddin dede gibilerin kazandıkları nüfuz ve itibarı kendi aleyhinde kullanmalarından çok kışkırlanırdı. Hele veliahdı Reşad efendinin Mevlevîlerle münasebeti ona en sıkı tedbirlerin ittihazını meşru ve makul gösterirdi.

Bu sebeple sultan Reşadın veliahdlık devri daimi bir sıkıntı içinde geçmiştir. Ahval ve hareketinin nasıl tarassud altında bulundurulduğu hakkında evvelce tafsilât vermiştik. Bu kapalı hayatın sultan Reşadı işrete, hususile konyaya ziyadece müptelâ ettiği şayi olmuştur.

Abdülhamid'in son saltanat senelelerinde, hattâ meşrutiyetin ilk günlerinde Reşad efendi hakkında bu yolda rivayetler şiddetlenmişti. Veliahdın geçirdiği inziva hayatı içinde vaktinden evvel ateh getirdiği, sıhhati mütemadi işretten tamamen muhtel olduğu, hafızası sönmüş, vücudu âdetâ meflûc bir hale gelmiş olduğu söylenirdi.

Ancak sultan Reşadın yanında ve etrafında bulunanlar bu şayiaları tezip ile bunların Abdülhamid sarayınca uydurulduğunu iddia ederler.

Her halde saltanata geçtikten sonra sultan Reşadın böyle bir iptilâsı görülmemiştir. Baş mabeyinci Lütfi Simavi bey (Sarayda görüldüklerim) eserinde sultan Reşadın kendisine çok muhabbeti olan büyük kardeşi sultan

Muradın veliahdlığı zamanında yanına gittikçe zorla konyak içirdiğini hikâyeye ettiğini nakledece.

Sultan Reşadın veliahdlığı zamanında yanında bulunmuş benedâgani efendileri tahta geçtiği zaman Abdülhamid'den şöylece şikâyet ederlerdi:

(Reşad efendi bendeleriyiz diye çocuklarımızı mekteplere kabul edilemezdi. Cenazelerimiz bile çok zaman ortada kalırdı; kaldırtmak için bin güçlükle adam bulurduk, Allah bize bugünleri gösterdi. Çok şükür! Geçmiş, çektiklerimizi unuttuk. Yalnız efendimize -Sultan Reşada- sekir isnad edenleri affedemeyiz!)

Sultan Reşada müntesip olanların onun ağzına işret koymadığını bile söylerlerdi. Sultan Reşad ilaç için bile olsa haramdır diye şarap içmezdi. Cülsunun ertesi günü Mahmud Şevket ve Gazi Muhtar paşaların tavsiyeleriyle miralay Şeref beyi İstablı Âmire müdürlüğüne almıştı.

(Şeref bey Mısırdaki bir müddet Muhtar paşa nezdinde yaverlikle bulunmuş, Gazi paşayı kendisinden pek memnun bırakmıştı.)

Bir akşam sarayda ziyafet vardı. Sultan Reşad daima teveccühüne, iltifatına mazhar ettiği Şeref beye:

— Akşam sofrada mısın? İçer misin? Benim bir kehhalım var idi. Tekmil müskiratın, hattâ keskin sirkenin bile göze çok zarar olduğunu söylerdi. Demişti.

Sultan Reşadın Abdülhamid zamanında bu işrete iptilâ şöhretinin ne yüzden şayi olduğunu İstablı Âmire müdürü miralay Şeref bey bana şöyle nakleylemiştir:

(Sarayda ve veliahd (Büyük efendi) diye yaddedilirdi.

Şehzade Kemaleddin efendi veliahd ile bir dairede otururdu. Reşad efendi ne kadar halim, selim, sesi, sadası çıkmaz idiyse Kemaleddin efendi aksine o kadar azameti sever ve patırdıcı idi; dairede kendisine (Büyük efendi) dedirtirdi; konyaya da pek müptelâ idi. Yalnız akşamları değil, gündüzleri de durmayıp içerdi. Öteki, beriki:

— Duydunuz mu? Bu gece Büyük efendi ne hallere girdi? Şöyle içti, böyle yaptı!

Diye dairede söyleşirlerdi. Daireye misafirlğe gelenler de Büyük efendi tabirini işitince istizaha hiç lüzum görmezler, Kemaleddin efendinin yaptıklarını Reşad efendiye mal ederlerdi.)

Veliahd iken Reşad efendi diğer şehzadelerle ve kız kardeşleri sultanlarla görüşmezdi.

Yalnız bir defa bir bayramda tebrikât esnasında veliahd ile şehzade Kemaleddin efendinin (1903 de kanserden vefat etmiştir) kız kardeşleri Seniye ve Mediha sultanları Yıldız sarayında görmelerine Abdülhamid tarafından müsaade edilmişti.

Fakat dört kardeş Abdülhamid'in karşısında konuşmağa cesaret edemedi ayrılmışlardı.

Veliahd Reşad efendi bir gün yolda Harbiye mektebi talebesinden bir bölüğe tesadüf etmiş, bölük geçerken kumanda ile veliahdı selâmlamıştı. Bu hareket derhal Abdülhamide jurnal edilmişti.

Bölüğe kumanda eden zabıt hüsnüniyetini ve sırf saltanat hanedanına karşı hürmet göstermeği vazife bildiği için bu harekette bulunduğunu anlatıcaya kadar hayli tazyiklere, tekdirlere uğramıştı.

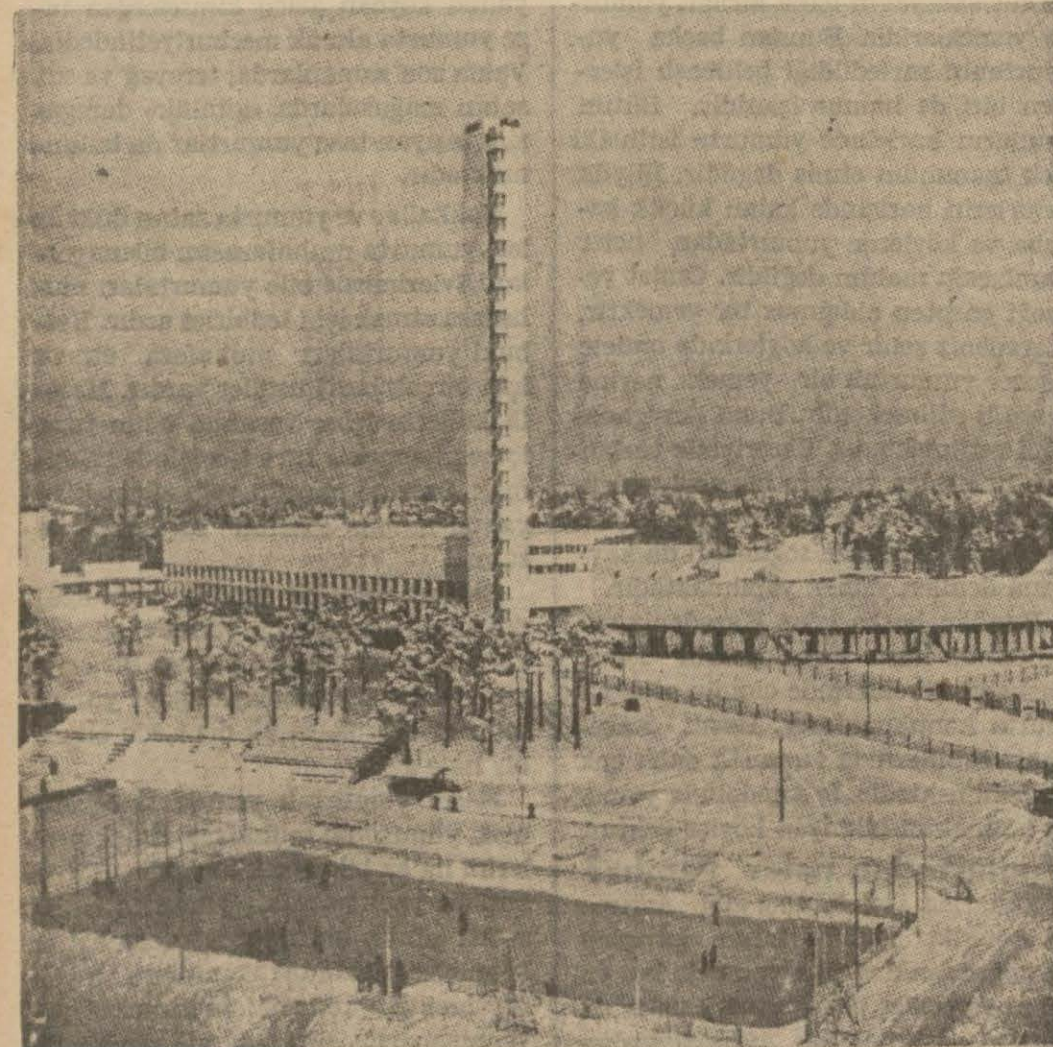
Bu zabıt başka bir defa Reşad efendinin gelmekte olduğunu görür, görmez maiyetindeki talebeyi çil yavrusu gibi dağıtmış, Reşad efendi de bu hale teessürle bakmıştı.

(Arkası var)

(1) Münir paşanın Akşam'ın 20 Mayıs 1938 nüshasındaki makalesi.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır.

Olimpiyat stadının Maraton kulesinin kışın arkadan görünüşü

Kılıççılar çarşısında 1 saat..

“Ahmet Muhtar paşa bir katalog açarak bize gösterdi,,

Bundan sonra bütün kılıçları işte böyle yapacaksınız,, dedi

Kılıççılar çarşısı ve kılıç yapan bir usta

İstanbul Kılıççılar çarşısı denilince aklıma meşhur bir ressamın yüzlerce kopyası çıkarılmış bir tablosu gelir.

Bir delikanlı, Kılıççılar çarşısında, ihtiyar bir kılıççı ustası karşısında kocaman bir yatağanın sivri ucunu muayene ediyor...

Kılıççılar çarşısı... Bu bizim edebiyata girmiş, hikâyelerde uzun uzun bahsedilmiştir.

Ömer Seyfeddinin hikâyelerinde yaptığı kılıçlara nasıl su verdiğini bir türlü anlatmayan eski üstad kılıççılardan bahsedilir.

Lâkin acaba bugün bu meşhur Kılıççılar çarşısının yerini kaç kişi bilir? Nuruosmaniye'nin arka taraflarında ta İstanbul'un fethi zamanından kalma, taş hanlarla çevrili dar bir sokağa giriyoruz.

Bir levha gözümüze iliştiriyor: Kılıççılar sokağı... Etrafımıza bakıyoruz. Bir takım kapalı dükkanlar... Kılıçtan ve kılıççıdan eser yok...

Kılıççılar sokağında kılıççı arıyoruz:

— Burada kılıççılar nerededir?
Bu suali kime sorsak hayretle yüzümüze bakıyorlar:

— Burada kılıççı yoktur! cevabını veriyorlar. Bu sefer hayret etmek sırası bize geliyor:

— Burası Kılıççılar çarşısı değil mi? Meşhur kılıççılar çarşısı...

— Evet, diyorlar, eskiden bu çarşı baştan başa kılıççılarla dolu imiş... Fakat şimdi hepsi kapanmış... Yalnız daha yukarılarda belki bir iki kılıççı bulabilirsiniz.

Dedikleri tarafa doğru çıkıyoruz. Epeyce araştırdıktan sonra koca çarşıdan yadigar kalmış, İstanbul'un en eski kılıççısını buluyoruz.

Kılıççı ustası uzun bir kılıcın üzerine eğilmiş çalışıyor.

Usta alevler içinde döğdüğü kılıç kını bir tarafa bıraktıktan sonra bize soruyor:

— Emriniz?

— Bu çarşı hakkında bazı malumat almak istiyoruz. Siz ne zamandanberi Kılıççılar çarşısında mısınız?

Bu sualimiz üzerine sanki uzun yılların arkasına doğru bir seyahat yapmış gibi yorgun gözlerle yüzümüze bakıyor:

— Ben kendim aşağı yukarı yarım asırdanberi buradayım. Ailemi sorar-

san 350 senedenberi bu çarşıda geçimim. Babam, babamın babası, onun babası hep bu çarşıda yetişmişler... Ben babamın yanına bu çarşıya çıraklıkla girdiğim zaman yedi yaşında idim. Şimdi tam 57 yaşımdayım. Elli sene Kılıççılar çarşısında çekic salladım.

«Eskiden burası nasıldı?» diye soruyorsun? Bizim dükkânın üstü boydan boya kılıçhane idi. Çarşı baştan başa kılıççı dükkânları ile dolu idi.

Eski kılıç ustası bir takım eski silâhlar arasından tahta kınlı bir kılıç çekti, çıkardı:

— İşte, dedi, eskiden kılıçlar böyle tahta kınlı idi. Sultan Hamide kadar Kılıççılar çarşısında kılıçlar hep böyle yapıldı. Sultan Hamid kılıç kınlarını tahta olmasını menetmişti. Lâkin gene kılıçlar bugünkü gibi değildi.

Bugün kullanılan kılıçların nasıl çıktığını size anlatayım.

Hürriyet ilân edilmişti. Bir gün Kılıççılar çarşısında bir tellâl bağırdı:

— Bütün kılıççılar Harbiye Nezaretine müracaat etsinler...

Gittik. Evvelâ bizi kâtipler odasına aldılar. Bir yaver:

— Sizi Ahmed Muhtar paşa görecektik... dedi.

Ahmed Muhtar paşanın odasına girdik. Ahmed Muhtar paşa mecmuaya benzeyen birşey açtı:

— Bu, dedi, kılıç katalogudur... Dikkatle bakınız.

Baktık.

Ahmed Muhtar paşa katalogda bir kılıcı göstererek:

— Bundan sonra bütün kılıçları böyle yapacaksınız... dedi.

İşte o gündenberi aynı surette kılıç yapıyoruz.

— Biz dışarıya kılıç ihraç edermişiz. Doğru mu?

— Evet Mısra, Arabistana, hattâ Fasa kadar kılıç gönderdiğimiz olurdu. Kabzalarını fildişi yapardık. Kıvrık kılıçlar isterlerdi.

— Bu çarşıya kimler uğradı?

— Kimler uğramazdı ki... Mahmud Şevket paşa, Cemal paşa sık sık gelirlerdi.

Eski devirlerin en fazla kılıç meraklısı müşir Fuad paşa idi.

Fuad paşa bir kılıcı beğenmedi mi? Yere vurup kırardı.

Kılıççılar çarşısının mazisi tedkik edilecek olursa Osmanlı imparatorluğunun son zamanlarında burasının fevkalâde sönüğü görülür.

Bu devirde meşhur Türk kılıççılığı sönüştü. Hattâ kılıçlar Almanyadan gelmeğe başlamıştır. Fakat son zamanlarda gene kılıççılığımızda bir kalkınma görülmüştür.

Meselâ yakın zamana kadar bahariye meçhri bile Almanyadan geliyordu. Bunlar gayet pahalıya mal oluyordu.

Şimdi kılıççılarımız Almanyadan çok ucuza bahariye meçhri yapıyorlar. Yavaş yavaş Türk kılıççılığının eski parlaklığını elde edeceğine şüphe yoktur. Ancak bunun için hükümetimizin yakından alâkadar olması lâzımdır.

★★★

Papalık makamı ve siyasî vakalar üzerinde tesiri

Papalık devlet şeklinden çıkmakla beraber bütün dünyada nüfuz sahibidir

Yeni papa on ikinci Pius'un üç katlı papalık tacını giymesi, bütün dünyanın dikkatini son on sene zarfında üç yüz elli milyon katolığın merkezi bulunan bu makamın vaziyetine celbetmiştir. Bin küsur sene papalık makamı yalnız dünya katoliklerinin ruhani ve manevî merkezi değil aynı zamanda dünyevi ve siyasî en yüksek mercii idi. Papa tarafından tasdik ve takdis edilmeyen en kudretli imparatorlar ve krallar bile tebaası üzerinde nüfuz icra edemez ve saltanat sürmezlerdi. Papa ile konkordato ismi verilen kiliselerin ve mekteplerin mali idarelerine ve terbiye ve tedris imtiyazlarına ve papaların içtimai ve idari mevkilerine aid muahedeyi akdetmeyen devletler katolik tebaası ekalliyette olsa bile ne dahili ne de harici siyasetini muvaffakiyetle yürütemezdi.

Birçok memleketlerde katolikler papalık makamı gibi kuvvetli merkeze dayandıklarından nüfusça ekalliyette bulundukları halde ekseriyette daima hâkim olurlardı. Meselâ Almanyada Kayserlik zamanında ve umumi harpte ve daha sonra yani Hitler iktidar mevkine gelinceye kadar parlamento ve devlet Almanya nüfusunun ancak üçte birini teşkil eden katoliklerin siyasî teşekkülü merkez partisinin elinde kalmıştır.

B. Hitlerin bile devletin mutlak başı olduğu zaman ilk işi papalık makamı ile bir konkordato aktederek Almanyada Nazi yani millî sosyalist hâkim partisi ile memleketin umumi terbiye ve maarif işlerinde hâkimiyeti paylaşmak olmuştur. Bugün bile bu muahede katoliklerin siyasî faaliyet ve nüfuzları hayli tahdid edilmiş olmasına rağmen hâlâ bakidir.

Papalar 1870 senesine kadar üç milyon nüfusu ve bugünkü Danimarkadan daha geniş mesahası bir devletin hükümdarı idi. İtalya hükümetleri ve toprakları birleşip büyük İtalya devleti meydana geldiği zaman bu devlet de İtalya krallığına ilhak edildi. Roma hâkimiyetini kaybeden papanın dünyevi hükümdarlığı Vatikan sarayına ve bunun bin küsur kişiye balığ halkına münhasır kaldığı halde cihanşümül ehemmiyeti ve nüfuzu hiç kırılamamıştı.

Bütün nüfusu katolik olan İtalyada ve diğer memleketlerde hâkim olan gene papa idi. Maahaza eski dünyevi devletini kaybedip yeni hükümetçiliğinin de resmen tanımamakta olmasından papa muztarip idi.

Toptan devletçilik gayesini politikasına esas tıyan B. Mussolini dahi papanın daima katolik İtalyanlar üzerinde yaptığı nüfuzdan sıkılmakta idi. Nihayet on sene evvel müteveffa papa on birinci Pius ile B. Mussolini, Romanın meşhur İateran sarayında imzalanan muahede ile anlaşmışlardır.

B. Mussolini bütün gençliği bir usulde terbiye etmek isteyen faşistliğin yalnız ruhani değil bir derece dünyevi ta-

lim ve terbiyede de papalık makamına salâhiyet vermiştir. Buna mukabil papalık makamı tarihte ilk defa dünyevi hâkimiyetten resmen feragat etmiştir. Fakat ileride işi kitaba uydurarak gene bildiğini okumuş gerek İtalyada gerek katolik şubesi ekseriyette yahud ekalliyette bulunan memleketlerde hattâ katolik olmayan yerlerde siyasî nüfuz ve faaliyet göstermekten geri durmamıştır.

Lateran muahedesinin yirmi dördüncü maddesinde deniliyor ki: «Papalık makamı diğer devletler arasında ki dünyevi işler üzerinde rekabet ve mücadelelerden uzak duracak ve beynelmilel siyasî toplantı ve teşekküllere iştirak etmeyecektir. Meğer ki, münazaacı taraflar müttefiklen papalık makamının reyine müracaat etsinler. Fakat herhalde papalık makamı kendisinin manevî ve ruhani nüfuz ve kudretini istimal etmek hakkını muhafaza eder.»

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları ile papalık makamı devletler arasındaki dünyevi ve siyasî işlere karışmaktan el çekmiştir. Fakat üçüncü fıkrası ile gene hemen her dünyevi ve siyasî meseleye karışmıştır. Çünkü her türlü siyasî meselelerin ruhani, manevî, içtimai dini bir ciheti bulunduğundan buna dayanarak papalık makamı kilisesinin şefi sıfatıyla bu meselelerden her birinin heyeti umumiyesine müdahale etmekte kendisini salâhiyettar saymıştır. Bunun için Avusturya meselesine ve hattâ Almanyanın dahili işlerine müdahale ederek B. Hitleri birçok defa meydan okumuştur. İtalyadaki ırk prensibine aid devlet kararlarını protesto etmiştir.

Ölen papa Lateran muahedesini bağlanmış olmasına rağmen papalık makamını bir İtalyan ve hattâ Avrupalı müessesesi halinden çıkararak cihanşümül bir teşekkül haline sokmak için mühim tedbirler almıştı.

Evvelâ papalık makamı büyük memuriyetlerine İtalyanlardan ziyade ecnebi katolik papalarını tayin ederek ekseriyeti bunlarda bırakmış ve bu makama beynelmilel bir şekil vermiştir. Daha sonra Avrupalı hari-cindeki zenci, Çinli, Hindli ve Japon ırkından olan ruhanîlerin rütbelerini yükselterek buraları büyük papalarını Asyalılardan ve Afrikalılardan tayin etmiştir.

Ölen papa on birinci Pius dünyevi hâkimiyetten vaz geçerken hakikatte bu makamı bütün milletlere şamil bir teşekkül şekline sokarak eskisinden ziyade hakiki nüfuz ve hâkimiyete sahip kılmıştı. Bu işlerde kendisine en çok yardım eden ruhani devlet adamı Kardinal Paçelli idi. Kardinal Paçelli, on ikinci Pius namı altında taç giyerek papalık makamının hakiki şefi olmuştur. Bunun yapacağı, papalık makamını İtalyan ve faşist nüfuzundan büsbütün kurtarıp bu makama dünya politikasına hâkimiyet temini olacaktır. — F.

Tokatta müntehibi sani intihabı neticelendi

Tokat (Akşam) — Müntehibi sani seçimi büyük bir alâka ve süratle devam ederek sona ermiştir. Vilâyetin her tarafında C. H. partisi namzetlerine rey verilmiş ve bu suretle bütün millet Büyük Şefine ve reisi bulunduğu Halk partisine bağlılığını izhar etmiştir.

Kırşehir ilk mekteplerinin müsamereleri

Kırşehir (Akşam) — Kırşehir ilmektepleri bir müsamere serisi tertip etmişlerdir. İlk defa olarak geçen hafta Gazi okulu bir müsamere vermiş ve küçükler «Kanun adamı» piyesini muvaffakiyetle temsil etmişlerdir. Müsamere esnasında çocuklar güzel ve çeşitli zeybekler de oynamışlardır. Bu resimde müsamereye iştirak eden çocuklardan bir grup görüyorsunuz.

O akşam arkadaşım Cemil ile beraber bir düğüne davetli idik. Cemil, aşağı yukarı yirmi senedenberi gayet münevver yaşıyordu. Bunun için onun bir düğüne gitmesi fevkalâde bir şeydi.

Ben evimden çıktuktan sonra arkadaşımın apartmanına uğradım. Onu alacak, düğünün yapılacağı otele beraber gidecektim. Apartmanına geldiğim zaman Cemil'i hazırlanmış buldum. Beni bekliyordu. Şimdi elli beş yaşında olan dostum, hiç dökülmemiş bembeyaz saçları, iri sarı gözleri, bir atletli kıskandırarak derecede muntazam vücudile hâlâ yakışıklı bir adamdı. Onun mazarisinde, kendisini çok üzen bir aşk macerası olduğu söylenirdi.

Ben apartmanına geldiğim zaman Cemil'i pek heyecanlı buldum. Bir aralık:

— Cemil, dedim, sende bir tuhaflık var. Heyecan içindesin...

Gülmeğe çalıştı:

— Evet... Öyle... Heyecanımın iki sebebi var. Biri, yirmi sene tam bir inziva içinde yaşaduktan sonra yeniden insan arasına karışmak... Öteki de hayatta yegâne sevdiğim kadınla bu gece karşılaşmak ihtimali...

Merakla sordum:

— Kim bu kadın?

— Dur sana anlatayım. Bu benim hayatımın en mühim macerasıdır. Yirmi, yirmi bir sene evvel... o zaman henüz saçlarım şimdiki gibi bembeyaz değildi. Zehra isminde genç, güzel bir kadınla tanışmıştım. Bu kadın daha ilk zamanlarda benim başımı döndürmüştü. Dıldı. Çok iyi kalbli, melek yüzlü bir kadındı. Aramızdaki samimiyet günden güne artıyordu. Nihayet bu samimiyet, ateşli bir aşk halini aldı. Zehrâyı o zamana kadar hiçbir kadına karşı duymadığım kuvvetli bir hisle seviyordum.

Onun da her hareketinden, bana büyük bir aşkla bağlı olduğunu görüyordum; yahut ta öyle zannediyordum. Dört beş ay onunla dünyanın en güzel günlerini geçirmiştik. Zehrânın herkesten uzak, koruluklar içinde küçük bir köşkü vardı. Buranın bir anahtarı da bende idi. Bu anahtarla köşkün kapısını açar, içeri girerdim.

Hiç unutmam, sene başından bir gün evveldi. İşimi erken bitirmiştim. Zehrâyı bir sürpriz yapmak istiyordum. Erkenden onun köşküne geldim. Cebimden anahtarı çıkardım. Kapıyı açtım. İçeriye girdim. Hiç ümit etmediği bir zamanda birdenbire Zehrânın karşısına çıkıp onu şaşırtmak istiyordum. Ayaklarımın ucuna basarak ilerliyordum. Misafir odasından geçerken birdenbire durakladım. Masanın üzerinde bir kravat vardı. Sanki tepemden aşağı bir kazan kaynar su dökülmüş sandım. Çünkü Zehrânın hiçbir erkek akrabası olmadığını çok iyi biliyordum. Erkek akrabası, bildiği olsa bile, Zehrânın evinde kravatını çıkaracak derecede samimi hiç kimse tanımiyordum. Zehrânın kendisi de erkek kravatı takmazdı.

O halde bu kravat?... Bu lâcivert benekli kravat?...

Bir aralık gözlerim salonda bir iskemlenin üzerine gelişigüzel konulmuş ipekli bir erkek gömleğine de iştirince, artık adamakıllı kani oldum. Zehrânın hayatında benden başka bir erkek daha vardı. Belki de bu erkek şimdi içeride, Zehrânın yanında idi.

O zaman her şeyden, hayattan, aşktan iğrendim. Küçük bir masanın üzerinde bir defter duruyordu. Ondan bir sahife kopardım. Şimdiki gibi hatırdımdır. Bu sahifenin üzerine şunları yazdım:

«Aramızda her şey bitmiştir. Artık beni aramamanı rica ederim».

Bu tezkereyi misafir salonunda bir çiçek vazosunun önüne bıraktım. Yanına da, Zehrânın köşkünün bende duran anahtarını koydum. Geldiğim gibi sessizce kapıdan çıktım.

İşte azizim; çıkış, o çıkış... Bir daha Zehrâyı görmedim. Uzun bir seyahat yaptım. İzimi kaybettim' Âdetâ insanlardan kaçtım. Tenha köylerde senelerimi geçirdikten sonra birkaç ay evvel İstanbul'a döndüm.

Zehrâyı unutmak benim için çok müşkül oldu. Onu daima hatırlıyordum. Lâkin Zehrânın hatırasile beraber, gözlerimin önünde lâcivert benekli kravat dalgalanıyordu. İşte o

zaman her şeyden, herkesten nefret ediyordum.

Şimdi bugün evlenecek genç kız Zehrânın yakın akrabasıdır. Zehrânın bu düğüne geleceği muhakkak... Bana da davetiyeyi gönderen muhakkak odur. Çünkü benim düğüne geleceğimi biliyor... Haydi kalk gidelim. Yirmi sene sonra onunla karşılaşacağım. Artık Zehra ile karşılaşmakta hiçbir tehlike görmüyorum. Çünkü ikimizin de yaşı büyük çılgınlıklara atılmamak için iyi birer sigortadır.

Cemil ile kalktık, apartmandan çıktık. Bir otomobile atılarak düğünün yapıldığı otele geldik.

Cemil'in Zehra ile karşılaşması pek heyecanlı oldu. Zehra adamakıllı yaşlanmıştı. Bir aralık onun arkadaşımın yüzüne baktım: Sapsarı kesilmişti. Âdetâ halinden korktum.

Düğünde bir müddet kaldıktan sonra Cemille beraber dönmeğe karar verdik. Otelden çıkarken arkadaşımın yüzüne baktım: Sapsarı kesilmişti. Âdetâ halinden korktum.

Otomobilde Cemile sordum:

— Kuzum ne oluyorsun Cemil?

— Sorma... Sorma... dedi, biraz kendime geleyim, anlatırım. Sen evvelâ şu otomobilin penceresini aç... Bir parça hava alayım...

Soğuk olmasına rağmen otomobilin penceresini açtım. Onu söyletmek için sordum:

— Yoksa Zehra ile mühim şeyler mi konuştunuz?

Cemil, sözüme cevap vermeden evvel cebinden küçük bir paket çıkarak bana uzattı:

— Şunu aç bak...

Paketi açtım. İçinde lâcivert benekli bir kravat vardı.

— Bu nedir? diye sordum.

Cemil:

— İşte, dedi, 20 sene evvel Zehrânın evinde gördüğüm kravat... Onu Zehra bu gece bana verdi.

Hayretle sordum:

— Sebep?

— Sebep gayet basit... 20 sene evvel yılbaşından bir gün evvel ben Zehrânın köşküne gidip bu kravatı masanın üzerinde görmemiş mi idim? Meğer Zehra bu lâcivert benekli kravatı yılbaşı hediyesi olarak bana almış, masanın üzerine koymuş... Kendi elile de bir ipekli gömlek dikmiş. O günü kanapenin üzerinde gördüğüm gömlek o imiş. Bu gece benim düğüne geleceğimi bilen Zehra, 20 sene evvel bana hediye olarak aldığı kravatı da beraber getirmiş... Bu hediye 20 yıl sonra bana verdi. İşte...

Lâcivert benekli kravatın esrarını 20 sene sonra öğrendim. Lâkin bu benim için pek acı oldu.

Hikmet Feridun Es

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vastadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

Bir tecrübe kâfidir!

Basur memelerini

REKTA Patı

İLE TEDAVİ EDİNİZİ

NEVROZİ

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Radıyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kes. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kes. 20 Kw.

ANKARA RADYOSU

Salı 21/3/939

TÜRKİYE SAATİLE

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13,15: Müzik (Senfonik plâklar), 13,45 - 14: Konuşma (Kadın saati - Ev hayatına aid).

18,30: Program, 18,35: Müzik (Dans plâkları), 19: Konuşma (Türkiye postası), 19,15: Türk müziği (Fasıl heyeti), Safiye Tokay ve Tahsin Karakuş, 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (flat), 20,15: Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Refik Fersan, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Reşad Erer. Okuyanlar: Necmi Rıza Ahısken, Melek Tokgöz. 1 - Osman beyin - Segâh pegrevi, 2 - Tanburlı Ali efendi - Segâh şarkı - Dilharabî aşkının, 3 - Hacı Arif bey - Segâh şarkı - Olmaz ilâc sinei satpareme, 4 - Ruşen Kam - Kemence taksimi, 5 - Suphi Zıyanın - Müstear şarkı - Dönsek mi bu aşkın safağında, 6 - Halk türküsü - Bülbül taşta ne gezer, 7 - Halk türküsü - Esmeg bugün ağlamış, 8 - Ahmed Rasimin - Hicaz şarkısı - Can hastasıyım, 9 - Mustafa Nazifin - Hicaz şarkısı - Göğsünde açılmış, 10 - Hicaz şarkı - Kurdu meclis aşıkân, 21: Memleket saat ayarı, 21: Konuşma (Hukuk ilmi yayma kurumu), 21,15: Esham, tahvilât, kambyo - nukud borsası (flat), 21,25: Neşeli plâklar - R., 21,30: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar). 1 - Mendelssohn - Bartoldy, Ruy Blas uvertürü, 2 - W. A. Mozart: 41 numaralı senfoni, do majör (Jupiter senfonisi), Allegro vivace, Andante cantabile, Menuetto, Molto allegro, 3 - P. Cornelius: Bağda berberi uvertürü, 4 - F. Massenet: Seènes pittoresques, 1 - Marche, 2 - Air de Ballet, 3 - Angelus, 4 - Fête Boheme, 22,30: Müzik (Eğlenceli plâklar), 23: Müzik (Cazband - Pl.), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Bütün
ağrılara
Karşı...

Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ Tefrika No. 87

Sinvur, yerde yatan kadınla konuşurken, Sunglar birdenbire meydana çıktılar ve üzerine atıldılar

Sinvur atını öyle sürdü ki, bir aralık başını arkaya çevirdiği zaman Moğol ordusunu göremedi. Ordudan bir hayli uzaklaşmıştı. Yarım saat daha ilerliyecek olursa nehrin başına varacaktı.

Sinvur yolda giderken, birdenbire çahıların arasında yatan bir adam gördü. Yayımlı gerip çahılara doğru bir ok attı ve bağırıldı:

— Heyyyy... Kimdir orada yatan?

Gök gürültüsüne benzeyen bu sese dağların ve iri kanatlı kuşların uğultusundan başka cevap veren olmadı. Sinvur çahlıklara yaklaşıncâ atının dizginini çekti... Bir hendeğin önünde durdu.

Çahıların arasında Sunglu bir kadın yatıyordu.

Sinvur sordu:

— Ölümüsün, yaşıyormusun? Neden yatıyorsun orada?...

Sunglu kadının gözleri açıldı:

— Kocam beni Budaya nezretmişti. Biraz sonra gelip burada kesecek.. dedi.

Bu, otuz yaşlarında güzelce bir dındı.

Sinvur atından indi:

— Kocan neden nezretti seni Budaya?

Genç kadın yavaşça başını kaldırdı: — Kocam, prens (Ma - Çi) ile görüşecekti. Mabuda, yenilmemesi için yalvarmıştı. Gece rüyasında, mabud: «Karını bana kurban verersen, sırtını yere getirtmem.» demiş. İki gün sonra güreştiler. Kocam galib geldi, yenilmedi... Adağını yerine getirmek istiyor şimdi.

— Sung prensi kocana yenilince, onu nasıl oldu da serbes bıraktı?

— Buna ben de şaşım. Fakat, prens sözünde durdu. Kocama dokunmadı: «Sungları, Moğollardan sen kurtacaksın. Haydi git, her şeyden önce, mabuda nezrettiğin karının kanını akıt ve yurdumu mabudun gazabına maruz bırakma!» dedi. Yarım saat sonra, kocam beni burada kesecek...

— Neden burasını seçti?

— Kurbanlar daima burada kesilir de...

— Şimdi nerede kocan?

— Şuracıktaki köyümüze gitti. bıçağını alıp gelecek.

— Bıçağını neden birlikte getirmedin?

Kadın sustu. Cevap vermek istemedi.

Sinvur bu hikâyeyi tereddütle dinliyordu. O, Sungların çok eski zamanlarda mabuda kurban verdiklerini ve Sung kralı öldükten, Sung saltanatı Cengiz han tarafından yıkıldıktan sonra bu âdetlerin de tarihe karıştığını ve unutulduğunu biliyordu.

Sinvur hiddetlendi... Genç kadına bir tekme vurdu:

— Haydi, hakikati söyle bana! Burada yapıyaltın neden yatıyorsun?

Genç kadının gözleri kapandı. Başını omuzlarının yanına bıraktı. Yerde ölmüş gibi yatıyordu.

Sinvur'un fazla vakti yoktu. Atına binip yoluna devam etmek istedi. Ve kendi kendine söylendi:

— Biraz sonra öleceğini düşünerek kendini kaybetti zavallı...

Çahıların arasından birdenbire bir çok insan başı yükseldi. Moğol atlısı ayağını kaldıramadı. Elli kadar Sung köylüsü yerde biten mantarlar gibi, birden ayağa kalkarak Sinvur'un üstüne atıldı. İlk önce atını vurarak yere devirdiler. Daha sonra, Moğol atlısının kollarından yakalayıp ayağına bir çelme vurdular. Onu da yere devirmekte gecikmediler.

Sinvur aklını oynatıyordu. Demindenberi yerde yatan bu kurbanlık kadınla konuştuğu halde nasıl olmuş ta oradaki Sungları sezebilmişti!

Samo'nun bu merd ve kahraman akıncısı - ne kadar kuvvetli de olsa - elli kişi ile başa çıkamazdı.

Sinvuru iyice bağlamışlardı.

Sunglar, hiç konuşmuyorlardı. Moğolların geldiğini sezmislermiydi? Yoksa, bu bir tesadüfmiydi? Sinvur bir türlü vaziyeti inceliyemiyordu.

Sunglar konuşmuş olsalardı, Sinvur, elbette bir şeyler öğrenmiş olacaktı. Sungların dilinden anlıyordu.

Acaba Sunglar onu tanımışlar mıydı?

Çünkü, Sinvur, Cengiz hanla Çinden dönerken, buralarda bir çok Sung kafası kesmiş, hattâ Sunların meşhur muhariblerinden birini de esir alıp Cengize köle olarak vermişti.

Sunglar şüphe yok ki Sinvurdan çok aklıyordu. Eğer onu tanıdı iseler, Moğol atlısının Sungların elinden kurtulmasına imkân yoktu. Sunglar çok kinci insanlardı. Yüz sene, beş yüz sene sonra, ecdadlarının intikamını almayı unutmazlardı. [1]

Sunglar, Sinvuru bağladıktan sonra, bacaklarından çekerek yol üzerinden çarçabuk uzaklaştırdılar ve yolun kenarındaki köylerden birine götürdüler.

Biraz sonra Moğol ordusu uzaktan görünmüştü.

Samo bu havalıyı çok iyi bilirdi. Yanında yürüyen arkadaşına:

— Atsu! diyordu. Nehir kenarında iyi bir yerde konaklamalıyız. Sinvur bize atlarımızı sulayacak iyi bir yer temin etmiştir. Şimdi neredeyse karımıza çıkar.

Ordu nehir kenarına geldiği halde Sinvurun meydana görünmemesi Samoyu meraka düşürmüştü.

Atsu etrafına bakınarak söylendi:

— Keşki Sinvuru yalnız yola çıkarmasaydık. Ben buralarda tek başına dolaşmanın biraz tehlikeli olduğunu önceden bilirdim.

— Ben düşünemedim. Mademki önceden biliyordun. Neden söylemedin?

— Senin işlerine karışmak istemedim de. Sinvuru ne maksadla ilerleye koşturduğunu bilmiyordum.

Biraz daha ilerlediler.

Samo, nehir kenarında geniş bir yayla gördü:

— İşte burada konaklıyalım...

Atsu:

— Burası fena değil, diye cevap verdi, akıncılarımız çok yorgundur... Daha fazla yürümeğe mecalleri yok. Samo emir verdi.

Ordu nehir kenarında durdu. Ağrıkları bıraktı, atlarını sulamak üzere sahile inen Moğollar, hep bir ağızdan:

— Burası cennet gibi bir yer... Burada balıklar zıplıyor.. avlamak isteyenler buraya koşsunlar.

Diye bağırıştılar.

Samo burada bir kaç gün kalmaya karar vermişti. Zaten o, Sinvurun izini bulmadan bir yere gidemezdi.

(Arkası var)

[1] Eski Çin kitaplarında Sungların kınıni ifade eden şöyle bir esnane vardır: «Babam, Çin imparatorlarından birini adamı öldürmüştü. Babam bir gün bana gökten haykırdı: — Bir erkek oğlun dünyaya gelirse, onu büyüüttüğün zaman kendisine, imparatorun benim öcümü almasını söyle. — Babamın ölümünden sonra evlendim. Bir erkek çocuğum dünyaya geldi. Onu, babamın istediği gibi büyüttüm ve kendisine: «İmparatoru öldürmeğe muvaffak olamazsan, onun adamlarından birini öldürmeğe ve bu suretle büyük babamın ruhunu şad etmeğe çalış» dedim.

Oğlum bir gün, imparator mabede giderken kendisine bir ok attı. Onun yerine yarındaki muhafızı vuruldu. Oğlum: «Şi - Yang'ın intikamını aldım!» diye bağırıldı. Oğlumu derhal yakalayıp astılar. Fakat, ben o kadar memnun ve müstertim ki artık ösem de gözüm arkada kalıyacak. Babamın intikamını oğlum aldı. Sung kanı, Tsın kanını yendi... Adaleti yerini buldu.»

Bir başka esnane de şu satırlar gözde çarpar: «Kinli bir kadın, üç asır öncedenelerimden birini ılgıl ederek, ailemin yuvasını yıkmaya çalışmış. Ey, sabah güneşi karşısında saçlarını tarayarak hazin şarkılar söyleyen mesud kadınlar! Günün birinde karşınıza Kinli bir kadın çıkarsa, ondan, dedeme ihanet eden ve yuvamızı yıkmak isteyen kadının intikamını almayı unutmayın!»

“Almanya Çek - Slovakya'ya yaptığı hareketten çok pişman olacaktır,,

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Chamberlain buna da: «Milli hayatımızın bir vechesidir, diyebiliriz» cevabını vermiştir.

Diğer bir suale cevap veren Chamberlain demiştir ki:

«Benim bildiğime göre Hachaya, 15 martta Hitlerle anlaşmayı kabul etmeden evvel «tahiri» bir ultimatom verilmiştir.»

Chamberlain, Berlindeki İngiliz büyük elçisine verilen talimat hakkında da şunları söylemiştir:

«17 martta Berline büyük elçimiz Hendersona verdiğimiz talimatta, son günlerin hadiselerini Münih anlaşmasının ve ihtilafları sulh yolu ile halletmek için mezkûr anlaşmayı yapanların taahhütlerine hâkim olan zihniyetin tamamile ret ve ihlâl suretinde telâkki ettiğimiz Alman hükûmetine açıkça izahını bildirdik.

Keza Büyük Britanya hükûmetinin Almanya tarafından askeri hareketle Çek - Slovakya'da yapılan değişiklikleri gayri meşru addettiğini ve bu münasebetle mezkûr değişiklikleri protesto ettiğine de Alman hükûmetine bildirmeye Berlin büyük elçimiz memur edilmiştir.

Hitlerin Çek - Slovakya Reiscümhuru Hachayı eğer teklifleri kabul edilmezse Pragın bombardıman edileceği suretinde tehdit ettiğine dair gazetelerde çıkan haberler hakkında sorulan suale Chamberlain müsbet cevap vermiş ve Çek - Slovakyanın Almanya'ya ihlakı üzerine hasıl olan enternasyonal vaziyeti büyük Britanya hükûmetinin etrafı ile tetkik eylemekte olduğunu ilâve eylemiştir.

Londra 20 (A.A.) — Avam Kamarasında işçi partisi reisi Atlee'nin bir sualine cevap veren Chamberlain demiştir ki:

«Geçen haftanın hadiselerine hükûmetin nasıl bir ehemmiyet verdiğini Avam Kamarası Birminghamda söylediğim nutukla öğrenmiş bulunuyor. Bu hadiseler hükûmetin seri icraatını zarurî kılmaktadır. Hükûmet diğer devletlerle temas halindedir.»

Chamberlain bu hususta yakında tafsilât vereceği vaadinde bulunmuş ve Büyük Britanya hükûmetine kaç devletin böyle temasa gelmiş olduğunu bilip bilmediği sualine de: «Hayır bilmiyorum» cevabını vermiştir.

Rusya ve Polonyaya giden heyetin seyahatinde askeri maksad yokmuş

Londra 20 — Rusya ve Polonyaya giden ticari heyetin seyahatinde askeri maksad da olup olmadığı sualine «hayır, heyet yalnız iktisadi maksadla gitmiştir» cevabını vermiştir.

Londra 20 — Lordlar Kamarası bu gün harici siyaset hakkında müzakerelerde bulunmuştur. Hariciye Nazırı Lord Halifax söz alarak Çek - Slovakyanın işgalini meşru göstermek için Almanya tarafından ileri sürülen delilleri reddettikten sonra Çek Reiscümhurunun 14 martta Berline gitmek üzere yolda bulunduğu bir sırada iki Çek - Slovak şehrinin Alman müfrezeleri tarafından işgal edilmesinin çok manidar olduğuna işaretle hadiseleri izah ederek demiştir ki:

«Çek - Slovakyanın Almanya için bir tehlike teşkil ettiği bahanesini hiç kimse ciddi olarak ileri süremez. Diyebiliriz ki, Çek meselesinde yegâne mühim rolü Almanyanın faik kuvveti teşkil etmiştir.

Lord Halifax, Almanların Büyük Britanya imparatorluğunun tarihini ele alarak bugünkü hareketlerini mazur göstermeye tevessül etmiş olmaları hakkında da şöyle demiştir:

Britanya imparatorluğunun siyasetine daima ve her yerde hâkim olan hürriyet ve kendini idare prensipleri her türlü hürriyetin ortadan kaldırılması arasında hiç bir münasebet yoktur. Vaki, biz ötedenberi Almanyanın cenubu şarkı Avrupasında bizden alâkalı olduğunu, tanıdık. Ancak müstakil bir devletin silâh kuvveti ve keyfi olarak ortadan kaldırıldığı ve beynelmilel en iptidai hâdiselerin ihlâl edildiğini görünce vaziyet tamamile değişir.

kendi kendini idare etmeleri prensibi namına söz söylemişti. Bu prensip Almanyanın istinat ettiği bütün hakları baltalayan bütün icraatla tezat teşkil eder. 250 bin Almanya yapılan muamele hakkında ileri sürülenler ne kadar doğru olursa olsun buna çare olmak üzere 8 milyon Çekin boyunduruk altına alınması doğru olamaz.

Rumen hükûmetinin ultimatomu kadar dayanan haberleri tekzip etmiş olmasından dolayı bahtiyarım. Fakat, gerek Romenyanın gerek diğer hükûmetlerin son günlerin hâdiselerini şüphe ve endişe ile karşılamış olmalarına hayret etmemek lâzımdır.»

Geçen seneler içinde İngiltere milleti Alman milletiyle dost olmak istemiştir. Milletimiz Versay muahedesinde tashihi icap eden bazı hataların vuku bulmuş olduğunu tanımaktan imtina etmemiştir. Fakat son seneler içinde her ne zaman ve iyi anlaşma yolunda terakki elde etmek ihtimalleri baş gösterdise Alman hükûmeti her türlü terakkiyi imkânsız kılan hareketlerde bulundu. Bu, bilhassa son aylar içinde tezahür eyledi. Münihden biraz sonra, Almanya bütün cihan efkârı umumiyesinde çok fena akisler yapan bir takım tedbirlere tevessül etti. Ve, geçen haftaki Alman hareketiyle de daha sıkı ekonomik teşriki mesaf teşebbüsü akim kalmıştır. Mümasil bir teşebbüsün artık bir kere daha ne zaman ele alınabileceğini kestirmek güçtür. Büyük Britanya hükûmeti bu hadiselerden icap eden neticeyi istihraçta gecikmedi. Birdenbire ortaya çıkan meseleler hakkında gerek dominyonlarla gerek diğer alâkadar devletlerle istişarelede bulunmaktan vakit kaybetmedi.

Tarih Avrupada bir çok tahakküm teşebbüsleri kaydeder. Fakat bütün bu teşebbüsler felâketle neticelenmiştir. Eğer tarihe isinat edebilirse Alman milleti Çek - Slovakya'ya karşı yapılan hareketten pişman olacaktır.

İki safdil devlet adamını istismar

Londra 20 (A.A.) — Lordlar kamarasında Shelle, Chamberlainın siyasetini tetkik ettikten sonra demiştir ki:

«Öyle anlaşıyor ki, Hitler, kendisine itimad eden iki safdil devlet adamını istismar ve onları bütün dünya önünde küçük düşürmeye çalışıyor. Avrupadaki diktatörleri Avrupanın iyiliğine sevk etmek ümidleri hiç bir zaman başgöstermemiştir.»

Lord Crew de Shelle'e iltihak etmiş ve Çek - Slovak milleti hakkında muhabbet izhar eylemiştir.

Trakya'da arıcılık faaliyeti

Edirne (Akşam) — Arıcılık bu sene ümid verici bir vaziyettedir. Arıcılık mütehasası ve ustaları kovanları dolayarak anıların kış geçirme vaziyetlerini kontrol etmekte, ilkbahar hazırlıklarını yapmakta, zayıf olanları şekerle beslemekte ve boş kovanlar da ilkbahar oğullarından doldurulmak üzere tertiplenmektedir. Arıcılık kursu ve kongrelerinin bu sene de ağustos ayında açılması tahmin olunuyor. Geçen sene Macaristandan getirilen arı çiçekleri tohumları tecrübe için yer yer ekilmektedir.

Fransız Cümhurreisliği

B. Lebrun'un yeniden namzedliği kabul etmesi istenecek

Paris 20 (A.A.) — Parlâmentonun iyi haber alan mahfillerinde söylenildiğine göre Cümhurreisi B. Lebrun'un yedi senelik bir devre için tekrar Cümhurreisliğine intihab edilmesi ihtimali vardır. Bu mahfillere göre, bazı yüksek Fransız şahsiyetleri Londradan avdetinde Lebrun'e müracaat ederek bilhassa ciddi olan şimdiki vaziyette Fransanın, tecrübelerinden istifade edebilmesi için tekrar intihabına muvafakat etmesini mumailiyhten isteyeceklerdir.

Şimdiye kadar siyaset adamlarından bir tek kişi, eski mebusan meclisi reisi Fernand Bouisson, reiscümhurluğa namzedliğini koyacağını resmen bildirmiştir.

Ziraat Nazırı Queuille ise âyan ve mebusan reisleri Jeanneney, Hariciye ve Başvekil Daladier imtina ettikleri takdirde kendi namzedliğini vazedeceğini beyan etmiştir.

Lebrun, tekrar intihab edilmeğe muvafakat ettiği takdirde de Queuille'ün çekileceği şüphesizdir.

Londra seyahati programı

Paris 20 — Cümhurreisi B. Lebrun ve refikası yarın (bugün) saat 8,05 de Paristen Londraya hareket edeceklerdir. Cümhurreisi 11,35 de Kale'de vapura binecek, 12,55 de Douvres'a, 15 de Londraya vasıl olacak, İngiltere kralı ve kraliçe tarafından karşılanacaktır. Reiscümhur ve refikası yarın valide kraliçeyi, Fransız enstitüsünü ziyaret edecekler, akşam sarayda bir ziyafet verilecektir.

Çarşamba günü Fransız hastanesi ziyaret, sefirler kabul edilecek ve belediye dairesinde gidilecektir. Akşam Fransız sefaretinde ziyafet verilecek, gece Operaya gidilecektir.

Perşembe günü Lordlar ve Avam kamarasında kabul resminde bulunacak ve meçhul asker âbidesine çelenk konacaktır. O gün Windsor sarayında, akşam Hariciye Nazırı ve refikası tarafından Hariciye Nezaretinde ziyafet verilecektir.

Cümhurreisi ve refikası cuma sabahı Londradan ayrılacaklardır.

Bir Macar tayyaresi

Yanlışlıkla Rumen arazisi üzerinde

Sighet 20 (A.A.) — (Romanya) — Havas ajansından: Bir Macar tayyaresi, Macar - Rumen hududu üzerinde kâin Sighet şehri üzerinde uçmuştur.

Macar kumandanı tayyarenin yanlışlıkla Rumen erazisi üzerinde uçmuş olduğunu beyan ederek Rumen hudud karakoluna tarziye vermiştir.

Yeni bir rekor

Berlin 20 (A.A.) — Havas ajansından: Bir Junkers bombardıman tayyaresi, iki bin kiloluk işe yarar hamule ile bin kilometre mesafede saatte 517 kilometre mesafe katederek dünya sürat rekorunu kırmıştır.

Slovak kiliselerinde merasim yapıldı

Bratislava 20 (A.A.) — Slovakyanın bütün kiliselerinde Slovak istiklâlinin şerefine dinî merasim yapılmıştır. Monsenyör Tisso'nun rahibi bulunduğu ruhanî daire olan Banovecede merasim Hlinka muhafızları tarafından tertib edilmiştir.

Tisso, Viyanayı ziyareti esnasında yeni Slovakya hududunun istiklâlini garanti ettiğini söylediğini bildirmiştir.

Estonya Hariciye Nazırı Varşovada

Varşova 20 (A.A.) — Estonya Hariciye Nazırı Selter dün akşam refikasıyla beraber buraya gelmiştir. Nazır Varşovada bir gün kaldıktan sonra Budapeşteye hareket edecektir.

Slovakya Hariciye Nazırı Berlinde

Bratislava 20 (A.A.) — Slovakya Hariciye Nazırı B. Fernand Dur-

İngiltere, işbirliği için Sovyet Rusya'ya katî teklifte bulundu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hariciye Nezaretinde büyük bir faaliyet hüküm sürüyor. Romanya, Polonya sefirleri, Almanya maslahatgüzarı Hariciye Nazırı ile görüşmüşlerdir. Gazeteler İngilterenin diğer devletlerle temas halinde bulunduğunu ve müşterek bir cephe teşkilinin mevzu bahs olduğunu yazıyorlar.

Romanya, Macaristan hududuna sevkıyat yapıyor

Londra 20 — Buraya gelen haberlere göre Romanya Macar hududuna geniş miyasta sevkıyat yapıyor. Bütün nakliye vasıtaları bununla meşguldür. Hududa yüz binden fazla asker gönderilmektedir.

Macaristanın da Karpatlaraltı Ukraynasına asker gönderdiği bildirilmektedir. Paristeki Macar sefiri «bu sevkıyatın, Karpatlar Ukraynasını işgal eden askerleri takviye için yapıldığını bildirmiştir.

İngiliz radyosu üç hafta evvel Almanya ile Macaristan arasında bir anlaşma yapıldığını bildirmektedir.

Bükreşteki müzakere

Londra 20 — Bükreşten gelen haberlere göre Alman - Rumen ticaret müzakeresi devam etmektedir. Almanyanın ultimatom verdiği tekzip edilmekle beraber, çok defa tehditkâr vaziyet aldığı anlaşılmaktadır. Almanya, Romanya petrollerinin ve ziraî mahsullerinin Almanya'ya verilmesini, Tuna Volgasında sellüloz sanayi için lazım gelen maddelerin yetiştirilmesini istemektedir.

Romanya, Rumen parasının kıymetinin indirilmesi hakkındaki teklifi kabul etmemiştir.

İngilterenin tedbirleri

Londra 20 — İngiltere Cebelütta- rıkta asker kaydetmektedir. Buna mahallî müdafaa kuvveti adı verilmektedir.

Londra 20 — İngilterede tayyare hücumu karşısında gönüllü olarak hizmet için 500 bin kişi müracaat etmiştir.

Berlinde mühim müzakereler

Londra 20 — Buraya gelen haberlere göre B. Hitler Berlinde mühim bazı müzakerelerde bulunacaktır. Bunun için Berlinden ayrılmayacaktır. Verilecek kararlar arasında İngiliz - Alman deniz anlaşmasının feshi de olduğu söyleniyor.

Goering San Remo'ya gidiyor

Berlin 20 (A.A.) — «Havas»: Reichstag'ın yakın bir tarihte toplanması ihtimali olmadığı iyi haber alan mahfillerde söylenmektedir.

Öğrenildiğine göre, Göring refikasına mülâki olmak üzere salı akşamı San Remo -İtalyaya- ya gidecektir.

Fransa, Bükreşe bir büyük elçi gönderiyor

Paris 20 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinin bildirdiğine göre Fransa hükûmeti bugünlerde Bükreşe bir büyük elçi tayin edilmesine karar vermektedir.

Paristeki Alman sefiri Berlin'e hareket etti

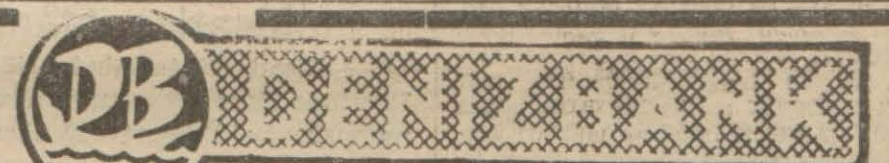
Berlin 20 (A.A.) — Paristeki Alman sefiri Kont Welszeck'e raporunu vermek üzere Berlin'e gelmesinin emredilmiş olduğunu bildirmektedir.

Fransanın Berlin sefiri döndü

Paris 20 (A.A.) — B. Bonnet saat 9,30 da Berlinden gelmiş olan Berlin sefiri B. Coulondre ile İngiliz maslahatgüzarı B. Campbell ve Sovyet büyük elçisi B. Suritz'i kabul etmiştir.

Macar ordusunun zıyatı

Budapeşte 20 (A.A.) — Karpatlaraltı Ukraynasının işgali Macar ordusuna 200 maktule mal olmuştur.

Denizbank İstanbul merkez binasının kahve ocağı kiraya verilecek ve 24 Mart 1939 cuma günü öğleden sonra saat 14 de arttırılması yapılacağından taliplerin şeraiti öğrenmek üzere mezkûr binada bulunan bankamızın yapı ve binalar servisine müracaatları lüzumu ilân olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — 14/3/939 tarihinde kapalı zarf ve eksiltmesi yapılacağı ilân edilmiş olan buhar kazanının münakasa müddeti görülen lüzum üzerine temdit edilmiştir.

II — Eksiltme şeraitı sabıka dahilinde 4/4/939 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesi müdüriyeti alım komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar eksiltme saatinden bir saat evveline kadar (saat 14 e) kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi ve eksiltmeye girmek isteyenlerin flatsız teklif mektuplarını ihale tarihinden bir hafta evveline kadar mükirat fabrikalar şubesine vererek münakasaya iştirak vesikası almaları lâzımdır. (1714)

Tıraş olduktan sonra cildinize krem sürmeyiniz.

POKER POKER

Tıraş bıçakları cildi yumuşatır ve yüzünüzü pamuk gibi yapar.

Her yerde **POKER** tıraş bıçaklarını ısrarla isteyiniz.

Körting

Radyosu

Dünyanın Melodisini tabii sesiyle dinleyin.

Türkiye vekili: N.ERSES

İST. GALATA ZÜLFARİS S. SESLİ HAN

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENE LİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmayan cenebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Muharrem 29 — Kasım 134

S. İmsak Güneş Öyle İkinci Akşam Yaşı

S.	İmsak	Güneş	Öyle	İkinci Akşam	Yaşı
E. 10.03	11.42	6.00	9.26	12.00	1.33
Va. 4.24	6.01	12.20	15.47	18.22	19.55

İdarehane: Babıâli civarı Acımuşluk sokak No. 13

AKŞAM IN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

tarifesinde tenzilat
Damga kanununda yapılan son tadilat üzerine Küçük İlanlar tarifemizde o nisbette tenzilat yapılmıştır. Yeni tarife için ilan memurluğuna müracaat edilmelidir. Telefon: 20681.

1 — İŞ ARIYANLAR

YİRMİ YAŞINDA — Enstitüden mezun Alman kızı iyi aile yanında iş arıyor. Tagraya gider. Schwabengruber, Münih 13. Agnestr. 55/1.

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

GENÇ DOKTOR ARANIYOR — 3 bin lira sermayesi olan bir doktora parlık iş ve istikbal temin edilir. Akşam gaz. Genç Doktor rümuzele mektupla mürac.

BAYAN ARANIYOR — Piyango gişesinde kasiyer işi yapabilecek iyi maaş verilecektir. Beyazıt Okçularbaşı Altın Gişeye müracaat.

KÜÇÜK BİR AİLEDE — Fransızca öğretecek bir bayan lazımdır. Ankara posta kutusu 428 mektupla müracaat.

AMPUL, ELEKTRİK ALETLERİ — Saat, bisiklet ve fotoğraf makineleri satılır. İstanbulda komisyon mukabil meşgul olacak satıcılara ihtiyaç vardır. Sağlam kefil vermesi şarttır. Osman Şakar müessesesine her gün saat 5,5 - 6,5 arası müracaat edilmeli. Adres: Galata Bankalar caddesi Voyvoda han No. 47, zemin kat.

DAKTİLO ARANIYOR — Seri cem ve zarp yapan, ticari muhaberatı idare edebilecek bir daktilo aranıyor. Marpuççular No. 34 Ali Asgar Mahdumları Ltd. Şti. ine müracaat.

EMİNÖNÜ SEMTİNDEKİ YAZIHANE — Okur yazar 18/20 yaş arasında bir bay lazımdır. Münasip maaş verilecektir. İstekillerin fotoğraflarıyla İstanbul posta kutusu 419 adresine mektupla müracaatları.

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL VE DENİZ MOTORU — Çok iyi vaziyette, sarfiyatı ekonomik, lastikleri yeni, 5 kişilik, kapalı, PLYMOUTH markalı 1931 modeli bir otomobil ve 10 beygir kuvvetinde 1937 modeli JOHNSON marka bir deniz takma motoru, JOHNSON fabrikası planları üzerine yapılmış teknesile beraber ehven fiatle satılıktır. Karaköy postane yanında kumaşçı JOZEF PARDO'ya müracaat.

4 — KİRALIK - SATILIK

AYAZPAŞADA HEM YAZLIK, HEM KİŞİLİK KONFORLU KİRALIK EV — On bir oda kalorifer suak su tertibatı güzel bahçeli Marmaraya ve Boğaza harikulade manzaralı bir ev kiralıktır. Müracaat: Telefon: 40552.

FENERYOLUNDA KİRALIK VE SATILIK KÖŞK — Fener yolu istasyonunda Yayağa sokağında 11 odalı 37 numaralı köşk kiralık ve satılıktır. Görmek isteyenler bahçeye bitişik köşke, satın almak isteyenlerin de öğleden evvel Beşiktaşta Hayreddin iskelesinde Mahkeme sokağında 13 numaraya müracaatları.

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da Vatan eczanesi sahibinin hastalığı dolayısıyla satılıktır. Müracaat: Ezzacı Ceyhanda Ali Rıza.

ACELE SATILIK KELEPİR ARSA — Bostancı Ali paşa caddesi, köşebaşı. 365 2m, 365 lıraya. Müracaat: Cerrahpaşa caddesi 104 Hulusi

KADIKÖYÜNDE KİRALIK EV — Kadıköyünde Ziver bey köşkü karşısında üç odalı kâğır, iyi havali, nezaretili, suyu, hamamı, kuyusu, büyük bahçeli, yazlığı 100 lıra, seneliği ayda 10 lıra yanındaki 17 numaraya telefon 60395.

ACELE SATILIK YALI — Çengelköyünde iskeleye yakın kükük muntazam bahçe, su, gaz, elektrik, telefon, banyo. Herşey mükemmel. İncekilere müracaatları.

YAZIHANE VE MUAYENEHANE — Elverişli kiralık, geniş salon ve odalar, kalorifer ve salresi mevcuttur. Beyoğlu İstiklal caddesi Emgen apartmanı birinci kat. Foto Kanzer üzeri.

KİRALIK HANE — Amavutköy Setüstü No. 10. Elektrik, telefon, termos, sarıg, denize nezaretili favkalade, tramvay istasyonuna bir dakika, içi, dışı yağlı boyalı hane kısmen veya tamamen kiralıktır. İncekilere müracaat. Telefon No. 36-226.

MAKTUAN 1000 LİRAYA SATILIK HANE — Balat Ayalıstrati kilisesi karşısında Meşit sokak No. 3. Beş oda, kuyu, sarıg, taraca. Görmek için inçkilere, görüşmek için Çağaloğlu Kader matbaası sahibine.

KİRALIK YAZIHANE VE DENİZ KENARINDA FABRİKA YAPMAĞA ELVERİŞLİ DEPO — Galata Fermeneclerde Denizbank işgalinde iken bu defa tahliye edilen her türlü konforu haliz denize nazır her taraftı açık HAYDAR HANI top-

7800 LİRAYA SATILIK A. P. — Cihangir Matara sokak No. 6 - her katta 3 oda 1 sofa - banyo ve saire senevi 912 lıra ıradı. Görmek için 3 cü kata müracaat.

SATILIK KELEPİR EV — Nuruosmaniye caddesinde 66 numarada sekiz odalı hane acele satılıktır. İncekilere müracaat olunması.

ŞİŞLİ CİVARINDA BİR FABRİKA — Tesişi ile beraber devren satılıktır. Ocak ve kazanları ve her türlü konforu muntazam olup boyahane ve saire her işe yarar. Taliplerin Tel: 20573 e müracaat.

7250 LİRAYA ACELE SATILIK APARTMAN — Cihangir, Güneşli sokak No. 50. Dört kat, 2 oda, 1 sofa, banyo, ıradı 960 lıra.

SATILIK YALI ARSASI — Tren, vapur ve tramvaya çok yakın Bostancıda sahilinde ve köşebaşıda bir dönümlük arsa satılıktır. Bahçekapı Anadolu han No. 28 Kâmile müracaat. Tel. 20220.

FATİH — Tramvay istasyonuna üç dakika, satılık apartman üç daireli konforlu mücedded üç oda ve ikisi de ikşer odalı 600 lıra senelik varidatlı 5500 lıradır. Fatih tramvay yolunda 24 numarada Mehmed Hüda'ye

KİRALIK ARDIYE — Galata Arap camisinde Makaracılar caddesi 23 - 25 numaralı 200 metre muraabai deniz kenarında fabrikaya, marangozhane her işe elverişli beton bir ardiye kiraya verilecektir. Aynı yerde 7 - 9 numaralı dükkanda sahibi Nuriye müracaat.

TÜRK HAVA KURUMU

BUYUK PIYANGOSU

Altıncı Keşide: 11/Nisan/939 dadır.

Büyük ikramiye **200.000** Liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Nisan/939 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

İnhisarlar istanbul başmüdürlüğünden:

1/Nisan/939 tarihinden itibaren boş rakı şişeleri satın alınmayacaktır. Elleri idare programını havi boş rakı şişesi bulunup da satmak isteyenler mevcutlarını 31/Mart/939 akşamına kadar idarenin Kasımpaşada kâin Tuz ambarına getiremleri ilân olunur. (1858)

istanbul Harici askerî kıtaat ilânları

Çanakkale Mûs. Mv. inşaat Ko. nu için açık eksiltme suretille aşağıda cins ve miktarı yazılı branda bezleri satın alınacaktır. İhalesi 30/3/939 perşembe günü saat 10 dadır. Taliplerin kanunun 2, 3 cü maddelerindeki vesaikle Çanakkalede M. S. T. Mv. satınalma Ko. na müracaatları (903) (1873)

Cinsi	ebat	tutarı	İlk teminatı
		lira	lira
15 adet branda bezi	8X12	4370	324
15 adet branda	8X20	1800	135

6 kalem vesaiti nakliye satın alınacaktır. Tahmin bedeli (1.464.226) lira ilk teminatı 57677 lıradır. Kapalı zarfla eksiltmesi 10/5/939 Çarşamba günü saat 15 te Ankara M. M. V. Satınalma Ko. da yapılacaktır. İdarî ve fennî şartnamesi ve bunlara ait projeler 50 lıra mukabilinde alınabilir. Münakasaya iştirak edecek firmaların fennî şartnamelerde izah edilen esaslar dahilinde teklif edecekleri vasıtaların mukaveleye lâhika halinde ilştirilmek ve katî tesellümleri de buna göre yapılmak üzere birer mufasal tarifnamelerini ihale tarihinden nihayet 10 gün evveline kadar 30/4/939 a kadar Ankara M. M. V. Satınalma Ko. na mazrufen vermiş olacaklardır. Eksiltmeye gireceklerin kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Ankara M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri. (901) (1871).

39 ton nohut taksitleri mukaveleye bağlanmak üzere 28/3/939 da pazarlık satın alınacaktır. Taliplerin Vizede Tüm satınalma Ko. na müracaatları. 1870) (900)

Kor merkez birlikleri için 25000 kilo piring kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 3/4/939 pazartesi günü saat 16 dır. İlk teminatı 468 lıra 75 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi Çorluda Kor satınalma Ko. da görülebilir. İstekillerin kanunun 2, 3 cü maddelerinde belgelerle birlikte belli gün ve saatden

SATILIK — Askerlik dolayısıyla acele satılık kurukahveci ve tütüncü dükkânı malı ile beraber Kantarcılar No. 83 e müracaat.

5 — MÜTEFERİK

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asrî metotla verilir. Flatlar mutedildir. «Prof. H.» ★ — 3

İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret gubele-ri) — İngiliz Oxford üniversit. mezunu bir profesör ders veriyor. — Esaslı ve en asrî usul. — Ehven flatlar. — «İngil. Prof.» — 5

SERMAYE ARANIYOR — Garantili, sağlam ve kârı yüksek serbest bir ticaret için 2 bin lıra aranıyor. Akşam gaz. Sermaye rümuzele mektupla mürac.

LİSAN MÜTEHASSİSİ PROF. ANGEL FRANZİSÇA — Dersanesinden: Fransızca yazıf ise bize geliniz; mutedil bir fiyetle kısa zamanda sizi takviye ederiz. Dersler münferid veya müsterektir. Bahçekapı tramvay yolunda Selâmet hani.

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden E M 3 — Z S — M. G — Plâsiye — Tap — Kısmet 12 — M. M — H. R — Genç doktor — Sermaye — H. G namlarına gelen mektupları idarehanemizde aldirmaları mercudur.

Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden:

En az lise diploması almış, eski metinleri oldukça iyi okuyup anlıyabilecek bir sekreter alınacaktır.

Arapça ve Farsçası kuvvetli olanlar ve makinede yazı yazabilenler tercih edilecektir.

İstekli olanlar nisan 1939 a kadar Ankara Kurum Genel Sekreterliğine bir mektupla müracaat ederek hüviyet cüzdanlarıyla askerlik, tahsil ve çalışma vesikaları, sıhhat raporlarıyla iki fotoğraflarını göndermelidirler.

Mühassıs Kazan Duvarcı Ustaları Aranıyor

Taliplerin Ankara - Yenışehir Malatya Bez ve İplik fabrikaları Türk Anonim şirketine vesikalarını hamilen bizzat veya tahriren müracaatları.

Millî Saraylar Müdürlüğünden:

1 — Dolmabahçe sarayı müstemilâtından, Hayrettin iskelesi yanındaki binnin çatı tamirâtı hakkında evvelce ilân olunup 14/Mart/1939 salı günü icrası mukarrer bulunan açık eksiltmeye kanunî şeraite uygun olarak talip çıkmamış olduğu cihetle eksiltme on gün müddetle uzatılmış bulunduğundan martın yirmi dördüncü cuma günü saat on beşte Dolmabahçede Millî Saraylar Müdürlüğü binasında yeni den eksiltme yapılacaktır.

2 — Millî Saraylar Müdürlüğü kalemine müracaat edecek talipler pazardan başka her gün şartname ve keşifnamenin birer suretlerini bedelsiz olarak alabilirler.

3 — Muvakkat teminat yüz altmış liradır. Bu paranın, eksiltmenin yapılacağı vakitten evvel malsandığına yatırılmış bulunması lâzımdır.

4 — Eksiltmeye girecek olanlar Ticaret odasına kayıtlı bulunacaklar ve şimdiye kadar başka yerlerde yaptıkları tamirat işlerine dair elde ettikleri vesikalarla bu vesikaları göstermek suretille eksiltme gününden evvel Millî saraylar mimarlığından ayrıca alacakları fennî iktidar şartnamesini ve teminat parası makbuzunu muayyen zamana kadar eksiltme heyetine tevdi edeceklerdir. (1855)

İstanbul Defterdarlığından:

Tarih No.	ismi ve sanatı	M. ve Sk.	No.	vergisi Lira K.	İhbarname Cild Varak	sene
177	Musa Bostan sergisi	Emir istas.	Bilâ	4.25	54 4	935
8	Halil kömürücü	» Vezir isk.	15/2	81.07	55 2	935
169	Suna aşçı	» Sahilboyu	Bilâ	24.15	55 14	935
529	Aristo terzi	» Küçük İsmail Ps. da	16 No.	13.52	55 19	935
643	Mustafa kireççi	Hoca paşa Orhaniye	9/1	50.92	55 63	935
602/1	Hayriye kumaş taciri	Hoca Ps. Mısıroğlu H.	10	111.78	55 83	935
29/1	Mehmed kahveci	Karaki Hüdavendigâr	43	28.67	55 92	935
118/1	Mehmed çavuş berber	Karaki Nöbethane	4	17.03	56 9	935
180/1	Yuvan Marangoz	Karaki Bahçekapı	7	89.01	56 15	935
237/1	Yani tüccar terzi	Hubyar üncü Vakıf han	4	19 No. 279.45	56 30	935

Yukarda adı ve işi, eski adresi yazılı Hocapaşa maliye şubesi mükellefleri yeni ticaret ve ikametgâh yerlerini bildirmemiş ve yapılan araştırmalarda bulunmamış olmasına binaen hızarlarında gösterilen yıllara ait kazanç vergilerinin bizzat tebliği mümkün olmadığundan hukuk usul muhameleleri kanununun 141 ve 142 inci maddeleri mucibince tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (1862)

Kapalı zarf usuliyile eksiltme ilânı

Trabzon - İran Transityolu Birinci

Mıntaka Başmüdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Transit yolunun kilometre 1+000 — 63+300 arasında parke kaldırım, şose esaslı tamirâtı ve dere tahkimatı.

Bu işlerin keşif bedeli «233 068» lıra 32 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A — Eksiltme şartnamesi
- B — Mukavele projesi
- C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
- D — Fennî ve hususî şartname
- E — Keşif, silsileli fiat ve metraj cetveli
- F — Proje

İsteyenler bu evrakı Trabzon Nafia Müdürlüğünden ve Gümtüşanede Transit yolu Birinci Mıntaka Başmüdürlüğünden 12 lıra bedel mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 3/4/939 pazartesi günü saat 15 de Trabzonda Transit yolu Birinci Mıntaka Başmüdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin «12 905» liralık muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikayı göstermesi lâzımdır.

A — İsteklinin ihaleden 8 gün evvel Trabzon vilâyetine müracaatla Komisyonu mahsus tarafından ehliyet vesikası alması şarttır.

6 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatden bir saat evveline kadar yukarıda sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1607)

Edirne Belediye Riyasetinden:

Edirne mezbahasına yapılacak olan 71832 lıra 61 kuruş bedeli keşifli soğuk hava deposu ve buz fabrikası 45 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Talipler şartname ve keşifnameyi İstanbul ve Edirne be-

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltik limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir ağız
ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

Gunborg vapuru 22 marta doğru.

Boreland vapuru 2 nisana doğru.

İsa vapuru 10 nisana doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

Gunborg vapuru 22 marta doğru.

İsa vapuru 12 nisana doğru.

Boreland vapuru 2 nisana doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentahına müracaat.

Tel: 44991 - 2 - 3

İstanbul Levazım Amirliği ilânları

Bin adet Yün kazak müteahhid
nam ve hesabına satın alınacaktır.
Pazarlıkla eksiltmesi 24 Mart 939 Cu-
ma günü saat 14,30 da Tophanede
âmîrlik satınalma Ko. da yapılaca-
ktır. Tahmin bedeli 1500 lira, katı te-
minatı 225 liradır. İstekdilerin kanu-
nî vesikalarile beraber belli saatte
Ko. na gelmeleri. (576) (1874)

Hakiki

DAİMON

Markah Cep - Pil - Fener
ve ampullere
DİKKAT

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkim-
liğinden: 939/11: T.

Kadıköyünde Mühürdarda Dumlu-
pınar S. 22 No. 11 hanede mukim iken
18/12/937 tarihinde vefat eden gene-
ral Ali Ferid'in mirası mirasçuları ta-
rafından reddedilmiş olması hasebile
icra ve iflâs kanununun 180 inci mad-
desine tevfi kanun mirasın iflâs yolile
tasfiyesine karar verilmiş ve iflâs
16/3/939 tarihinde açılmıştır.

1 — Muteveffanın alacaklıları ile is-
tihak iddiasında bulunanların alac-
aklarının ve istihkaklarının işbu ilân
tarihinden itibaren bir ay içinde Hâ-
kimliğimize müracaat ederek kaydet-
tirmeleri ve delillerini tevdi etmeleri.

2 — Hilâfına hareket cezaî mes'uli-
yeti müstelzim olmak üzere mutevef-
fanın borçlularının da aynı müddet
içinde kendilerini ve borçlarını bildir-
meleri.

3 — Muteveffanın mallarını her ne
suretle olursa olsun, ellerinde bulun-
duranların o mallar üzerindeki hak-
ları mahfuz kalmak şartile bunları
da aynı müddet içinde Hâkimliğimiz
emrine tevdi etmeleri ve etmezlerse
makbul mazeretleri bulunmadıkça
cezaî mes'uliyete uğrıyacakları ve
rüçhan haklarından mahrum kala-
cakları.

4 — Alacaklıların ilk alacaklılar
toplantı günü olan 1/4/939 Cumar-
tesi günü saat 10 da Hâkimliğimizde
bulunmaları ve muteveffa ile müş-
terek borçlu olanların ve kefille-
rinin ve borcu tekeffül eden sair kim-
selerin toplantıda bulunmağa hakları
olduğu ilân olunur. (1868)

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük
İznir

Her türlü banka muamelâtı

Muhtasar Frengi

Frenginin bütün mahiyetini; kalb, si-
nir, böbrek, kara ve akciğer, göz V. S.
uzuvlardaki iç hastalıkları teşhislerle yad
edilen ihtilâtlarını; arada doktorunda has-
tayı da aldatan şekillerini açık ve sade
bir usûlde belirten umum için yazılmış,
güpheşiz herkeş için bu eser, muharri-
ri cildiye, efrençieye mütehassısı doktor
Hazım Pekin'in Beyoğlu Mesrutiyet cad-
desi No. 26 da muayenehanesinde iki il-
raya satılmaktadır. Ücreti posta ile gön-
derilen taşra talepleri derhal ifa edilir.

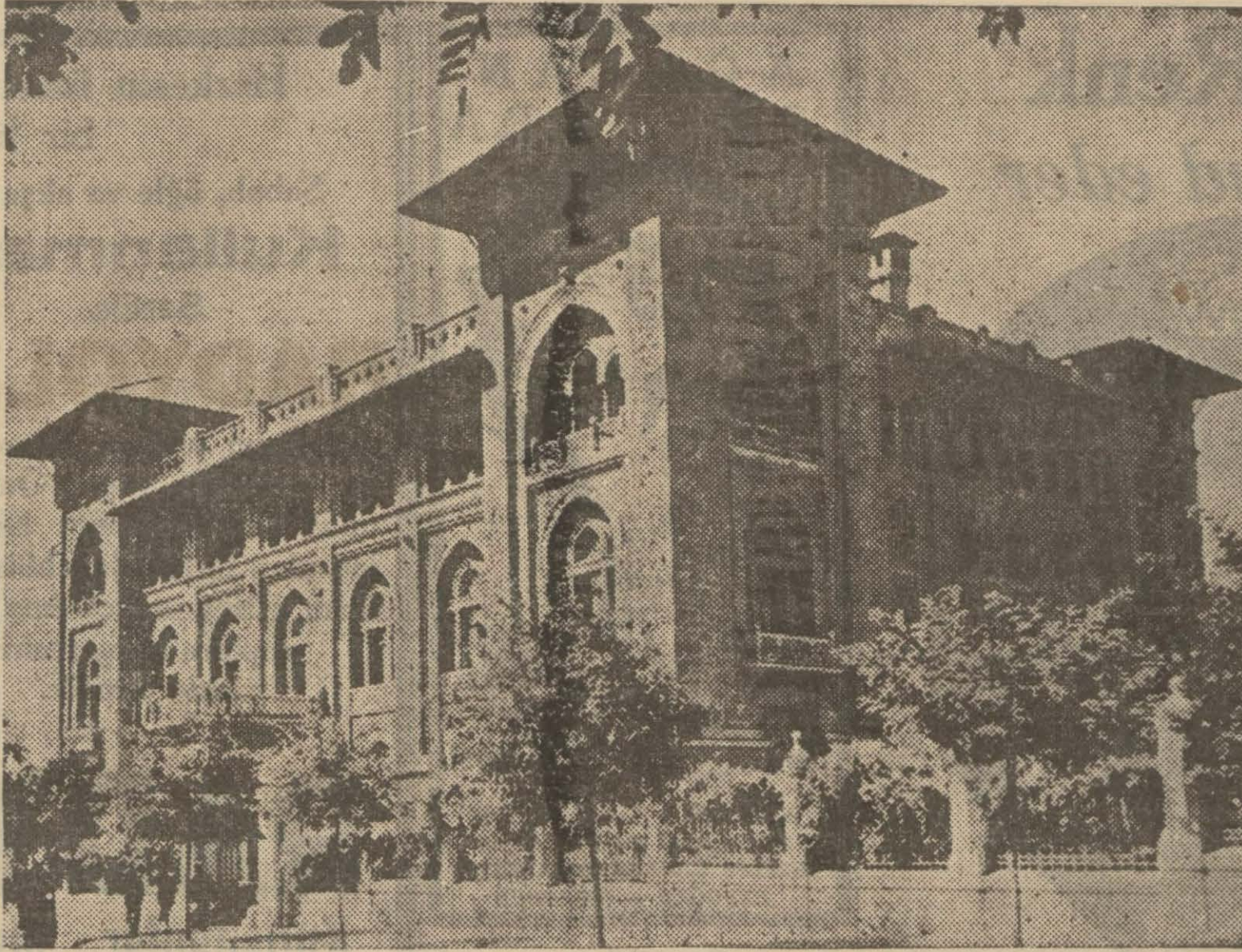
Zayı — İstanbul erkek lisesinden almış
olduğum tasdiknameyi zayı ettim. Yenisi-
ni alacağımдан hüküm yoktur.

246 Rafin Sinah

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa
çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4 »	500	»	2.000 »
4 »	250	»	1.000 »
40 »	100	»	4.000 »
100 »	50	»	5.000 »
120 »	40	»	4.800 »
160 »	20	»	3.200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı tak-
dirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

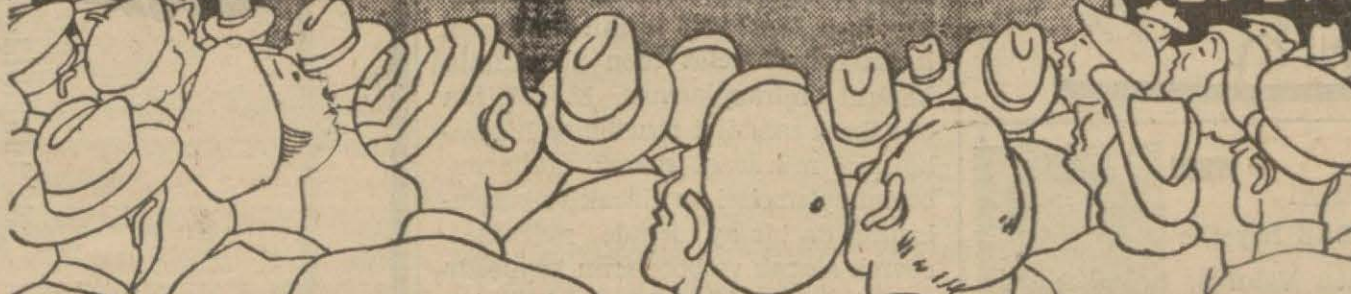
TÜRKİYE İS BANKASI'NIN İKRAMIYE KUSU

SENEDE

5 DEFA
KUMBARA
SAHIPLERİNİN
BAŞLARI
ÜSTÜNDE
DOLAŞIR

VE

TAM
435
KİŞİYİ
ZENGİN
EDER

SİZ DE BU TALİHLİLER ARASINA GİRİNİZ!

Dr.

M. Mahir Mergen

Muayenehanesini Teşvikiye - Kâğıt-
hane caddesinde 23 numaralı yere
nahletmiştir; hastalarını her gün saat
9 dan 18 e kadar kabul eder.

Eminönü askerlik şubesinde:

Şubemiz yedek subay kaydında nakliye,
ölçme, süvari, ısıldak asteğmen (yarsu-
baylar) 939 nisan ayının muhtelif tarih-
lerinde 45 günlük staja tabidirler, dev-
letten maaş alan bu subaylar maaşlarının
mıkdarını gösterir resmi vesika ile mür-
acaatları ilân olunur.

DR. İHSAN SAMİ

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve iltihâtlarına karşı pek
tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan
Mahmut türbesi No. 113. ★

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi

bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı ga-
ta tahlilleri ve (İDRAR VASİTA-
SILE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİN-
DE KATI TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Taksim'e giderken Meselik
sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkim-
liğinden: 939/10 T.

Kadıköy Mis sokağında 25 No. 11
evde ölen Yorgi kızı Atınanın miras-
çılarının üç ay içinde hâkimliğimize
müracaatları ilân olunur.

Zayı — Bursa nufus memurluğundan
aldığım nufus tezkerem ve beraberinde
Bursa askerlik şubesinde verilen askerî
terhis tezkerem zayı olmuştur. Yenisini
alacağımдан eskisinin değeri yoktur.
327 tevellütü Kâmil Şavaşanel

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler
apartmanı. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

BANKA KOMERÇİVALE İTALYANA

Sermaye ve ihtiyat akçesi
847.596.198.95 İtalyan liredir.
Merkezi İdare: MILANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde
ŞUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Maca-
istan, Yugoslavya, Romanya, Bul-
garistan, Mısır, Amerika Cemahiri
Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay,
Arjantin, Peru, Ekvatör ve
Kolumbiyada
Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemcayan hanında
Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğ-
lunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046
İZMİRDE ŞUBE

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı
Türbe, Bozkurd kiraathanesi karşı-
sında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10.
Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İSTANBUL (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yenica mi)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA,

Her türlü Banka muamelâtı

Kiralık kasalar

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★

HASAN DEPOSU KARAKÖY ŞUBESİ AÇILDI

Hasan Deposile alâkadar olanlar Sirkeci Liman hanı altındaki mağazaya müracaat

Hangi Renk Sizi mesud eder

PARASIZ
Bu sihrimiz yeni
«pudra renkleri»
tecrübe edilebilir.

10 KADINDA 9 U
FENA RENKTE BİR
PUDRA KULLANIR.

PÊCHE

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihab etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün, size parasız olarak verilecek yeni ve cazib renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tâbir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihramiz bir göz, tam ve kusursuz bir incelikle renkleri intihab eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmeyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul

dairende «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını masetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğü ile karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazib tekemmülü görünüş, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüd ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası servisi 23 No.) vaki olacak talebde size memnuniyetle muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

AGARAN SAÇLARA

KUMRAL ve SIYAH
renkte sihhî saç boyalıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Saç bakımı
Güzelliğin en birinci şartı.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mucirreb bir ilaçtır. ★

Osmanlı bankasından

İLAN

Memlekette tasarruf hareketinin inkişafına hizmet arzusunda olan OSMANLI BANKASI, Aile Sandığı (Tasarruf cüzdanı) hesabına tevdiat yapanlara kur'a keşidesi suretile aşağıdaki ikramiyeleri tevzie karar vermiştir.

Keşideler 25 Mart ve 25 Eylül tarihlerinde icra olunacak ve her keşide aşağıdaki ikramiyeler dağıtılacaktır:

1 adet 1000 Türk liralık		
4 » 250 » » »		
5 » 100 » » »		
25 » 50 » » »		
50 » 25 » » »		

Yani cem'an 85 adede 5.000 Türk liralık ikramiye.

Aile Sandığı hesabındaki mevduatı kur'anın keşide edildiği tarihe takaddüm eden altı ay zarfında 50 Türk lirasından aşağı düşmemiş olan her mudi keşidelere iştirak edecektir.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy

ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususî flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 933/33

Kadıköyünde Osmanğa mahallesinde 31 Ağustos sokak 16 No. da mukim İken 11/11/1933 tarihinde Ermeni hastanesinde vefat eden Serpuhinin kanunî mirasçılarının K. M. nin 534 üncü maddesi mucibince hâkimliğimize müracaat ederek sıfatlarını beyan eylemeleri ve alacak ve borçlularının da bir ay içinde müracaat ederek alacak ve borçlarını kaydettiler. Müddetinde müracaat etmiyen alacaklılar hakkında 569 uncu mad-

Herkesin üzerinde ittifak ettiği bir hakikat:

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
Kullanmak

Şartile

RADYOLIN

dişlerinizi tertemiz, bemeyaz ve sapsağlam yapar. Ona yirminci asır kıyasının harikalarından biridir denebilir. Kokuşu güzel, izzeti hoş mikroplara karşı tesiri yüzde yüzdür.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLIN

Kullananlar dişlerini en ucuz şeraitle sigorta ettirmiş sayılırlar.

İstanbul P. T. T. müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 47 çift hurç, 50 adet büyük, 50 adet orta, 30 adet küçük boy müvezzi çantasının alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 5/4/939 çarşamba saat 14.30 da B. Postahane binasında alt katta müfettişlik odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır. Hurçların beher çifti 50 lira, büyük çantaların beheri 700, ortaların 550, küçüklerin 425 kuruş, hepsinin muhammen bedeli 3102,50 lira muvakkat teminat 232 lira 69 kuruştur. İsteklilerin idarî ve fennî şartnamelerile tipe esas nümuneleri görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idarî kalem levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de yeni sene için muteber ticaret odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzu ile komisyona müracaatları. (1749)

ARKA
BEL

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK

ve bütün
ağrılara
karşı

SİLKO

merhemi ile masaj yapınız

SANCILARI DAIMÎ ve ÇABUK GEÇİRİR

Beyoğlu Tahsilât müdürlüğünden:

Beyoğlunda Tom Tom mahallesinin bostanbaşı sokağında 6, 8, 10 ve 12 sayılı maa dükkân apartmanının üçte iki hissesi vergi borcundan dolayı satılacaktır. Talipierin son ihale günü olan 27/3/939 pazartesi günü saat 14 den sonra % 7,5 pey akçeleriyle birlikte Beyoğlu kaymakamlığında müteşekkil idare heyetine müracaatları ilân olunur. (1860)

REX

Prezervatiflerin evsafına hayran olmuş ÇÜNKÜ:

başka hiç bir marka onu memnun etmemiştir.

REX

sağlamdır

ve gayet ince ipeklî lâstikten yapılmıştır.

BÜYÜKLERE VE KÜÇÜKLERE

**ISMET
SOLUCAN
BISKÜVİTİ**

İÇKİSİZ SAZ

Her Salı günü akşamı ve Pazar gündüzleri
KEMANİ SADİ idaresinde MÜKEMMEL SAZ heyetile
birlikte Bayan **MUALLÂ** Dördüncü Vakıf
han BORSÂ Kiraathanesinde dirler

